

2^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΘΗΝΑΣ

Οι ραψωδίες Ι΄ Π΄ Τ΄ και Χ΄ της Ιλιάδας με άλλη ματιά

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Τμήματα: Β2, Β5

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Κλημεντιώτη Αναστασία

ΑΘΗΝΑ 2016

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Έχοντας ολοκληρώσει τις ραψωδίες Ι΄, Π΄, Τ΄ και Χ΄ της Ιλιάδας, στο πλαίσιο του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, επεξεργαστήκαμε πολλούς στίχους της, μέσα από τους οποίους ακούσαμε από τη μια μεριά, τα επιχειρήματα του Οδυσσέα, καθώς προσπαθούσε εκ μέρους του Αγαμέμνονα να πείσει τον Αχιλλέα να επιστρέψει στη μάχη, για να βοηθήσει τους Αχαιούς που βρίσκονταν σε δεινή θέση... κι από την άλλη, την απάντηση του Αχιλλέα, ο οποίος αρνείται να γυρίσει πίσω, καθώς νιώθει ακόμα αδικημένος από τη συμπεριφορά του αρχιστράτηγου... Παρακολουθήσαμε την αριστεία του Πατρόκλου, ο οποίος μπαίνει στη μάχη με την πανοπλία του Αχιλλέα, μέχρι το σημείο που ξεχνώντας τη συμβουλή του φίλου του και παρασυρμένος από τις μέχρι τότε νίκες του μονομαχεί με τον Έκτορα και τελικά τραυματίζεται θανάσιμα... Παράλληλα, είδαμε κι έναν Έκτορα διαφορετικό από αυτόν της Ζ΄ ραψωδίας, ο οποίος καυχείται για τη νίκη του και διαπράττει ύβρη δείχνοντας ασέβεια στο νεκρό. Την ίδια ύβρη είδαμε να διαπράττεται και στη σημαντικότερη ίσως μονομαχία της Ιλιάδας, ανάμεσα στον Έκτορα και τον Αχιλλέα, από τον Αχιλλέα αυτή τη φορά, ο οποίος μαθαίνοντας το θάνατο του φίλου του αποφασίζει να συμφιλιωθεί με τον Αγαμέμνονα, παρά την προηγούμενη άρνησή του, και να επιστρέψει στη μάχη με απίστευτη σκληρότητα και μανία εκδίκησης... Και σε αυτή τη μονομαχία ήταν που για μια ακόμα φορά θαυμάσαμε το ήθος του Έκτορα, ο οποίος ενώ αντιλαμβάνεται ότι θα χάσει τη μάχη, συνεχίζει να αγωνίζεται...

Παρακολουθώντας την υπόθεση αρκετές φορές κι εμείς προβληματιστήκαμε για διάφορα θέματα, όπως πόσο σημαντικό είναι να αναγνωρίζει κάποιος το λάθος του και να ζητά συγγνώμη, καθώς και να αποδέχεται τη συγγνώμη του άλλου..., να έχει αυτοπεποίθηση χωρίς να φθάνει στην αλαζονεία..., να έχει φίλους..., να αγωνίζεται χωρίς να εγκαταλείπει την προσπάθεια, όταν συναντάει δυσκολίες..., και να ζει σε ειρήνη, καθώς ο πόλεμος αλλάζει τη συμπεριφορά των ανθρώπων κι ανατρέπει τις αιώνιες αξίες που πρέπει να διακατέχουν τη ζωή μας...

Υπήρξαν στιγμές που θελήσαμε κι εμείς να επέμβουμε σε διάφορα σημεία και να δώσουμε μια άλλη τροπή στην ιστορία... Έτσι, προσπαθήσαμε να βρούμε έναν άλλο τρόπο να πείσουμε τον Αχιλλέα να επιστρέψει στη μάχη ή να πείθεται τελικά σκεπτόμενος πως ο Αγαμέμνονας πράγματι μετάνιωσε για τη συμπεριφορά του... Άλλοτε πάλι θελήσαμε να μεσολαβήσουμε στη σκηνή της συμφιλίωσης και, υποστηρίζοντας την άποψη ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέλη ευθύνονται για έναν καυγά, να την κάνουμε πιο «αληθινή» παρουσιάζοντας και τους δυο ήρωες να αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους, να ζητούν συγγνώμη και να συνεχίζουν... Υπήρξαν φορές που θελήσαμε να επέμβουμε ακόμα και κατά τη διάρκεια της μονομαχίας, είτε αλλάζοντας το αποτέλεσμα της, είτε παρουσιάζοντας κάποιον ήρωα να ενεργεί διαφορετικά – για παράδειγμα, τον Πάτροκλο να μην ξεχνάει τη συμβουλή του φίλου του ή τον Έκτορα να μη διαπράττει ύβρη ή τον Αχιλλέα να μη διασύρει το νεκρό...

Όλα αυτά σκεφθήκαμε να τα εκφράσουμε μέσα από μια σειρά δημιουργικών εργασιών, που επιλέξαμε με τα παιδιά των δύο τμημάτων, του Β2 και του Β5. Τα παιδιά με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ζήλο επέλεξαν τα θέματα που τα εξέφραζαν περισσότερο κι ασχολήθηκαν με αυτά. Έτσι, οι ραψωδίες αυτές της Ιλιάδας αποτέλεσαν έναυσμα για κάτι πιο δημιουργικό, ίσως και πιο βιωματικό...

Η καθηγήτρια
Κλημεντώτη Αναστασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	2
Περιεχόμενα	3
Δημιουργικές εργασίες.....	4
Ραψωδία Ι΄ - Δραστηριότητα 1 ^η	6
Ραψωδία Ι΄ - Δραστηριότητα 2 ^η	12
Ραψωδία Π΄ - Δραστηριότητα 1 ^η	18
Ραψωδία Π΄ - Δραστηριότητα 2 ^η	22
Ραψωδία Π΄ - Δραστηριότητα 3 ^η	26
Ραψωδία Τ΄ - Δραστηριότητα 1 ^η	34
Ραψωδία Τ΄ - Δραστηριότητα 2 ^η	42
Ραψωδία Χ΄ - Δραστηριότητα 1 ^η	47

Ιλιάδα – Ραψωδίες Ι΄, Π΄, Τ΄ και Χ΄

Δημιουργικές εργασίες

Έχοντας μελετήσει τις ραψωδίες Ι΄, Π΄, Τ΄ και Χ΄ της Ιλιάδας κι έχοντας επεξεργαστεί αρκετούς στίχους από αυτές θα μπορούσατε να ασχοληθείτε με κάτι πιο δημιουργικό, επιλέγοντας κάποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες...

Ραψωδία Ι΄

Στη ραψωδία Ι΄ είδαμε τον Αγαμέμνονα να στέλνει τριμελή πρεσβεία στον Αχιλλέα, προκειμένου να τον πείσει να γυρίσει πίσω στη μάχη. Έτσι, ακούσαμε και τον Οδυσσέα μέσα από έναν καλά δομημένο λόγο να εκθέτει τα επιχειρήματά του προσπαθώντας να τον πείσει, άλλοτε αγγίζοντας το συναίσθημα συμβουλευόντάς τον να βοηθήσει τους Αχαιούς για να μην έχει τύψεις αργότερα ή θυμίζοντάς του τα λόγια του πατέρα του λίγο πριν φύγει από την Τροία, άλλοτε προσπαθώντας να τον δελεάσει απαριθμώντας του τα αμέτρητα δώρα που του προσφέρει ο αρχιστράτηγος κι άλλοτε τονίζοντάς του την υστεροφημία που θα αποκτήσει σκοτώνοντας τον Έκτορα... Ωστόσο, ο Πηλείδης ήταν ανένδοτος...

1. Θα μπορούσατε τώρα να σκεφθείτε εσείς κάποια άλλα επιχειρήματα ή ακόμα κι έναν άλλο τρόπο (για παράδειγμα, ο ίδιος ο Αγαμέμνονας να παραδέχεται το λάθος του και να ζητά συγγνώμη...), προκειμένου να πειστεί ο Αχιλλέας να επιστρέψει στη μάχη; Αν ναι, συνεχίστε εσείς την ιστορία...
2. Τώρα ας αλλάξουμε τα δεδομένα κι ας υποθέσουμε ότι ο Αχιλλέας πείθεται τελικά με τα επιχειρήματα του Οδυσσέα να επιστρέψει στη μάχη, ότι καταλαβαίνει πως ο Αγαμέμνονας συμπεριφέρθηκε έτσι πάνω στο θυμό του και ότι μάλλον έχει μετανιώσει, αφού έστειλε την πρεσβεία αυτή... Να συνεχίσετε, λοιπόν, εσείς δίνοντας μια άλλη απάντηση του Αχιλλέα, ο οποίος όμως αυτή τη φορά δεν αρνείται, αλλά αναγνωρίζει κι αυτός τη δική του ευθύνη, καταλαβαίνει και συγχωρεί...

Ραψωδία Π΄

Στη ραψωδία Π΄ είδαμε τον Πάτροκλο να ενεργεί ξεχνώντας τη συμβουλή του Αχιλλέα κι έτσι να απομακρύνεται από τα καράβια των Αχαιών προς το κάστρο της Τροίας... Είδαμε κι έναν Έκτορα πολύ διαφορετικό από αυτόν που είχαμε γνωρίσει στη Ζ΄ ραψωδία, πιο σκληρό, πιο βίαιο...

1. Ας υποθέσουμε ότι ο Πάτροκλος ακούει τη συμβουλή του φίλου του και δεν διαπράττει ύβρη, αφού, εξάλλου, και ο ίδιος ο Απόλλωνας τον είχε προειδοποιήσει. Έτσι, σκοτώνει πολλούς από τους Τρώες αλλά δεν σκοτώνεται από τον Έκτορα... Να συνεχίσετε εσείς την ιστορία ξεκινώντας από το σημείο που ο Πάτροκλος φορώντας την πανοπλία του Αχιλλέα μπαίνει στη μάχη...
2. Ας υποθέσουμε ότι ο Έκτορας σκοτώνει τον Πάτροκλο αλλά δεν εμφανίζει αυτή την υβριστική συμπεριφορά γεμάτη έπαρση, σκληρότητα και ασέβεια προς το νεκρό. Έτσι, να συνεχίσετε εσείς την ιστορία ξεκινώντας από το σημείο που ο Πάτροκλος τραυματίζεται θανάσιμα...
3. Αν η μονομαχία ανάμεσα στους δύο ήρωες δεν σας ικανοποιεί με τον τρόπο που την περιγράφει ο Όμηρος (για παράδειγμα, αν θέλατε να έχει ο Έκτορας έναν πιο ενεργητικό ρόλο και να μην παρεμβαίνει ο Απόλλωνας σε τέτοιο βαθμό ή αν θέλατε μια διαφορετική έκβαση...), περιγράψτε την εσείς με το δικό σας τρόπο... Φανταστείτε τους δύο ήρωες, τον έναν απέναντι από τον άλλο, με την πανοπλία τους και τον εξοπλισμό τους να συνδιαλέγονται αρχικά και να μονομαχούν στη συνέχεια...

Ραψωδία Τ΄

Στην αρχή της Σ΄ ραψωδίας μάθαμε ότι ο Αχιλλέας αποφάσισε πια να επιστρέψει στη μάχη, όχι τόσο για να βοηθήσει τους Αχαιούς, όσο για να εκδικηθεί τον Έκτορα για το θάνατο του φίλου του, του Πάτροκλου. Για το λόγο αυτό αναγκάστηκε στη ραψωδία Τ΄ να συμφιλιωθεί με τον αρχιστράτηγο Αγαμέμνονα.

1. Ωστόσο, στο «διάλογο της συμφιλίωσης» στη ραψωδία Τ΄ ο Αχιλλέας παίρνει ένα μέρος της ευθύνης για τις αρνητικές συνέπειες που είχε για τους Αχαιούς η αποχή του από τη μάχη, όχι όμως και για τη στάση του απέναντι στον Αγαμέμνονα... Από την άλλη πλευρά, ο Αγαμέμνονας ρίχνει την ευθύνη στους θεούς, την Άτη και τη μοίρα για το θυμό του με τον Αχιλλέα. Κανένας από τους δύο, δηλαδή, τελικά δεν ευθύνεται για τον καυγά που έγινε ανάμεσά τους... Εσείς, τώρα ως αντικειμενικοί παρατηρητές, υποστηρικτές της άποψης που πρεσβεύει ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέλη ευθύνονται για έναν καυγά, να γράψετε ένα διάλογο πραγματικής συμφιλίωσης, όπου και οι δύο αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους, ζητούν συγγνώμη και συνεχίζουν...
2. Ας υποθέσουμε ότι ο Αχιλλέας θύμωσε με τον Πάτροκλο που δεν ακολούθησε τη συμβουλή του και τον κατηγορεί για αλαζονεία και ύβρη... Σκεπτόμενοι αυτό το ενδεχόμενο να γράψετε έναν μονόλογο του Αχιλλέα, μόλις μαθαίνει το θάνατο του φίλου του.

Ραψωδία Χ΄

Στη ραψωδία Χ΄ είδαμε τον Αχιλλέα με ιδιαίτερη σιγουριά και αυτοπεποίθηση να τραυματίζει θανάσιμα τον Έκτορα έχοντας βοηθό του τη θεά Αθηνά και στη συνέχεια να διασύρει το νεκρό. Παρουσιάστηκε μπροστά μας μέσα από τους στίχους του Ομήρου ιδιαίτερα σκληρός, βίαιος, αιμοβόρος, παρασυρμένος από έντονο πάθος, μίσος για τον εχθρό και μανία εκδίκησης, δικαιολογημένος ως ένα βαθμό από τον πόνο του για το χαμό του φίλου του.

Τώρα να προσπαθήσετε κι εσείς να ξαναγράψετε την ιστορία αλλάζοντας τα σημεία εκείνα που μιλά ο Αχιλλέας, παρουσιάζοντάς τον κάπως πιο «ανθρώπινο» με λιγότερη έπαρση, σκληρότητα και μανία εκδίκησης και περισσότερο σεβασμό προς το νεκρό...

Να επιλέξετε δύο από τις παραπάνω δημιουργικές εργασίες από οποια/ες ραψωδία/ες θέλετε, να τις γράψετε στον υπολογιστή σας και να τις στείλετε σε ηλεκτρονική μορφή.

ΡΑΨΩΔΙΑ Ι΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1^η

Στη ραψωδία Ι΄ είδαμε τον Αγαμέμνονα να στέλνει τριμελή πρεσβεία στον Αχιλλέα, προκειμένου να τον πείσει να γυρίσει πίσω στη μάχη. Έτσι, ακούσαμε και τον Οδυσσέα μέσα από έναν καλά δομημένο λόγο να εκθέτει τα επιχειρήματά του προσπαθώντας να τον πείσει, άλλοτε αγγίζοντας το συναίσθημα συμβουλεύοντάς τον να βοηθήσει τους Αχαιούς για να μην έχει τύψεις αργότερα ή θυμίζοντάς του τα λόγια του πατέρα του λίγο πριν φύγει από την Τροία, άλλοτε προσπαθώντας να τον δελεάσει απαριθμώντας του τα αμέτρητα δώρα που του προσφέρει ο αρχιστράτηγος κι άλλοτε τονίζοντάς του την υστεροφημία που θα αποκτήσει σκοτώνοντας τον Έκτορα... Ωστόσο, ο Πηλείδης επισημαίνοντας πως «η ψυχή μας λάφυρο δεν γίνεται» ήταν ανένδοτος...

Θα μπορούσατε τώρα να σκεφθείτε εσείς κάποια άλλα επιχειρήματα ή ακόμα κι έναν άλλο τρόπο (για παράδειγμα, ο ίδιος ο Αγαμέμνονας να παραδέχεται το λάθος του και να ζητά συγγνώμη...), προκειμένου να πειστεί ο Αχιλλέας να επιστρέψει στη μάχη; Αν ναι, συνεχίστε εσείς την ιστορία...

Βρισκόμαστε στη ραψωδία Ι΄, όπου ο Οδυσσέας μαζί με άλλους δύο Αχαιούς πηγαίνει στη σκηνή του Αχιλλέα, προκειμένου να τον πείσει με κάποια επιχειρήματα να γυρίσει πίσω στη μάχη. Έτσι, του είπε ότι αν δε βοηθήσει τους Αχαιούς στη μάχη, θα νιώθει τύψεις μετά για το λάθος που έκανε, του θύμισε τα λόγια του πατέρα του σχετικά με την εριστική μερικές φορές συμπεριφορά του συμβουλευοντας τον να είναι πράος και να μη συμμετέχει σε διαπληκτισμούς, του απαρίθμησε τα δώρα που του προσφέρει ο Αγαμέμνονας και τέλος του μίλησε για την υστεροφημία που θα αποκτήσει στο μέλλον σκοτώνοντας τον Έκτορα. Ο Αχιλλέας όμως, ήταν ανένδοτος και αρνήθηκε την πρόταση του Οδυσσέα.

Εκείνος όμως δεν τα παράτησε και προσπάθησε με κάποια άλλα επιχειρήματα να τον πείσει:

-Ω, ισόθεε Πηλείδη, μην αρνείσαι! Σκέψου και την καλή πλευρά: Όταν πάρουμε την Τροία, θα αποκτήσεις τεράστια δόξα, μεγαλύτερη και από του Αγαμέμνονα. Επίσης, θα πάρεις ισάξια λάφυρα με το βασιλιά, ώστε να μην αδικηθείς και τέλος, να ξέρεις ότι θα έχεις και την εύνοια των θεών. Σε παρακαλώ, συμφώνησε με την πρότασή μας και έλα στη μάχη μαζί μας!

-Ω, Λαερτιάδη διογέννητε... Εντάξει, το αποφάσισα. Θα έρθω μαζί σας στη μάχη. Αφού η πατρίδα με χρειάζεται, δεν μπορώ να αρνηθώ. Αλλά θέλω να τηρήσετε την υπόσχεσή σας για όσα μου προσφέρατε.

-Μα, φυσικά, μεγάλε Αχιλλέα, εμείς πάντα τηρούμε τις υποσχέσεις μας!

Τότε κανονίστηκε. Αύριο πρωί πρωί θα είμαι στα στρατόπεδα των Αχαιών έτοιμος για μάχη!

Γλωσσιώτης Κωνσταντίνος, Β2

Μπήκε ο Αγαμέμνονας μαζί με τον Οδυσσέα, τον Αίαντα κι άλλους δύο κήρυκες στη σκηνή του Αχιλλέα, με σκοπό να τον πείσουν να ξαναγυρίσει στη μάχη. Πρώτος μίλησε ο Ατρείδης σαν ανώτερος που ήταν: «Ω ισόθεε Πηλείδη, που είσαι από τους καλύτερους πολεμιστές των Αχαιών, σε μεγάλωσαν άξιοι άνθρωποι και πιστεύω λίγοι είναι σαν κι εσένα. Γνωρίζω τον πόνο σου και το άδικο που νιώθεις, το οποίο οι θεοί σε βάλανε να υποστείς, αλλά, όπως γνωρίζεις, όποιος θνητός δεν τιμά τους θάνατους για τις αποφάσεις τους, τιμωρείται από αυτούς. Όμως, γιατί δημιουργήσες τόση αναστάτωση για το μικρό μας τσακωμό; Εγώ πιστεύω πως όσο πιο γρήγορα απασχολήσεις τον εαυτό σου με κάτι, τόσο πιο γρήγορα θα ξεχάσεις τον ανώριμο πόνο σου. Τώρα βρισκόμαστε στο στρατόπεδο, όπου δεν υπάρχουν και πολλές ασχολίες, όπως ξέρεις. Τα χρόνια της πείρας μου μου λένε ότι κύρια ασχολία είναι οι μάχες. Σου προτείνω, λοιπόν, για το δικό σου συμφέρον να ξαναμπείς να πολεμήσεις, να νιώσεις πάλι πώς είναι να παίρνεις του άλλου την ψυχή και να γνωρίζεις, όταν η νύχτα πέσει και δεις τα πτώματα των Τρώων, πως τα περισσότερα είναι δικό σου κατόρθωμα... Από την άλλη, σκέψου τον πατέρα σου που άφησες πίσω, θέλει να ξέρει ότι βρίσκεσαι στη μάχη και πολεμάς, όχι πως είσαι ένας δειλός, ο οποίος βρίσκει λόγους, για να μην αντιμετωπίσει τους εχθρούς του. Εσένα μπορεί να σου φαίνεται γενναία πράξη το να αντιστέκεσαι στον αρχιστράτηγό σου, όμως δεν είναι... Σκέψου πως αν θέλεις να σε θυμούνται, πρέπει να δείξεις τι αξίζεις... Γι' αυτό θεωρώ, όπως σου είπα και πιο πριν, πως καλύτερο για σένα είναι στη μάχη να μπεις αμέσως».

Και με θυμό κι εγωισμό απάντησε αμέσως ο μέγας Αχιλλεύς: «Πώς τολμάς, Ατρείδη, να προσβάλλεις τον καλύτερο των πολεμιστών σου; Ο πατέρας μου, ο Πηλέας, κατανοεί τις αποφάσεις μου και δεν με κρίνει γι' αυτές. Γνωρίζει ότι έχω αρκετή πείρα στις μάχες και ότι δεν θα κάνω κάποιο σοβαρό λάθος, με αποτέλεσμα του οποίου δηλαδή, δε θα με θυμούνται σαν έναν άξιο πολεμιστή. Αν όντως, όμως, θες να μπω στη μάχη και δεν είναι για δικό σου όφελος, θα το κάνω, θα σκοτώνω ανθρώπους, μιας και αυτός είναι ο λόγος που ήρθα στην Τροία. Το ξίφος μου θα γεμίσει αίματα και οι νεκροί θα πέφτουν ο ένας μετά τον άλλον. Μην πιστεύεις, όμως, ότι δεν είμαι θυμωμένος και θα το καταλάβεις την επόμενη μέρα μάχης που θα έρθει».

Αυτά είπε ο Πηλείδης κι έφυγε από τη σκηνή του, βρήκε τον Πάτροκλο και του ζήτησε να τον ακολουθήσει. Πήγαν στη θάλασσα. Ο Αχιλλέας, αν και δεν ήθελε να αφήσει τους Μυρμιδόνες, προσευχήθηκε στον Απόλλωνα, του ζήτησε να επιτρέψει σε αυτόν και τον Πάτροκλο να πάρουν το μέρος των Τρώων, να τους επιτρέψει να πολεμήσουν για την Τροία... Ο Φοίβος τους άφησε κι αμέσως τους μετέφερε μέσα από τα τείχη της Τροίας...

Γρηγοράτου Αλεξία-Ζήνα, Β2

Αφού γύρισε η τριμελής πρεσβεία στον Αγαμέμνονα και του ανακοίνωσε την αρνητική απόφαση του Αχιλλέα να γυρίσει στη μάχη, ο Αγαμέμνονας αποφάσισε να πάει, την επόμενη μέρα κιόλας, ο ίδιος στον Αχιλλέα. Πράγματι, έτσι κι έπραξε.

Μπαίνοντας στη σκηνή του, αφού τον χαιρέτησε, τον επαίνεσε για τη ρώμη και την ανδρεία που έδειξε σε όλες τις μάχες και του θύμισε τις λαμπρές νίκες τους, κατά των Τρώων. Στη συνέχεια του είπε, πως ακόμη κι αν είναι αρχιστράτηγος και ανώτερός του, ήρθε ο ίδιος να τον συναντήσει κι αυτή του η κίνηση δείχνει, πρώτον, πόσο τον σέβεται σαν πολεμιστή και δεύτερον, ότι υποχωρεί και ζητά τη συγχώρεσή του για τη συμπεριφορά του. Του εξηγεί ότι φέρθηκε εγωιστικά, διαπράττοντας την αδικία να πάρει το λάφυρό του, για το οποίο ο Αχιλλέας είχε πολεμήσει σφοδρά. Ακόμη του είπε, ότι δεν είχε αντιληφθεί πόσο σημαντική ήταν η Βρισηίδα για εκείνον και δεν ήθελε να τον προσβάλει.

Τώρα όμως, που αντιλήφθηκε τη σοβαρότητα του γεγονότος, ζητά την αλλαγή της στάσης του και τον προτρέπει να γυρίσει στη μάχη, με το επιχείρημα ότι όλοι οι άνθρωποι μπορεί να πέφτουν σε σφάλματα, αρκεί να έχουν τη βούληση να τα επανορθώσουν, χωρίς να δείχνουν άκρατο εγωισμό. Επίσης, του υπενθύμισε τον αριθμό των ανδρών στρατιωτών που εγκατέλειψαν την πατρίδα τους και την οικογένειά τους, για να πολεμήσουν με τιμή και άλλοι να πεθάνουν στο βωμό του πολέμου. Το να μη συνεχιστεί η μάχη θα ήταν αδικία για όλους αυτούς που πολέμησαν και θυσιάστηκαν πιστοί στο πλευρό τους. Γι' αυτό και τον παρακαλεί ολόψυχα να δεχθεί τη συγγνώμη του και να γυρίσει πίσω στη μάχη.

Δημοπούλου Γεωργία-Σωτηρία, Β2

Έτσι, χωρίς να έχουν καταφέρει να μεταπείσουν τον Αχιλλέα, γύρισαν στις σκηνές απογοητευμένοι. Όταν έφτασαν, αφηγήθηκαν στον Αγαμέμνονα και στους υπόλοιπους Αχαιούς τι είχε συμβεί. Τότε ο Αγαμέμνονας πήρε την απόφαση να πάει να μιλήσει ο ίδιος στον Αχιλλέα. Έτσι κι έκανε. Όταν τον είδε ο Αχιλλέας να έρχεται, έμεινε έκπληκτος. Αφού είχε έρθει αρκετά κοντά πια ο Αγαμέμνονας, αποκρίθηκε στον Αχιλλέα:

-Χαίρεται, ισόθεε Πηλείδη!

-Άσε τα γλυκόλογα Αγαμέμνονα και πες μου τι θέλεις! Γιατί ήρθες εδώ;

-Θα μπω κατευθείαν στο θέμα. Τόσο καιρό η μεταξύ μας έχθρα έχει προκαλέσει μεγάλο κακό στο στρατόπεδο των Αχαιών και πιστεύω ότι είναι καιρός να σταματήσει. Έχοντας καταλάβει, λοιπόν, το λάθος μου, ήρθα σήμερα εδώ, να σου ζητήσω ταπεινά συγγνώμη. Δεν ήταν δικό μου το λάθος, όμως. Οι θεοί φταίνε, που βάζουν το κακό στο μυαλό των ανθρώπων...

-Μην προσπαθείς να ρίξεις το φταίξιμο αλλού, Ατρείδη! Φέρσου σαν άντρας κι ανάλαβε τις ευθύνες σου!

-Πέφτω στα πόδια σου, Αχιλλέα... Κάντο για τους Αχαιούς...

-Υπάρχει κάτι που θέλω. Αν μου το δώσεις αυτό, θα γυρίσω.

-Τι είναι αυτό; Πες μου και θα σου το δώσω.

-Τη θέση σου!

-Δε θα είσαι σοβαρός!

-Είπες ό,τι θέλω...

-Εντάξει, σύμφωνοι!

Καραπλιού Κυριακή, Β2

Οι προσπάθειες του Οδυσσέα να πείσει τον Αχιλλέα να επιστρέψει στη μάχη, για να βοηθήσει τους Αχαιούς παραμένουν άκαρπες. Η στάση είναι αδιάλλακτη και δηλώνει την πρόθεσή του να αναχωρήσει για την πατρίδα του. Επίσης, απορρίπτει την προσφορά τού Αγαμέμνονα για υλικά αγαθά που του προσφέρει πλούτη. Ο λόγος είναι ότι ο Αχιλλέας ήρθε στον Τρωικό πόλεμο για την τιμή και τη δόξα. Ο Αγαμέμνονας συνειδητοποιεί ότι δεν έχει άλλη επιλογή παρά να ζητήσει συγγνώμη από τον Αχιλλέα, Μάλιστα αναγνωρίζει την αξία του Αχιλλέα, καθώς δεν παρασύρεται από λάφυρα και χρήματα. Αποφασίζει να τον επισκεφθεί στη σκηνή του και να κάνουν διάλογο συμφιλίωσης.

Με ύφος που μαρτυρούσε το σφάλμα του ζήτησε συγγνώμη από τον Αχιλλέα. Παραδέχτηκε το λάθος του και αναγνώρισε την τιμιότητα, το ήθος και την αξία του Αχιλλέα. Μάλιστα του ανέφερε το γεγονός της μη εξαγοράς του με λάφυρα και πλούσια δώρα. Ο Αχιλλέας ξαφνιάστηκε από την εξομολόγηση του Αγαμέμνονα αλλά αποδέχτηκε τη μετάνοια του. Συμπλήρωσε ότι κακώς άφησαν μια διαφωνία να τους διχάσει και οφείλουν στην πατρίδα τους να είναι ενωμένοι, για να πετύχουν το στόχο τους. Μόνο έτσι θα μπορέσουν να κατατροπώσουν τον εχθρό.

Η συζήτηση τελειώνει. Οι δυο τους βγαίνουν από τη σκηνή, Ο Αγαμέμνονας προπορεύεται και πίσω ακολουθεί ο Αχιλλέας. Με ένα νεύμα καλεί κοντά του τους γενναίους Μυρμιδόνες. Αυτοί τον ακολουθούν με περηφάνια, φορώντας επιχρυσωμένες πανοπλίες και κρατώντας γερά τα ακονισμένα ξίφη. Είναι έτοιμοι να πολεμήσουν τους Τρώες και να αποκαταστήσουν την τιμή της πατρίδας τους.

Κοκορομύτης Γιώργος, Β2

Ο Αγαμέμνονας αποφάσισε να πάει ο ίδιος στον Αχιλλέα και να του ζητήσει συγγνώμη, γιατί είχε μετανιώσει πια, που κράτησε τη Βρισηίδα για τον εαυτό του. Ήταν έτοιμος να συγχωρέσει τον Πηλείδη για ό,τι είχε κάνει αλλά ακόμα και τον εαυτό του, που δεν κατάφερε να συγκρατήσει το θυμό του προς τον Αχιλλέα. Όταν έφτασε στα πλοία των Μυρμιδόνων μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της πρεσβείας, ο Αχιλλέας καθόταν έξω μόνος του και αμέσως έσπευσε να τους χαιρετήσει.

Ο Αγαμέμνονας άρχισε το λόγο του λέγοντας πως λυπόταν για ό,τι είχε κάνει και πως είχε μετανιώσει αλλά πριν προλάβει να εκφράσει στον Πηλείδη το αίτημά του, αυτός τον διέκοψε. Φαινόταν θυμωμένος. Αδυνατούσε να πιστέψει ότι ο Αγαμέμνονας έθαβε με τέτοιο τρόπο την αξιοπρέπειά του, αν δεν ήθελε κάτι να πετύχει. Και όλοι ήξεραν τι ήταν αυτό... «Ατρείδη, ξέρω γιατί είσαι εδώ και το λόγο που μου τα λες όλα αυτά, όμως δεν υπάρχει περίπτωση να ξαναπολεμήσω για έναν προδότη σαν κι εσένα». Αυτά τα λόγια του είπε και τον διέταξε να φύγει. Έτσι κι έγινε.

Το επόμενο πρωί οι Αχαιοί είχαν μαζευτεί στα πλοία και ετοιμάστηκαν να φύγουν. Και αυτό ήταν το τέλος μιας ιστορίας που θα μπορούσε να είχε συμβεί αλλά την κατέστρεψε ο εγωισμός των ανθρώπων.

Κορομβόκη Ιφιγένεια, Β2

Ο Αγαμέμνονας πηγαίνει στη σκηνή του Αχιλλέα και επιχειρηματολογεί για να επιστρέψει στη μάχη, μεταξύ των άλλων του λέει:

«Όπως ξέρεις κι εσύ, Αχιλλέα, όταν ο άνθρωπος βρίσκεται κάτω από πιεστικές καταστάσεις, όπως ο πόλεμος, λειτουργεί παρορμητικά, χωρίς να σκέφτεται τις συνέπειες. Έτσι, λοιπόν, κι εγώ πρέπει να παραδεχτώ ότι παρασύρθηκα από το θυμό μου και φέρθηκα αλαζονικά απέναντί σου.

»Επίσης πάνω από όλα ξέρουμε καλά και οι δύο ότι πρέπει να βάζουμε το καλό των Αχαιών και να μην επηρεαζόμαστε από προσωπικές διαφωνίες, ιδιαίτερα όταν έχουμε να αντιμετωπίσουμε έναν κοινό εχθρό.

»Σου ζητώ, λοιπόν, συγγνώμη για τη συμπεριφορά μου και σε παρακαλώ να επιστρέψεις στη μάχη για το καλό όλων μας».

Παπανάγνος Στυλιανός, Β5

ΟΔΥΣΣΕΑΣ: Αν επιστρέψεις θα έχεις όλους τους Αχαιούς με το μέρος σου, θα σε υπερασπίζονται και θα σε βοηθήσουν, όταν τους χρειάζεσαι. Επίσης, άμα υποχωρήσεις και επιστρέψεις, όλοι θα σε βλέπουν σαν ένα άτομο που έχει αυτοεγωισμό, που ξέρει να κάνει πίσω. Τέλος, θα έχεις τη συγγνώμη του Αγαμέμνονα.

Πτεινάρης Νικηφόρος, Β5

Όταν η πρεσβεία του Αγαμέμνονα έρχεται στη σκηνή του Αχιλλέα, με σκοπό να τον πείσουν να επιστρέψει στον πόλεμο, χρησιμοποιούν σαν επιχειρήματα τα πλούτη, τη δόξα καθώς και τα συναισθήματα. Του υπόσχονται αμύθητα πλούτη, καθώς και του επισημαίνουν ότι το όνομά του θα γίνει

ξακουστό σε όλον τον κόσμο. Του υπόσχονται ότι θα του δώσουν τη Βρισηίδα πίσω καθώς και διοικητικά προνόμια στην Τροία.

Ο Αχιλλέας δεν πείθεται και αρνείται. Τότε ζητάει από τους διαπραγματευτές να πουν στον Αγαμέμνονα να παρουσιαστεί ο ίδιος. Έτσι κι έγινε. Ο Αγαμέμνονας έρχεται στη σκηνή του Αχιλλέα και του λέει να ξανάρθει στον πόλεμο. Τότε ο Αχιλλέας του ζητάει την ηγεσία του στρατού. Ο Αγαμέμνονας νευριάζει και του απαντάει ότι αυτό αποκλείεται και αν θέλει, να επιστρέψει στην πατρίδα του. Και ο Αχιλλέας αποχωρεί άμεσα, παίρνει το καράβι του και φεύγει για την πατρίδα του.

Πλάκας Κωνσταντίνος, Β5

Η πρεσβεία του Αγαμέμνονα θα είχε ίσως πετύχει το σκοπό της, αν ο Αγαμέμνονας του έδινε τη θέση του αρχιστράτηγου και του υποσχόταν πως θα έπαιρνε τα περισσότερα και καλύτερα δώρα, όταν κατακτούσαν την Τροία ή ακόμα αν παρουσιαζόταν ο ίδιος ο Αγαμέμνονας κι απολογούταν δημόσια. Έτσι τις επόμενες μέρες ο Αχιλλέας θα επέστρεφε στη μάχη και πολεμώντας γενναία οι Αχαιοί θα νικούσαν τους Τρώες και θα κατακτούσαν την Τροία

Πιτταράς Αρτέμιος, Β5

Όταν σε συνέλευση των γερόντων ο Νέστορας κατηγορεί τον Αγαμέμνονα για την προσβολή που έκανε στον Αχιλλέα, εκείνος δηλώνει πρόθυμος να επανορθώσει αμέσως προσφέροντας πολλά και πλούσια δώρα σε αυτόν. Επίσης, αποφασίζει να πάει γρήγορα εκεί ο ίδιος, να του ζητήσει συγγνώμη καταλαβαίνοντας το λάθος του. Φτάνοντας στα καράβια των Μυρμιδόνων, ο Αγαμέμνονας βρίσκει τον Αχιλλέα να παίζει φόρμιγγα και να τραγουδάει κατορθώματα ηρώων. Απέναντί του στέκει σιωπηλός ο φίλος του, ο Πάτροκλος.

Ο Πηλείδης, μόλις βλέπει τον Αγαμέμνονα σηκώνεται από τη θέση του και πάει να πάρει το ξίφος του από το δωμάτιό του. Όμως ο Αγαμέμνονας του λέει: «Δεν χρειάζεται, καλέ μου φίλε, να πάρεις το ξίφος σου. Δεν ήρθα εδώ με σκοπό να σε πολεμήσω. Ήρθα για να σου εξιστορήσω τα γεγονότα που συνέβησαν όσο έλειπες από το στρατόπεδο. Πολλοί άξιοι πολεμιστές σκοτώθηκαν στη μάχη από το μισητό εχθρό μας, τον Έκτορα. Η κατάσταση έχει χειροτερέψει πολύ. Οι Τρώες απειλούν να κάψουν τα πλοία μας και χωρίς αυτά δεν υπάρχει διαφυγή. Γι' αυτό, ήρθα εγώ να σε παρακαλέσω να ξεχάσεις αυτά που έγιναν μεταξύ μας μόνο για λίγες μέρες και να έρθεις να σώσεις τους συμπολεμιστές σου από βέβαιο θάνατο. Ξέρω ότι το να με συγχωρήσεις είναι δύσκολο και δεν σε αδικώ αλλά σε χρειάζονται πολύ τώρα. Ο Δίας βοηθάει τους Τρώες, οπότε η νίκη είναι αδύνατη. Οι θεοί έχουν αρχίσει να εμπλέκονται στη μάχη και δεν είναι με το μέρος μας. Αλλά να ξέρεις πως αν δεν σώσεις τώρα τους Αχαιούς που σε έχουν ανάγκη, αυτό θα βαραίνει εσένα για όλη σου τη ζωή.

»Θυμήσου, επίσης, τι σου έλεγε ο πατέρας σου, πριν φύγεις για τον πόλεμο: «*Παιδί μου, η Αθηνά και η Ήρα νίκες αν θελήσουν, θα σου χαρίσουν, αλλά εσύ είσαι αυτός που πρέπει να τις διεκδικήσεις και να δαμάσεις την ψυχή σου. Μην παρασύρεσαι εύκολα, αλλά προτίμησε να είσαι ήρεμος, ξέχνα τις έχθρες σου, γιατί αυτές είναι που θα σε καταστρέψουν. Μόνο έτσι θα σε τιμήσουν οι Αχαιοί και νέοι μα και γέροι*».

»Και ξέρω πως ακόμα κι εσύ θέλεις να γυρίσεις στην πατρίδα σου ζωντανός, όπως όλοι μας. Όμως, για να γίνει αυτό, χρειαζόμαστε τη βοήθειά σου, οπότε εκ μέρους όλων των Αχαιών ζητώ τη συγχώρεσή σου και σου προσφέρω πλουσιοπάροχα δώρα. Με την επιστροφή σου, θα σου χαρίσω επτά τρίποδες ολοκαίνουριους, δέκα τάλαντα χρυσού, είκοσι λαμπρούς λέβητες, δώδεκα γενναίους ίππους, που με τα πόδια τους κέρδισαν πολλά βραβεία. Επίσης, δέχομαι να σου δώσω επτά γυναίκες άξιες, που μόνος μου διάλεξα, όταν εσύ έριξες τη Λέσβο, και μαζί τους και την αγαπημένη σου Βρισηίδα, που τόσο σκληρά σου πήρα. Και σου ορκίζομαι πως ποτέ δεν πλάγιασα μαζί της στο κρεβάτι από σεβασμό σε εσένα. Όταν με το καλό πάρουμε την Τροία, η αμοιβή σου θα είναι πολύ μεγάλη. Αρχικά, όταν μοιραστούν τα λάφυρα, θα σου δοθεί αρκετός χρυσός, ώστε να φορτώσεις ολόκληρο καράβι και είκοσι Τρωαδίτισσες γυναίκες, οι οποίες θα είναι αντίστοιχες του κάλλους της Ελένης. Όμως σου λέω, Αχιλλέα, με όλο τον σεβασμό, εγώ εσένα θέλω για γαμπρό μου. Να παντρευτείς μία από τις κόρες μου και θα σου δώσω προίκα αφάνταστη. Επτά πόλεις περίφημες με κατοίκους ήσυχους, που θα σε λατρέψουν σα θεό και πλούσιο

θα σε κάνουν. Τόσα και περισσότερα θα σου δώσω, αν δεχτείς να πολεμήσεις στο πλευρό μου. Δεν απαιτώ συγχώρεση αλλά σου ζητώ να λυπηθείς τους άμοιρους τους Αχαιούς, που αν τους σώσεις, θα σε τιμήσουν σα θεό και θα σου χαρίσουν μεγάλη δόξα. Να σώσεις τους φίλους σου και τον εαυτό σου. Τίποτα παραπάνω δεν σου ζητώ». Αυτά του είπε ο Αγαμέμνονας και κάθισε κάτω περιμένοντας την απάντησή του.

Ο Αχιλλέας γονατιστός δέχτηκε την πρόταση του Αγαμέμνονα μαλακωμένος από τα λόγια του. Δεν τον συγχώρεσε για τις πράξεις του αλλά πίστεψε ότι μία τόσο ανόητη έχθρα δεν αξίζει το θάνατο τόσων Αχαιών. Γι' αυτό, παραμέρισε το πείσμα του και τους φόβους του και ξεκίνησε για το στρατόπεδο.

Σδραβοπούλου Ελεονώρα, Β5

ΡΑΨΩΔΙΑ Ι΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2^η

Στη ραψωδία Ι΄ είδαμε τον Αγαμέμνονα να στέλνει τριμελή πρεσβεία στον Αχιλλέα, προκειμένου να τον πείσει να γυρίσει πίσω στη μάχη. Έτσι, ακούσαμε και τον Οδυσσέα μέσα από έναν καλά δομημένο λόγο να εκθέτει τα επιχειρήματά του προσπαθώντας να τον πείσει, άλλοτε αγγίζοντας το συναίσθημα συμβουλεύοντάς τον να βοηθήσει τους Αχαιοούς για να μην έχει τύψεις αργότερα ή θυμίζοντάς του τα λόγια του πατέρα του λίγο πριν φύγει από την Τροία, άλλοτε προσπαθώντας να τον δελεάσει απαριθμώντας του τα αμέτρητα δώρα που του προσφέρει ο αρχιστράτηγος κι άλλοτε τονίζοντάς του την υστεροφημία που θα αποκτήσει σκοτώνοντας τον Έκτορα... Ωστόσο, ο Πηλείδης ήταν ανένδοτος...

Τώρα, ας αλλάξουμε τα δεδομένα κι ας υποθέσουμε ότι ο Αχιλλέας πείθεται τελικά με τα επιχειρήματα του Οδυσσέα να επιστρέψει στη μάχη, ότι καταλαβαίνει πως ο Αγαμέμνονας συμπεριφέρθηκε έτσι πάνω στο θυμό του και ότι μάλλον έχει μετανιώσει, αφού έστειλε την πρεσβεία αυτή... Να συνεχίσετε, λοιπόν, εσείς δίνοντας μια άλλη απάντηση του Αχιλλέα, ο οποίος όμως αυτή τη φορά δεν αρνείται, αλλά αναγνωρίζει κι αυτός τη δική του ευθύνη, καταλαβαίνει και συγχωρεί...

Ο Αχιλλέας πείθεται τελικά από τα επιχειρήματα του Οδυσσέα και αποφασίζει να γυρίσει στη μάχη. Τότε λέει προς τον Οδυσσέα ότι έχει δίκιο να είναι θυμωμένος με τον Αγαμέμνονα, αφού του πήρε το λάφυρό του τη Βρισηίδα, που στην ουσία όμως, ήταν η γυναίκα που αγαπούσε. Όμως, οι άνθρωποι δεν πρέπει να είναι εγωιστές, αντιθέτως, πρέπει να έχουν τη μεγαλοψυχία να συγχωρούν, γιατί καθένας σε κάποια στιγμή της ζωής του μπορεί να μην έκρινε σωστά τις καταστάσεις και να έπραξε λάθος. Έτσι, από τη στιγμή που ο Αγαμέμνονας κατανόησε το λάθος του, θα ρίξει κι αυτός «νερό στο κρασί του» και θα επιστρέψει πίσω στη μάχη.

Δημοπούλου Σωτηρία-Γεωργία, Β2

Κι η Ήρα κατέβηκε απ' τον Όλυμπο και δίπλα στον Πηλείδη κάθισε και του ψιθύρισε στ' αυτί: «Ω, άτρωτε Πηλείδη, είν' η μέρα του θανάτου σου κοντά, κι αν τώρα στη μάχη δε γυρίσεις θα 'ναι το τίμημα σκληρό κι αβάσταχτο. Ο μέγας Έκτορας το θάνατο θα φέρει κι εσύ δεν θα 'σαι εκεί να σταματήσεις την ορμή του, μονάχα όταν θα 'χει πια φέρει τον πόνο και τα δάκρυα σ' εσένα τον ίδιο και η καρδιά σου θα θέλει μόνο την εκδίκηση. Γι' αυτό κι εσύ τώρα συλλογίσου τα λόγια του Οδυσσέα και πάψε την οργή σου κι είναι της μοίρας σου γραφτό να δικαιωθείς».

Κι ο Πηλείδης τα λόγια της άκουσε με προσοχή κι είχε στο νου του μονάχα τον Πάτροκλο, τον ποθητό του φίλο και τότε μπροστά του εμφανίστηκε νεκρός στις Τροίας τα τείχη. Κι ήταν δίπλα του ο Έκτορας, με υψωμένο το σπαθί, τη νίκη του χαιρόταν. Και τότε απάντησε στην Ήρα ο γοργοπόδης Αχιλλεύς: «Ω, λευκοχέρα Ήρα, η οργή μου με το μέγα Αγαμέμνονα μεγάλη είναι, μα όπως η μητέρα μου που ξέρει πως έρχεται ο θάνατός μου και θα έδινε μέχρι και την ψυχή της στον Άδη για να ζήσω μια μοναχά ημέρα ακόμα, μην και με δει τα μάτια μου να σβήνω, έτσι κι εγώ τα πάντα θα έδινα για το γενναίο Πάτροκλο. Γιατί είν' η ζωή του χρυσάφι για 'μένα. Τη χολή μου παύω τώρα εγώ προς το μέγα Αγαμέμνονα».

Και τότε ο Πηλείδης μίλησε στον Οδυσσέα και του είπε: «Ω διογέννητε Οδυσσέα, τα δώρα και τα λάφυρα που 'σου κι ο Ατρείδης μου προσφέρετε δεν τα θέλω. Έχει χορτάσει η καρδιά μου από χρυσάφι. Μήτε γυναίκες μες τα κάλλη με προίκα και μ' ομορφιά σαν της Αφροδίτης, της ομορφότερης των θεών, θα δεχτώ εγώ, για να παύσω τη χολή μου. Η ψυχή, με χρυσάφι και πλούτο δεν ηρεμεί. Μα θεόσταλτο σημάδι ήρθε σ' εμέ, το θάνατο του ποθητού μου φίλου, του Πατρόκλου, που προμάντευε. Κι είν' αυτός, πλούτος ακριβότερος απ' όλα τα λάφυρα του Αγαμέμνονα. Γι' αυτό κι εγώ τη χολή μου παύω προς το μέγα Ατρείδη, κι αυτός πίσω ας αφήσει όλες τις πίκρες της διαμάχης μας». Αυτά είπε ο μέγας Αχιλλεύς κι αμέσως τρέχοντας έφυγε για τη σκηνή του Πατρόκλου.

Και μόλις μέσα μπήκε, τον Πάτροκλο βρήκε καθισμένο και δίπλα του το ξίφος κι η ασπίδα του. Και σ' αυτόν είπε ο Πηλείδης: «Ω Πάτροκλε, φίλε μου, η Ήρα, απ' τον Όλυμπο κατέβηκε και μου ψιθύρισε στ' αυτί πως λύπη και δάκρυα σε εμέ ο Έκτορας θα φέρει. Κι όραμα θανάτου μου 'στειλε μ' εσένα νεκρό στις Τροίας τα τείχη... Κι ήταν τα λόγια της μαχαίρι στην καρδιά μου, πως θα σε 'χανα απ' τα χέρια τού Έκτορα, αν τώρα στη μάχη δε γυρνούσα... Μα τώρα εγώ στη μάχη θα γυρίσω και θα 'ναι είτε η λόγχη μου που θα σκοτώσει τον Έκτορα ή η λόγχη του που θα σκοτώσει εμέ. Κι εσύ μαζί μου έλα στη μάχη, δίπλα μου να πολεμάς κι αν είναι της μοίρας μας γραφτό να πεθάνουμε, ας πεθάνουμε μαζί».

Δούβου Ουρανία, Β2

Λαερτιάδη_ευρετικέ, διογέννητε Οδυσσέα,
ο Ατρείδης μου είναι μισητός, όσο ο νους σου δεν φαντάζεται,
γι' αυτό τα δώρα του δεν τα επιθυμώ, εγώ δεν εξαγοράζομαι,
αυτά που μου πρέπει θα έπρεπε ήδη να τα έχω λάβει.
Παρόλα αυτά, αν από τώρα και στο εξής φέρεται πιο δίκαια
κι αυτός που απέχει από τη μάχη με αυτόν που σφόδρα πολεμεί
δεν παίρνουν μερίδα ομοίαν, ίσως η γνώμη μου για εκείνον αλλάξει.
Δεν πιστεύω πως έχει μετανιώσει, ίσως έχει κάποιες τύψεις,
κυρίως, όμως, κατάλαβε πόσο αναγκαίος του είμαι,
γι' αυτό και έστειλε εσάς και δεν ήρθε ο ίδιος,
το οποίο με στενοχωρεί και συνάμα μ' εξοργίζει.

Παρά ταύτα,θα επιστρέψω στη μάχη,καθώς σκέφτομαι
το στράτευμα που πάσχει, και γ΄αυτό είμαι η σωτηρία,
αλλά και τα λόγια του πατέρα μου,τα οποία παρενέβησα διόλου λίγες φορές.
Επειδή, λοιπόν, εγώ,σε αντίθεση με κάποιους άλλους...,
νοιάζομαι για τους συμπολεμιστές μου,
αλλά και καθώς θέλω να τηρώ τις υποσχέσεις μου,
θα αντιμετωπίσω τον Έκτορα και θα αφήσω το θυμό μου.

Ιερωνυμάκη Ζαμπέτα, Β2

Μετά από τον Οδυσσέα το λόγο παίρνει ο Αχιλλέας και δίνει την εξής απάντηση:

«Οδυσσέα, τα επιχειρήματά σου με έπεισαν και έτσι δέχομαι να επιστρέψω στη μάχη, στο πλευρό των Αχαιών. Επίσης αναγνωρίζω την ευθύνη μου και το πείσμα μου. Επιπροσθέτως, κατανοώ πως ο Αγαμέμνονας έχει μετανιώσει για τις πράξεις του και τα λεγόμενά του. Τέλος, πιστεύω πως πρέπει να δώσουμε ένα τέλος σε αυτή την έχθρα, προς όφελος των Αχαιών και του σκοπού για τον οποίο έχουμε έρθει εδώ, την κατάκτηση της Τροίας».

Καλογερόπουλος Παναγιώτης, Β2

«Ω! Μεγάλε Οδυσσέα! Μάλλον έχεις δίκιο. Φταίω κι εγώ σε αυτόν τον καυγά. Μεγάλο κακό βρήκε τους Αχαιούς κι έχω και εγώ ευθύνη. Γι'αυτό τώρα καταλαβαίνω πως είναι καιρός να πάψω το θυμό μου. Καταλαβαίνω τι κακό δημιούργησα και πως έκανα δυσκολότερο τον αγώνα των Αχαιών. Είναι, λοιπόν, ώρα να αναγνωρίσω το λάθος μου καθώς και του Ατρείδη. Μάλλον πάνω στο θυμό του έπραξε και δεν ήξερε τι έκανε. Λογικά θα έχει καταλάβει το λάθος του και θα έχει μετανιώσει. Γι'αυτό μάλιστα θα έστειλε κι εσάς, τους τρανούς πολεμιστές, με δώρα να με πείσετε και πως υστεροφημία θα αποκτήσω μετά, αφού σκοτώσω των Τρώων τον πιο άριστο πολεμιστή, τον Έκτορα. Έτσι, λοιπόν, τον συγχωρώ κι εγώ και είναι ώρα στη μάχη να χυθώ, αφού με έπεισες, πολυμήχανε Οδυσσέα, με αυτά που είπες. Γι'αυτό, λοιπόν, τώρα εγώ τα δώρα θα δεχθώ ως ένδειξη συμφιλίωσης με τον Αγαμέμνονα. Όσον αφορά την υστεροφημία, πράγματι, αφού θανατώσω των Τρώων το πρωτοπαλικάρο, τον Έκτορα, θα την αποκτήσω και θα θυμούνται το όνομά μου. Τώρα, λοιπόν, είναι ώρα για μια νέα αρχή και να στοχασθούμε τι θα κάνουμε με τον αγώνα ενάντια στους Τρώες, καθώς την Τροία πρέπει σύντομα να κατακτήσουμε...»

Καραχάλιος Νάσος, Β2

Και ο γοργοπόδης Αχιλλεύς απάντησέ του κι είπε (Ι΄, στ.307):

«Χαίρομαι που ήρθατε να με επισκεφτείτε. Οδυσσέα, όλα τα επιχειρήματα που παρουσίασες, καθώς και τα δώρα που μόλις απαρίθμησες ήταν άξια να με πείσουν να επιστρέψω στη μάχη. Όμως, ούτως ή άλλως είχα αρχίσει να σκέφτομαι ότι η απόφαση που πήρα δεν ήταν συνετή, αφού προκάλεσε το θάνατο χιλιάδων Αχαιών και ευθύνεται για τη δεινή θέση στην οποία βρίσκονται τώρα οι συμπολεμιστές μας. Δεν έπρεπε να μιλήσω τόσο άσχημα και προσβλητικά στον Αγαμέμνονα. Το παραδέχομαι. Έπρεπε να είχα δείξει περισσότερο σεβασμό στον αρχιστράτηγο των Αχαιών. Παρόλα αυτά, κι εκείνος δεν έπρεπε να φερθεί εγωιστικά, λαμβάνοντας υπόψη του μόνο το προσωπικό του συμφέρον. Δεν έπρεπε να μου πάρει τη Βρισηίδα. Δεν ήταν δίκαιο! Ωστόσο, τον συγχωρώ και ελπίζω να με συγχωρήσει και εκείνος. Γι' αυτό το λόγο σου ζητώ θερμά να πεις στον Αγαμέμνονα ότι του ζητώ συγγνώμη για τα τόσα λάθη που έκανα. Τώρα, όσον αφορά τα δώρα, οφείλω να πω ότι φαίνονται υπέροχα και ευχαριστώ πολύ τον Αγαμέμνονα που είναι πρόθυμος να μου τα προσφέρει. Όμως, δεν μπορώ να τα δεχτώ όλα αυτά. Θα προτιμούσα να μου επιστραφεί η Βρισηίδα και να μου δοθεί χρυσός, όταν θα κατακτήσουμε την Τροία. Επί τη ευκαιρία, θα ήθελα να σας ζητήσω να μείνετε να φάμε μαζί, εφόσον το θέλετε και εσείς, φυσικά».

Κασσιούμη Παρασκευή, Β2

«Ισόθεε Ατρείδη, πέτυχες το σκοπό σου με την πρεσβεία που μου έστειλες και κατάλαβα πόσο λάθος είχα κάνει. Για όλη μου τη ζωή κατηγορούσα άλλους ανθρώπους για τα δικά μου φταιξιμάτα αλλά τώρα που κατάλαβα ότι η μοίρα μου είναι προκαθορισμένη και δεν έχω πολύ χρόνο, αποφάσισα να αφήσω το θυμό μου και να πολεμήσω στο πλευρό των Αχαιών, ωστόσο ο Ερμής να πάρει την ψυχή μου και να την κατεβάσει στον Άδη. Προτείνω από τούτη κιόλας τη μέρα να σταματήσουμε τους καυγάδες και να ενωθούμε εμείς, οι δύο ισχυρότεροι πολεμιστές των Δαναών, για να οδηγήσουμε το στρατό μας στη νίκη. Ελπίζω να είσαι κι εσύ πρόθυμος να αφήσεις πίσω το παρελθόν».

Κορομβόκη Ιφιγένεια, Β2

Και ο γοργοπόδης Αχιλλεύς απάντησέ του κι είπε:

«Λαερτιάδη, ευρετική, διογέννητε Οδυσσέα, δεν είμαι σίγουρος αν θα πρέπει τα δώρα του Ατρείδη να δεχτώ και να επιστρέψω στη μάχη, γιατί μου πήρε το δώρο, τη Βρισηίδα, αλλά πρέπει να παραδεχτώ ότι είχα κι εγώ άδικο. Δεν έπρεπε να μιλήσω τόσο άσχημα και με τόση ασέβεια και ίσως τότε ο Αγαμέμνονας να μην μου αφαιρούσε το δώρο. Παρόλο που είμαι ακόμη πικραμένος με την πράξη του Ατρείδη, θα δεχτώ τα δώρα του, γιατί δεν ήταν μόνο δικό του το λάθος. Και γιατί έχουν πεθάνει ήδη πολλοί Αχαιοί για μια ανούσια φιλονικία. Τώρα, αφήστε εδώ τα δώρα και πηγαίνετε να ανακοινώσετε στον Αγαμέμνονα την απόφασή μου. Και από αύριο γυρίζω στη μάχη».

Σαράντη Θεοδώρα, Β2

Ο Αχιλλέας κατανοώντας ότι ο Αγαμέμνονας συμπεριφέρθηκε παρορμητικά, αποφασίζει να επιστρέψει στη μάχη λέγοντας τα εξής: «Η αλήθεια είναι ότι σε έναν πόλεμο δεν πρέπει να λειτουργούμε με βάση τα ατομικά συναισθήματα αλλά με βάση τη λογική. Πιστεύω ότι για το καλό των Αχαιών πρέπει κι εγώ να σκεφτώ λογικά, να βάλω στην άκρη τα συναισθήματά μου και να λειτουργήσω σαν πολεμιστής. Άρα, αποφασίζω να δεχτώ τα δώρα και τη συγγνώμη του Αγαμέμνονα και να επιστρέψω στο πεδίο της μάχης...»

Παπανάγνος Στυλιανός, Β5

Και ο γοργοπόδης Αχιλλέας απάντησε και είπε:

«Λαερτιάδη ευρετική, διογέννητε Οδυσσέα, έως σήμερα έτρεφα μεγάλο μίσος για τον Αγαμέμνονα, επειδή πήρε από εμένα την ποθητή μου Βρισηίδα. Θυμό ένιωσα μεγάλο για τη συμπεριφορά του Ατρείδη απέναντί μου. Είμαι πολεμιστής γενναίος, ποτέ καμία μάχη δεν φοβήθηκα και τον εχθρό με δύναμη λιονταριού αντιμετώπιζα, γι' αυτό η αρπαγή της κόρης ήταν απρεπής συμπεριφορά. Οι πολεμιστές αξίζουν τα λάφυρά τους. Φρονώ ότι ο Αγαμέμνων διέπραξε μεγάλο σφάλμα, που τα έβαλε μαζί μου, με αδίκησε, με απάτησε.

»Όμως, αφού εσύ μου λες πως έχει μετανιώσει, θα δώσω τόπο στην οργή μου. Γνωρίζω πως ο θυμός δεν είναι καλός σύμβουλος στον άνθρωπο. Κι εγώ τυφλωμένος από το θυμό και το μίσος μίλησα άσχημα στον Ατρείδη και αποσύρθηκα από τη μάχη, με αποτέλεσμα πολλοί Αχαιοί να χάσουν τη ζωή τους πολεμώντας μόνοι τους τους Τρώες. Ο χαμός των Αχαιών μου προκαλεί θλίψη και πόνο, νιώθω μεγάλο βάρος και ευθύνη για το κακό που τους βρήκε. Συμπεριφέρθηκα παρορμητικά και τους εγκατέλειψα, όταν αυτοί με είχαν ανάγκη. Μια τέτοια συμπεριφορά δεν αρμόζει σε εμένα, τον αρχηγό των Μυρμιδόνων. Έπραξα λάθος και μετανιώνω για αυτό. Τον κραταιό Ατρείδη συγχωρώ και τα δώρα που μου προσφέρει δέχομαι να λάβω.

»Και τώρα επιθυμώ να πείτε δημοσίως σε όλους τους Αχαιούς ότι στη μάχη με ορμή θα ριχτώ τους Τρώες να πολεμήσω και τον ανδροφόνο Έκτορα θα πάω να σκοτώσω».

Πατία Κωνσταντίνα, Β5

Η ιστορία εκτυλίσσεται, όταν οι σκέψεις του Αχιλλέα έχουν αρχίσει να αγνοούν τον πόλεμο. Ο Αγαμέμνονας ανίκανος να πάει ο ίδιος και να απολογηθεί στον Αχιλλέα, στέλνει τον Οδυσσέα ως πρέσβη.

Ο Οδυσσέας πάντα ευγενικός τα καταφέρνει καλά με τα λόγια και στην προσπάθειά του να μεταπείσει τον Αχιλλέα δεν θα δυσκολευτεί ιδιαίτερα.

Ο Αχιλλέας καθόταν ήρεμος όπως πάντα, κοιτούσε επίμονα τη θάλασσα και προσπαθούσε να βρει το ρυθμό της, ώστε να γαληνέψει την ψυχή του. Τραντάζεται και απομακρύνεται από τις σκέψεις του, ο βαθυστόχαστος κι ακούει πόδια να βηματίζουν. Φοράει άτσαλα την πανοπλία του και σηκώνεται αντικρίζοντάς τον.

Οι δύο άντρες φαίνεται να χαιρετιούνται και να συζητάνε για τους σκοπούς τους. Ο Οδυσσέας παρουσιάζει την κατάσταση που υπάρχει έως τώρα στο στρατόπεδο των Αχαιών, του μιλά σοφά λέγοντάς του για τον πατέρα του και τα λόγια του κι έπειτα του υπόσχεται δώρα: «*Επτά γυναίκες άξιες σε έργα λαμπρά θα σου δώσει. Και είκοσι Τρωαδίτισσες γυναίκες να διαλέξεις... Και γαμβρόν θα σε κάνει... Χώρες περίφημες επτά της δίδει,*», είπε και συνέχισε, ώσπου ο Αχιλλέας τον διέκοψε και αναστέναξε: «*Τι να τα κάνω αυτά, σοφέ μου Οδυσσέα; Άμα στη μάχη εγώ βρεθώ και σκοτωθώ, όλες οι υποσχέσεις χαράμιζονται επιτόπου*». Ο Οδυσσεύς καλοπροαίρετα τότε απάντησε: «*Αγαπητέ Αχιλλέα, είναι διαφορετικό να πεθαίνεις στον πόλεμο γνωστός για τα κατορθώματά σου στο πεδίο της μάχης παρά να πεθαίνεις έτσι απλά*».

Τότε ο Αχιλλέας κάθισε και σκέφτηκε τι άξιζε περισσότερο για κείνον, τι πίστευε ότι είναι το καλύτερο. «*Εγώ, να πας να πεις του Ατρείδη, θα επιστρέψω, επειδή εγώ το θέλω*», είπε στον Οδυσσέα. Και συνέχισε: «*Τα δώρα του αν και πολύτιμα, αρκετά άχρηστα μου είναι. Ωστόσο, τα δέχομαι. Αν ξαναδώ συμπεριφορές κατώτερες από αυτές που αρμόζουν σε κάποιον της θέσης μου, εγώ θα αποχωρήσω οριστικά. Να ξέρει ο ίδιος ότι τις νίκες των Αχαιών εγώ τις έκανα, και για αυτό μου είναι υπόχρεος. Η ψυχή μου, να ξέρει, δεν εξαγοράστηκε, ούτε ποτέ θα εξαγοραστεί από έναν άνθρωπο σαν κι εκείνον και στην παγίδα της εξαπάτησής του εγώ δεν πέφτω. Να ξέρει πως δεν θα είμαι πιόνι του και πως από εδώ και στο εξής θα με συμβουλευεται σε στρατιωτικά θέματα...*» Ο Αχιλλέας διέταξε, θεσμοθετώντας έτσι συμπεριφορές απαραίτητες για τη λειτουργία του στρατού, που έπρεπε εξ' αρχής να υπάρχουν...

Ο Οδυσσέας αποχαιρέτησε τον Αχιλλέα, λέγοντάς του ότι τον καταλαβαίνει, ότι νιώθει την οργή που υπάρχει καθώς και την ένταση και το μίσος που έχει προς τον Ατρείδη. Γυρίζει, ωστόσο, πίσω έχοντας ολοκληρώσει την αποστολή του και ανακοινώνει σε όλους την επιστροφή του Αχιλλέα.

Όλοι καταχαρούμενοι βαδίζουν στις σκηνές τους .

Ο Αχιλλέας ξεκουράζεται στην όχθη, ελπίζοντας πως έκανε το σωστό, αναρωτώμενος άμα αυτή είναι η τελευταία φορά που βλέπει τη θάλασσα... Συγχρονίζεται μαζί της και ακούει τη μελωδία της. Κλείνει τα γαλανά του μάτια, γιατί ξέρει ότι τον περιμένει μια μεγάλη μέρα...

Ρόκα Λίνα, Β5

Ο Αχιλλέας μετά την προσφορά που άκουσε από τον Οδυσσέα, έμεινε για λίγο σιωπηλός σκεπτόμενος τα οφέλη της. Έπειτα απάντησε με αποφασιστικότητα πως δέχεται τα δώρα, αφού τα είχε ανάγκη και θα έπαιρνε επιτέλους πίσω τη Βρισηίδα, για την οποία είχε γίνει και όλος αυτός ο χαμός. Χωρίς να χάσει στιγμή ο Οδυσσέας του πρότεινε να γυρίσουν πίσω στους Αχαιούς, ώστε να ξεκινούσε αμέσως η μάχη. Μόλις έφτασαν, ακολούθησε ο παρακάτω διάλογος μεταξύ του Αχιλλέα και του Αγαμέμνονα:

Αχιλλέας: Αγαμέμνονα, μου υποσχέθηκες πως θα μου δώσεις κάποια δώρα, μόλις γυρίσω, και να που είμαι εδώ περιμένοντάς τα. Αρχικά, θέλω τη Βρισηίδα και να ορκιστείς πως δεν έκανες τίποτα μαζί της και όλα τα υπόλοιπα θα έρθουν σιγά-σιγά. Επίσης, θα ήθελα να σου ζητήσω συγγνώμη, γιατί γνωρίζω πως φέρθηκα αγενέστατα, δεν ξέρω τι σκεφτόμουν και μίλησα τόσο άσχημα. Ας τα αφήσουμε πίσω όλα αυτά και ας συμφιλιωθούμε τώρα.

Αγαμέμνονας: Αχιλλέα, εγώ δεν έχω να απολογηθώ για τίποτα, εσύ ήσουν αυτός που αντιμίλησε και δεν με σεβάστηκε, εγώ απλώς σου πήρα την Βρισηίδα, επειδή ήταν καλλονή και δεν θα μου άρμοζε να μείνω χωρίς δώρο. Δεν μπορείς πλέον να την πάρεις πίσω, επειδή εκείνη τη νύχτα, όταν αποφάσισες να αποχωρήσεις από τη μάχη, εγώ την σκότωσα. Και αν ήσουν λίγο ζύπνιος, θα καταλάβαινες πως δεν ήρθα εγώ ο ίδιος να σε παρακαλέσω, διότι δεν έχω μετανιώσει για τίποτα. Αλλά τώρα που ήρθες, δεν θα μπορέσεις να φύγεις, διότι έχουμε κάνει μια συμφωνία και αν την παραβιάσεις, οι θεοί θα σε εκδικηθούν.

Αχιλλέας: Μα τι ακούω; Εγώ ήρθα εδώ πρόθυμος να πολεμήσω και εσύ αντί να με ενθαρρύνεις, να μου δώσεις ό,τι ζητάω, με απειλείς; Θα φύγω παίρνοντας μαζί μου και τα δώρα που μου έταξες,

σκυλοπρόσωπε, δειλέ. Θα έρθει η ώρα που θα πεθάνεις και εγώ θα είμαι εκεί να χαμογελάω. Θα φροντίσω εγώ ο ίδιος να πεθάνεις, χωρίς να σου αποδοθεί καμία τιμή.

Έπειτα από αυτά τα λόγια, αποχώρησε ο Αχιλλέας και δεν ξαναβρέθηκε ποτέ με τον Αγαμέμνονα. Οι Αχαιοί νίκησαν χάρη στην επέμβαση των θεών και ο Αγαμέμνονας πλούτισε. Ο Αχιλλέας δεν κατάφερε να δει τον αρχιστράτηγο να πεθαίνει, αφού έφτασε πρώτα η δική του ώρα...

Σέση Σάρα, Β5

ΡΑΨΩΔΙΑ Π΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1^η

Στη ραψωδία Π΄ είδαμε τον Πάτροκλο να ενεργεί ξεχνώντας τη συμβουλή του Αχιλλέα κι έτσι να απομακρύνεται από τα καράβια των Αχαιών προς το κάστρο της Τροίας... Είδαμε κι έναν Έκτορα πολύ διαφορετικό από αυτόν που είχαμε γνωρίσει στη Ζ΄ ραψωδία, πιο σκληρό, πιο βίαιο...

Ας υποθέσουμε ότι ο Πάτροκλος ακούει τη συμβουλή του φίλου του και δεν διαπράττει ύβρη, αφού, εξάλλου, και ο ίδιος ο Απόλλωνας τον είχε προειδοποιήσει. Έτσι, σκοτώνει πολλούς από τους Τρώες αλλά δεν σκοτώνεται από τον Έκτορα... Να συνεχίσετε εσείς την ιστορία ξεκινώντας από το σημείο που ο Πάτροκλος φορώντας την πανοπλία του Αχιλλέα μπαίνει στη μάχη...

...Και τότε η μάχη ξεκινά!

Ο Πάτροκλος μπαίνει στη μάχη γεμάτος ενέργεια και δύναμη. Αρχίζει να αποδεκατίζει τους Τρώες χωρίς σταματημό. Κανένας δεν μπορούσε να τον σταματήσει. Και καθώς φορούσε την πανοπλία του Αχιλλέα, έδινε και δύναμη στους Αχαιούς. Οι Τρώες συντρίβονταν και οι Αχαιοί μαζί με τον Πάτροκλο όλο και πιο πολύ απομακρύνονταν από τα καράβια. Τότε αναλαμβάνει δράση ο Έκτορας. Ήταν καθ' οδόν, για να φτάσει στο σημείο που ήταν ο Πάτροκλος, για να τον αντιμετωπίσει, αλλά εκείνη τη στιγμή ο Πάτροκλος θυμήθηκε τα λόγια του Αχιλλέα, που του είπε να μην απομακρυνθεί από τα καράβια και αποφάσισε να γυρίσει πίσω. Έτσι, όταν έφτασε εκεί ο Έκτορας, ο Πάτροκλος έλειπε. Τότε αυτός άρχισε να τον χλευάζει για δειλία διαπράττοντας ύβρη. Και λόγω της ύβρης που διέπραξε ο Έκτορας, σημάνθηκε ότι το τέλος του θα έρθει σε λίγο.

Γλωσσιώτης Κωνσταντίνος, Β2

Και αφού στη μάχη μπήκε ο Πάτροκλος όμορφος και δυνατός, ζωσμένος με την πανοπλία τού θείου Αχιλλέως, ευθύς τα πάντα αλλάξαν, ανετράπησαν και ανακατατάχθησαν, καθώς οι Τρώες ξαναντιμετώπισαν τον παλιό εφιάλη του θανάτου που είχε μ' αίμα κόκκινο γραφτεί μες στις καρδιές, όταν της μάχης ο θεός Αχιλλέας πορευόταν και πολλές ψυχές η λόγχη του στον Άδη ροβολούσε, όποιες ετύγχαναν μπροστά της να βρεθούν. Έτσι, την πανοπλία βλέποντας στη μάχη αυτή να μπαίνει, δίχως να γνωρίζουν ποιος την φορεί, ευθύς στα τείχη έτρεξαν στην πόλη τους να μπουνε, μήπως και σωθούνε από του «Αχιλλέως» την αιμοβόρα λόγχη.

Και οι Αχαιοί βλέποντας την άτακτη φυγή, τους Τρώες καταδιώκουν ως τα τείχη. Ο Πάτροκλος ακολουθεί και μ' έπαρση τους Τρώες σκοτώνει και αφανίζει. Και μέχρι να φτάσει αυτός στα τείχη της δοξασμένης Τροίας, τριάντα είχε σκοτώσει Τρώες, εκ των οποίων οκτώ βλαστάρια του Πριάμου. Και με ορμή λέοντος που το θήραμα του ευρήκε, ρίχτηκε ο Πάτροκλος ευθύς τα τείχη να γκρεμίσει και την Τροία να πορθήσει. Όμως, όταν τα τείχη σίμωσε, φοβερήν του 'βαλε κραυγήν ο Απόλλων και του είπε: «Πάτροκλε, δεν έχει ορίσ' η μοίρα σου την Τροία συ να πορθήσεις, ω διογέννητε, και των Αχαιών το γένος να δοξάσεις! Φύγε αμέσως από εδώ, τη συμβουλή του Αχιλλέα θυμήσου και στα κοίλα πλοία γύρισε, μην την οργή μου προκαλέσεις και σε αποτελειώσω».

Αυτά άκουσε ο Πάτροκλος, την συμβουλή του Αχιλλέα ενεθυμήθει, έκανε μεταβολή και ευθύς στα κοίλα πλοία των Μυρμιδόνων απεσύρθη στη σκηνή του φίλου του, μην την οργή ξυπνήσει του θεού και στον Άδη καταλήξει...

Δαβάκης Παναγιώτης, Β2

Ο Πάτροκλος, ακούγοντας τα λόγια του Αχιλλέα, φόρεσε την πανοπλία του κι όρμησε στη μάχη. Οι Μυρμιδόνες, νομίζοντας ότι ο Αχιλλέας μπήκε στη μάχη, ξεκινούν γεμάτοι ενθουσιασμό. Ο Πάτροκλος σαν άριστος πολεμιστής, θαρραλέα, άρχισε να χτυπά με δύναμη κι ανελέητα με το σπαθί του τους Τρώες, που είχαν αρχίσει να χτυπούν απ' όλες τις μεριές το στρατόπεδο των Αχαιών, εξαιτίας της απραξίας τους λόγω του θυμού του Αχιλλέα με τον Αγαμέμνονα. Η μάχη είναι ανελέητη και σκληρή. Ο βρόντος των σπαθιών, αντηχεί και οι λόγχες μπήγονται μέσα στα κορμιά των πολεμιστών. Κορμιά Αχαιών και Τρώων λαβωμένα κείτονται το ένα πάνω στο άλλο. Το αίμα ρέει παντού. Η τελική έκβαση της μάχης είναι ο Πάτροκλος με το θάρρος του και την ικανότητα που τον διακρίνει σαν πολεμιστή να αποτρέψει τον κίνδυνο της άλωσης του στρατοπέδου και των καραβιών των Αχαιών από τους Τρώες.

Δημοπούλου Σωτηρία-Γεωργία, Β2

[...] Ο Πάτροκλος γεμάτος ορμή ξεχύνεται στη μάχη, έτοιμος να αντιμετωπίσει όποιον του σταθεί εμπόδιο μπροστά του. Έπειτα από πολύωρη μάχη πολλοί Τρώες είχαν πέσει από το σπαθί του, καθώς βρίσκεται στην κορύφωση της αριστείας του. Λίγο πριν δύσει ο ήλιος, ο Πάτροκλος συνάντησε τον Έκτορα, ο οποίος τον προκάλεσε σε μονομαχία. Ο Πάτροκλος δίχως να μπορεί να αρνηθεί, δέχεται την πρόταση για μονομαχία και προσπαθεί να βρει έναν τρόπο, έτσι, ώστε να αποφύγει τη μάχη. Προκαλεί,

λοιπόν, με τα λεγόμενα του τον Έκτορα, ώστε η λογομαχία πριν την μάχη να διαρκέσει μέχρι τη δύση του ηλίου κι έτσι να αναγκαστούν να γυρίσουν στα στρατόπεδά τους...

Καλογερόπουλος Παναγιώτης, Β2

Ο ήλιος έλαμπε πάνω από την πεδιάδα κι ο Πάτροκλος φορώντας την πανοπλία τού μεγάλου Αχιλλέως ένωθε έτοιμος να πάρει μέρος στη μάχη και να αναδείξει τις ικανότητές του ως πολεμιστής απέναντι στους Τρώες. Έτσι, μπαίνει στη μάχη και σκοτώνει πολλούς Τρώες.

Στη συνέχεια έρχεται αντιμέτωπος με έναν πολεμιστή των Τρώων, ο οποίος του είπε: «Ω Πάτροκλε! Σκότωσες πολλούς Τρώες, όμως φοβάμαι πως ήρθε η ώρα να επισκεφτείς κι εσύ τον Άδη και να μείνεις εκεί!». Αμέσως του απάντησε ο Πάτροκλος: «Ποιος είσαι εσύ που εμένα έναν από τους άριστους πολεμιστές των Αχαιών απειλείς με θάνατο;». Ευθύς του απάντησε των Τρώων ο πολεμιστής: «Εγώ, Πάτροκλε, είμαι ο Σαρπηδόνας, γιος του Δία και των Λυκίων αρχηγός. Γι' αυτό άκουσέ με, πέτα το ξίφος σου και γύρνα πίσω!». Ο Πάτροκλος αρνείται και με μία γρήγορη κίνηση καρφώνει το αιματοβαμμένο από το αίμα των Τρώων που θανάτωσε ξίφος στα πλευρά τού Σαρπηδόνα. Ο Σαρπηδόνας ανήμπορος να αντιδράσει σωριάζεται στο έδαφος και καταριέται τον Πάτροκλο λίγο πριν ξεψυχήσει. Τώρα πλέον στο ξίφος του Πάτροκλου υπήρχε και το αίμα του αρχηγού των Λυκίων, Σαρπηδόνα.

Αργότερα, αφού κι άλλοι Τρώες θανατώνονται από τον Πάτροκλο, εκείνος (ο Πάτροκλος) πετυχαίνει τον Έκτορα που πολεμούσε κι ετοιμάζεται να τον θανατώσει κρυφά από πίσω. Τη στιγμή που πάει να τον λογχίσει πισώπλατα, ο Έκτορας τον καταλαβαίνει και τον αποκρούει. Στη συνέχεια, οι δύο πολεμιστές μάχονται, ώσπου ο Πάτροκλος χάνει την ισορροπία του και πέφτει κάτω. Ο Έκτορας το εκμεταλλεύεται αυτό και τη στιγμή που πάει να τον αποτελειώσει, η Αθηνά αποσπά την προσοχή του και σώζει τον Πάτροκλο απομακρύνοντας τον με ασφάλεια πίσω στα πλοία των Αχαιών. Ο Πάτροκλος στάθηκε τυχερός και την γλύτωσε αυτή τη φορά...

Καραχάλιος Νάσος, Β2

Ο Πάτροκλος μπαίνει στη μάχη σα διψασμένο λιοντάρι για αίμα. Ο ξάδελφος του αρχηγού των Μυρμιδόνων ήθελε από μικρός να μπει στη μάχη, να δοξαστεί, να εφαρμόσει τις πολεμικές τεχνικές, που του είχε μάθει ο Αχιλλέας. Έτσι, λοιπόν, άρχισε να μάχεται με αυτοπεποίθηση, να θερίζει τους Τρώες σαν να είναι στάχια... Αίμα να κυλάει, αίμα Τρώων... Ο Πάτροκλος πέτυχε το σκοπό του, να βγάλει από την δύσκολη θέση τους Αχαιοί: να απομακρύνει τους Τρώες από τα καράβια, για να μην τα κάψουν. Όλοι τον έτρεμαν, νόμιζαν ότι ήταν ο Αχιλλέας, οι Τρώες οπισθοχωρούσαν ολοταχώς. Ανάμεσα στα θύματα του Πάτροκλου ήταν και ο Κεβριόνης, ηνίοχος του Έκτορα. Τότε σαν δύο λιοντάρια μαχόμενα για ένα ελάφι, ο Έκτορας και ο Πάτροκλος μάχονταν γι' αυτόν, ο μιν για να τον κάψει, ο δε για να πάρει τα όπλα του. Κι έγινε το δεύτερο... Αν και ο Πάτροκλος ήθελε να κυνηγήσει τους Τρώες και να τους σκοτώσει, άκουσε τη συμβουλή του φίλου του και αποτραβήχτηκε από τη μάχη...

Παπαδημητρίου Μιχάλης, Β5

Ο Πάτροκλος αγχωμένος περιμένει την επίθεση των Τρώων. Ύστερα, καθώς πολεμάει, προσπαθεί να αντισταθεί στην επιθυμία του να προχωρήσει και να απομακρυνθεί από τα καράβια γνωρίζοντας ότι ο Αχιλλέας έχει συγκεκριμένους λόγους, για να τον συμβουλέψει να μην μπει στη μάχη. Στο μεταξύ, πάνω στον Όλυμπο ένας θεός αναρωτιέται τι να ορίσει η μοίρα του κάθε ήρωα. Ο Δίας, μην ξέροντας πώς να αντιμετωπίσει αυτό του το πρόβλημα αποφασίζει να αφήσει τους υπόλοιπους θεούς να ορίσουν το μέλλον τού καθενός, αφήνοντάς τους να εμπλακούν στη μάχη. Με αυτόν τον τρόπο η Αθηνά και η Ήρα βρίσκουν την ευκαιρία να δώσουν περισσότερη δύναμη στον Πάτροκλο, με αποτέλεσμα το θάνατο πολλών Τρώων, ενώ, από την αντίθετη πλευρά, ο Απόλλωνας και ο Άρης προστατεύουν κι ενθαρρύνουν τους Τρώες. Έτσι, οι συγκρούσεις μεταξύ των δύο παρατάξεων είναι μεγάλες. Οι τέσσερις θεοί που υποστήριζαν διαφορετικά μέτωπα δεν έδωσαν τέλος στη ζωή κανενός από των δύο ηρώων.

Ο Πάτροκλος, περήφανος, πηγαίνει στον Αχιλλέα και τον ενημερώνει για ό,τι έγινε στη μάχη. Ο Πηλείδης, με τα νέα που έμαθε, αποφάσισε ότι αφού οι Αχαιοί δεν τον έχουν πια ανάγκη, θα μπορούσε

να φύγει από την Τροία και να αφήσει τον πόλεμο. Ο Πάτροκλος επηρεασμένος από τις επιτυχίες του στο πεδίο της μάχης δεν προσπάθησε καν να σταματήσει τον Αχιλλέα από το να φύγει. Έτσι, οι Αχαιοί έχασαν τον καλύτερο πολεμιστή τους και οι Τρώες κατάφεραν να οργανωθούν καλύτερα. Ο Πάτροκλος και ο Έκτορας παρέμειναν εχθροί και ήρθαν αντιμέτωποι σε πολλές μάχες.

Βέβαια, το τέλος του Τρωικού Πολέμου δεν ήταν το ίδιο. Οι Τρώες δημιούργησαν έναν παντοδύναμο στρατό και κατατρόπωσαν τους Αχαιούς, οι οποίοι αναγκάστηκαν να γυρίσουν πίσω στην πατρίδα τους. Οι Τρώες με τη δύναμη που μάζεψαν, κατάφεραν να κατακτήσουν όλη την Ασία. Στο μεταξύ, οι Αχαιοί συγκρούστηκαν με πολλούς άλλους λαούς και κατάφεραν να εξασφαλίσουν ορισμένα επιπλέον εδάφη.

Έτσι, χωρίς το θάνατο του Πατρόκλου η ιστορία της Ιλιάδας πιθανόν να είχε ένα τελείως διαφορετικό τέλος...

Παπαχειμώνα Ανδριάνα, Β5

Ο Πάτροκλος βγαίνοντας από τη σκηνή του Πηλείδη, φορούσε την πανοπλία του Αχιλλέα και ένοιωθε έτοιμος να πολεμήσει και να υπερασπιστεί τους Αχαιούς. Έτσι, ξεχύθηκε στη μάχη με ορμή, έχοντας όμως στο νου τα λόγια και τη συμβουλή του φίλου του. Πολεμούσε ασταμάτητα για πολλή ώρα και είχε μεγάλες επιτυχίες. Είχε σκοτώσει δυνατούς και πολύ σημαντικούς Τρώες πολεμιστές. Με αυτό τον τρόπο έπαιζε μεγάλο ρόλο στη στάση άμυνας που κρατούσαν οι Αχαιοί. Μετά από λίγο οι Τρώες άρχισαν να τα παρατούν και να οπισθοχωρούν. Ο Πάτροκλος πολεμούσε με τόσο πάθος, που ήθελε να ακολουθήσει τους υπόλοιπους στην αντεπίθεση, αλλά δεν το έκανε, αφού γνώριζε πως ο Αχιλλέας ήξερε περισσότερα από εκείνον στις πολεμικές τέχνες. Γι' αυτό το λόγο μάλιστα έμεινε πίσω στα καράβια έχοντας αμυντική θέση.

Πιτταρά Άρτεμις, Β5

Ο Πάτροκλος όρμησε στη μάχη σαν άγριο λιοντάρι και σκότωνε ολοένα και περισσότερους Τρώες. Ακόμα προσπάθησε να ανέβει και τα τείχη της Τροίας, όμως οι Τρώες τον απώθησαν. Τότε η Αθηνά κατέβηκε από τον ουρανό σαν ένα σύννεφο και θύμισε στον Πάτροκλο τη συμβουλή του Αχιλλέα. Αυτός τότε μάζεψε τους Μυρμιδόνες και αποχώρησαν από τη μάχη. Οι Αχαιοί νίκησαν στη μάχη και καταδίωξαν τους Τρώες αναγκάζοντάς τους να κλειστούν μέσα στα τείχη. Ο Πάτροκλος καταφέρνει να πείσει τον Αχιλλέα λέγοντάς του ότι οι Αχαιοί είναι έτοιμοι να εισβάλλουν στην Τροία. Την επόμενη μέρα βγαίνουν και οι δύο μαζί στη μάχη. Κατατροπώνουν τους Τρώες και εισέρχονται στην Τροία.

Πιτταράς Αρτέμιος, Β5

ΡΑΨΩΔΙΑ Π΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2^η

Στη ραψωδία Π΄ είδαμε τον Πάτροκλο να ενεργεί ξεχνώντας τη συμβουλή του Αχιλλέα κι έτσι να απομακρύνεται από τα καράβια των Αχαιών προς το κάστρο της Τροίας... Είδαμε κι έναν Έκτορα πολύ διαφορετικό από αυτόν που είχαμε γνωρίσει στη Ζ΄ ραψωδία, πιο σκληρό, πιο βίαιο...

Ας υποθέσουμε ότι ο Έκτορας σκοτώνει τον Πάτροκλο αλλά δεν εμφανίζει αυτή την υβριστική συμπεριφορά γεμάτη έπαρση, σκληρότητα και ασέβεια προς το νεκρό. Έτσι, να συνεχίσετε εσείς την ιστορία ξεκινώντας από το σημείο που ο Πάτροκλος τραυματίζεται θανάσιμα...

Κι αφού τη λόγχη έμπηξε ο λοφοσειστής Έκτωρ και τον Πάτροκλο λάβωσε θανάσιμα, πήγε από πάνω του και του είπε:

«Ω Πάτροκλε διογέννητε, έμελλε η μοίρα να μας φέρει εχθρούς σε αντίπαλα στρατόπεδα μαχόμενους κι έμελλε εγώ εσέ να θανατώσω, ω τρομερέ, που η λόγχη σου έφερε τόσες συμφορές στον ένδοξο λαό μου που σε φοβάται τόσο, όσο φοβάται και το θείο Αχιλλέα».

Κι ευθύς απάντησε ο Πάτροκλος στον Πριαμίδα Έκτορα:

«Τα γνωρίζω αυτά, ω Έκτωρ, καθώς αισθάνομαι πως το τέλος μου δεν αργεί να έρθει, γι' αυτό σε εκλιπαρώ, ω τρομερέ, το σώμα μου συ παρέδωσε στο θείο Αχιλλέα και μην τ' αφήσεις άταφο, τα όρνεα να το φάγουν».

Και στο μελλοθάνατο απάντησε ο λοφοσειστής Έκτωρ:

«Την επιθυμία σου αυτή εγώ θα σεβαστώ. Το σώμα σου θα αφήσω οι Αχαιοί να πάρουν, να θρηνήσουν, να δοξάσουν και να θάψουν με τις τιμές που του αναλογούν, γιατί, ω Πάτροκλε, ένδοξοι πολεμιστές σαν εσένα πρέπει να θάβονται και να δοξάζονται με τις ανάλογες τιμές. Πρέπει, επίσης, να δέχονται το σεβασμό των αντιπάλων, γιατί όποιος νεκρό δε σέβεται, τιμωρείται από τους θεούς και από το Δία πρώτα».

Αυτά είπε και αφού ο Πάτροκλος άφησε την τελευταία του πνοή, φόρεσε τα άρματα του θείου Αχιλλέως και το σώμα του Πάτροκλου άφησε να το πάρουν οι Αχαιοί».

Δαβάκης Παναγιώτης, Β2

Ο Έκτορας δεν υπακούει τους ηθικούς κανόνες της μονομαχίας και σκοτώνει τον άοπλο και πληγωμένο Πάτροκλο. Είχε θολώσει το μυαλό του από τη μάχη και την υπερβολική κούραση που ένιωθε. Αμέσως συνειδητοποιεί το λάθος του και νιώθει ντροπή που αντιμετώπισε τον αντίπαλο του άνανδρα και άτιμα. Σκέφτεται ότι οι Τρώες θα τον χλευάζουν και οι Έλληνες θα τον χαρακτηρίσουν δειλό. Αμέσως παίρνει το άψυχο σώμα του Πάτροκλου και το απομακρύνει από το πεδίο μάχης. Κρατώντας τον στους ώμους του τον οδηγεί μέσα στο παλάτι του. Διατάζει αμέσως να τον ντύσουν με ενδυμασία που αρμόζει σε έναν βασιλιά και να τον αλείψουν με ευωδιαστά αρώματα και μύρο. Έπειτα ο Έκτορας ως ένδειξη ταπεινότητας προς το νεκρό Πάτροκλο απιθώνει δίπλα του ευλαβικά το ασημένιο του σπαθί.

Ξεκίνησε μετά με το άρμα του να παραδώσει τον Πάτροκλο στους Έλληνες. Εκείνη τη στιγμή ο Αχιλλέας αποφασίζει να βγει από τη σκηνή του, για να βρει τον Πάτροκλο, αφού γνώριζε ότι η μάχη είχε τελειώσει αλλά ο φίλος του δεν είχε φανεί ακόμη. Βγαίνοντας από τη σκηνή ακούει τον καλπασμό αλόγων και στρέφει το βλέμμα του. Αντικρίζει τον Έκτορα στο άρμα του, ο οποίος έχει μια συννεφιασμένη έκφραση στο πρόσωπό του. Ο Αχιλλέας τον πλησιάζει επιφυλακτικά και τον ρωτά προς τι οφείλεται ο ερχομός του. Με τη ντροπή να τον κατακλύζει ο Έκτορας του εξιστορεί το γεγονός και τελειώνει παινεύοντας τον πολεμιστή Πάτροκλο για τη γενναιότητα που επέδειξε στη μάχη.

Ο Αχιλλέας μένει για λίγο αμίλητος και βλοσυρός. Αρχικά καυτηριάζει την πράξη αυτή του Έκτορα κι ύστερα ζητά τρεις ημέρες ανακωχή, για να γίνει η τελετή της ταφής του Πάτροκλου με μεγαλοπρέπεια και τιμές και να θρηνήσουν για αυτόν. Ο Έκτορας συμφωνεί με την πρόταση του Αχιλλέα και έπειτα από μία χειραψία που δηλώνει την αποδοχή του, παραδίδει το νεκρό σώμα τού γενναίου πολεμιστή στον επιστήθιο φίλο του.

Κοκορομύτης Γιώργος, Β2

Το τελευταίο χτύπημα το έδωσε ο Έκτορας. Ύστερα, κοίταξε κάτω και είδε τον Πάτροκλο να παραμένει ακίνητος στο χώμα. Ένωσε περήφανος για το κατόρθωμα του αλλά ο θάνατος του Πατρόκλου μόνο ένα πράγμα θα μπορούσε να σημαίνει. Εκδίκηση από τον Αχιλλέα. Έπρεπε να το είχε σκεφτεί νωρίτερα! Τώρα ήταν και εκείνος και η οικογένειά του καταδικασμένοι. Δεν ήθελε να βγουν αληθινά αυτά που είχε συζητήσει με την Ανδρομάχη, πριν πάει στη μάχη... Γι' αυτό αποφάσισε ότι όταν τελειώσει ο αγώνας και γυρίσει πίσω στο στρατόπεδο, θα σκεπτόταν την επόμενη του κίνηση.

Αφού κηρύχτηκε ανακωχή για την ταφή και την απόδοση τιμών στο νεκρό Πάτροκλο, πολλές σκέψεις περνούσαν απ' το μυαλό του Έκτορα. «Υπάρχουν δυο επιλογές: ή να αντιμετωπίσω τον Αχιλλέα με θάρρος και γενναιότητα ή να αποσυρθώ από τον αγώνα», σκεπτόταν. «Βέβαια, αν αντιμετωπίσω τον

Αχιλλέα σε μονομαχία, το πιο σίγουρο είναι ότι θα πεθάνω, αλλά από την άλλη, αν αποφασίσω να μην συμμετάσχω στον αγώνα, τότε θα γίνω περίεργος της Τροίας, θα με χαρακτηρίζουν δειλό και άνανδρο και θα ντροπιάσω την οικογένειά μου. Πρέπει να σκεφτώ όμως και τη θετική πλευρά των πραγμάτων. Αν νικήσω τον Αχιλλέα στη μονομαχία, πράγμα σχεδόν αδύνατο αλλά όχι ακατόρθωτο, τότε θα δοξαστώ και επιτέλους θα λήξω τον πόλεμο με τους Αχαιούς, αφού θα έχουν χάσει τον καλύτερό τους πολεμιστή και το φίλο του. Αλλά αν αφήσω τη μάχη, θα έχω μια ενωμένη οικογένεια». Και λέγοντας οικογένεια εννοούσε την Ανδρομάχη και το νεογέννητο παιδί του, όχι τον πατέρα του και τα υπόλοιπα μέλη τής βασιλικής οικογένειας. Μια λάμψη εμφανίστηκε στα μάτια του και είπε ψιθυριστά «Πώς δεν το σκέφτηκα πριν! Αυτό είναι! Δεν θα χρειαστεί να υποστώ τις συνέπειες καμίας επιλογής, αν δραπετεύσω! Όχι, βέβαια, μόνος μου αλλά με τη γυναίκα μου και το μικρό Αστυάνακτα!»

Πήγε κατευθείαν να βρει την Ανδρομάχη και να της εξηγήσει το σχέδιό του. Η ίδια συμφώνησε αλλά είχε ορισμένες αμφιβολίες. «Πού θα πάμε;», ρώτησε. «Δεν ξέρω, άμα καταφέρουμε και περάσουμε το τείχος, θα δούμε», της είπε. Αποφάσισαν να βάλουν το σχέδιό του σε λειτουργία εκείνο ακριβώς το βράδυ. Η Ανδρομάχη ετοίμασε το βρέφος και μόλις βράδιασε, βγήκαν από το παλάτι. Δεν κυκλοφορούσε κόσμος εκείνη την ώρα, έτσι μπορούσαν εύκολα να περάσουν απαρατήρητοι. Το μεγάλο πρόβλημα ήταν το πώς θα περνούσαν το τείχος με τόσους φρουρούς! Αλλά πριν το καταλάβουν, η πύλη άνοιξε, καθώς οι στρατιώτες είδαν τον Έκτορα να πλησιάζει και άνοιξαν την πύλη, μια και δεν ήθελαν να του φέρουν αντίρρηση. «Και τώρα τι κάνουμε;» ρώτησε η Ανδρομάχη. Ο Έκτορας με λυπημένο και ντροπιασμένο ύφος είπε: «Συγγνώμη, αλλά δεν μπορώ να φύγω... Πρέπει να αναλάβω τις ευθύνες μου ως πολεμιστής και ως πρίγκιπας... Ας γυρίσουμε πίσω!»

Έτσι, επέστρεψαν στο παλάτι και όλα έγιναν, όπως τα είχε ορίσει η μοίρα...

Παπαχειμώνα Ανδριάνα, Β5

Ο Έκτορας, βλέποντας τον Πάτροκλο να κείτεται ετοιμοθάνατος στο χώμα, ζητοκραυγάζει για τη νίκη του. Παρόλα αυτά, μετά από λίγο, τον ξανακοιτάει και τον διαπερνάει ένα συναίσθημα λύπης και άγχους. Ήξερε ο ίδιος αρκετά καλά πως ο θάνατος ενός σημαντικού πολεμιστή θα ήταν μεγάλο πλήγμα για το οποιοδήποτε στρατόπεδο. Έτσι, θέλοντας να χαρεί τη νίκη του αλλά και να παραδεχτεί τη δύναμη του νεκρού αντιπάλου του, ο Έκτορας παίρνει μόνος του το άψυχο σώμα να το πάει στους Αχαιούς. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να εξασφαλίσει έως ένα βαθμό και τη δική του σωματική ακεραιότητα, αφού οι Αχαιοί μπορεί να του έδειχναν ελεημοσύνη.

Καθώς κατευθύνεται για το στρατόπεδο των Αχαιών, άλλοι Αχαιοί τρέχουν φοβισμένοι κι άλλοι απορούν για το σεβασμό που δείχνει ο Έκτορας στον Πάτροκλο. Είναι αρκετά δύσκολο να καταφέρει ένας τόσο άξιος πολεμιστής να λυπηθεί τον εχθρό του και να συμμεριστεί τον πόνο των συμπολεμιστών του νεκρού... Μα δεν ήθελε να διαπράξει ύβρη και κατά βάθος ένιωθε πως ο αγώνας αυτός ήταν κάθε άλλο παρά δίκαιος. Και δεν γινόταν το πρωτοπαλικάρο των Τρώων να δεχθεί την αδικία... Έτσι, πήγε και παρέδωσε το σώμα, χωρίς να παρακαλέσει ο Αχιλλέας απολύτως τίποτα. Οι Αχαιοί πάνω στον ενθουσιασμό τους αλλά και το φόβο τους δέχθηκαν.

Όμως τέτοια μυστικά δεν μένουν κρυφά για πολύ καιρό, αφού αργά ή γρήγορα ο Αχιλλέας θα ενημερωνόταν για την κατάσταση. Ο Έκτορας γυρνάει στο στρατόπεδο των Τρώων με ένα σωρό σκέψεις να κατακλύζουν το μυαλό του. Μήπως τελικά δεν έπρεπε να τον σκοτώσει; Αν ο Αχιλλέας βρισκόταν σε αυτή τη θέση, θα έκανε το ίδιο; Αρχίζει να ιδρώνει και μόνο στη σκέψη της αντίδρασης του Αχιλλέα, μόλις μάθει τα πικρά νέα. Από τη μια, ο φόβος δεν του αφήνει άλλη λύση από το να δραπετεύσει αλλά από την άλλη, θα γινόταν ο περίεργος της Τροίας και θα άφηνε την πόλη του απροστάτευτη. Μήπως πρέπει να βρει μια μέση λύση;

Μετά από ώρα σκέψης του ήρθε μια ιδέα. Προκειμένου να καθυστερήσει την επερχόμενη μάχη, τραυματίζεται επίτηδες σε μια μάχη με έναν Αχαιό πολεμιστή. Παρόλ' αυτά, δεν το κρατάει κρυφό από τους άλλους Τρώες, καθώς θα ήταν άτιμο εκ μέρους του, αλλά επιπλέον τους χρειαζόταν, για να σκεφτούν ένα πολυμήχανο σχέδιο όλοι μαζί. Τελικά αποφασίζουν να κάνουν μαζική απόδραση από το πίσω τείχος. Όταν μετά από πολλή ώρα έδωσαν όλοι οι Τρώες τη συγκατάθεσή τους, ακόμα και ο Πρίαμος, πήραν ό,τι πολύτιμο υπήρχε κι απέδρασαν σε ένα από τα βασίλεια των πολλών γιων του. Έτσι, οι Αχαιοί δεν βρήκαν τίποτα παρά ένα εγκαταλελειμμένο βασίλειο ετοιμόρροπο και τους κατοίκους

αυτού να πηγαινούν σε ένα άγνωστο μέρος... Απογοητευμένοι, λοιπόν, από αυτή την εξέλιξη έφυγαν για την πατρίδα, όπου θα αποφάσιζαν αν η παρατημένη πλέον πόλη θα αξιοποιούνταν με κάποιον τρόπο.
Παπαχειμώνα Μαρινέτα, Β5

ΡΑΨΩΔΙΑ Π΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3^η

Στη ραψωδία Π΄ είδαμε τον Πάτροκλο να ενεργεί ξεχνώντας τη συμβουλή του Αχιλλέα κι έτσι να απομακρύνεται από τα καράβια των Αχαιών προς το κάστρο της Τροίας... Είδαμε κι έναν Έκτορα πολύ διαφορετικό από αυτόν που είχαμε γνωρίσει στη Ζ΄ ραψωδία, πιο σκληρό, πιο βίαιο...

Αν η μονομαχία ανάμεσα στους δύο ήρωες δεν σας ικανοποιεί με τον τρόπο που την περιγράφει ο Όμηρος (για παράδειγμα, αν θέλατε να έχει ο Έκτορας έναν πιο ενεργητικό ρόλο και να μην παρεμβαίνει ο Απόλλωνας σε τέτοιο βαθμό ή αν θέλατε μια διαφορετική έκβαση...), περιγράψτε την εσείς με το δικό σας τρόπο... Φανταστείτε τους δύο ήρωες, τον έναν απέναντι από τον άλλο, με την πανοπλία τους και τον εξοπλισμό τους να συνδιαλέγονται αρχικά και να μονομαχούν στη συνέχεια...

Συνέχεια στίχου Π 711

Και ο Απόλλωνας με οργή γεμάτος πήγε στον Όλυμπο, για να μιλήσει με τους υπόλοιπους αθάνατους για την ύβρη του Πάτροκλου και τις συνέπειες που πρέπει να υποστεί. Στο δρόμο του συνάντησε την Αθηνά και αποφάσισε να της μιλήσει, γιατί, παρόλο που υποστήριζαν διαφορετικά στρατόπεδα, πίστευε πως θα τον καταλάβαινε και θα μπορούσαν να τιμωρήσουν τον Αχαιό πολεμιστή χωρίς τη βοήθεια και τη συμφωνία του Δία. «Ω ατρύωνη θεά, στη μάχη, όπως ξέρεις, εγώ τους Τρώες υποστηρίζω κι εσύ τους Αχαιούς, όμως δεν σημαίνει αυτό πως πρέπει να γίνουμε κι εμείς μεταξύ μας εχθροί. Γι' αυτό, κάθισε λίγο εδώ και άκου τον αδελφό σου που χρειάζεται τη δική σου βοήθεια, για να τιμωρήσει τον Πάτροκλο, ο οποίος δεν με σεβάστηκε σαν θεός που είμαι. Μπορεί να είναι πολεμιστής γενναίος και άξιος να φοράει την πανοπλία του Αχιλλέα, όμως δεν σημαίνει αυτό πως πρέπει να είναι αγενής μαζί μας. Και αν αυτά που σου είπα μέχρι τώρα δεν σου είναι αρκετά, για να θες να τον τιμωρήσεις, σκέψου πως αν ειδοποιήσεις τον Αχιλλέα ότι ο Πάτροκλος κινδυνεύει και μάχεται με τον Έκτορα, θα θελήσει αμέσως να υπερασπιστεί το φίλο του, με αποτέλεσμα να μπει στη μάχη πάλι».

Και η Αθηνά σκεπτόμενη τα λόγια του Φοίβου αμφέβαλλε αρχικά, γιατί γνώριζε ότι δεν μπορούν να ξέρουν τι έχουν προβλέψει οι Μοίρες για τους πολεμιστές. Όμως, μετά τη συνεπήρε η ιδέα να μπει πάλι ο Πηλεΐδης στη μάχη... Γι' αυτό έγνεψε το κεφάλι της προς το θεό, ως ένδειξη συμφωνίας, κι έφυγε γρήγορα για τη σκηνή του ισόθεου Αχιλλέα, καθώς καταλάβαινε πως δεν είχε πολύ χρόνο.

Εν τω μεταξύ μπροστά από τα τείχη της Τροίας ο Έκτορας με τον Πάτροκλο μόλις ξεκινούσαν τη μονομαχία τους. Πρώτος ο Τρώας μίλησε: «Πολεμιστής κατώτερός μου είσαι, και ξέρω να χειρίζομαι τα όπλα καλύτερα απ' τον καθένα. Γι' αυτό, να ξέρεις πως ο Ερμής είναι ήδη έτοιμος να οδηγήσει την ψυχή σου στα έγκατα του Άδη. Από την άλλη, όμως, σε καταλαβαίνω, γιατί θα δείχνεις πιο πολύ γενναίος, αν πολεμήσεις, πριν σε σκοτώσω και μπορεί να σε θυμούνται σαν έναν απλά μαχόμενο Αχαιό, που δεν ήταν άξιος τον όπλων που κρατούσε». Και ο Πάτροκλος απάντησε: «Μπορεί να είμαι κατώτερός σου σε πολλά, όμως στην τεχνική της μάχης όχι. Ο τρόπος που χειρίζομαι τα όπλα συναγωνίζεται αυτόν του Αχιλλέα, μια και σαν εξάσκηση πολλές φορές πολεμούσαμε μεταξύ μας. Οπότε, αν φοβάσαι τον Πηλεΐδη, πρέπει να φοβηθείς και μένα, γιατί δεν είμαι και πολύ χειρότερός του... Και, σαν συμβουλή, γιατί βλέπω πως δεν έχεις και αρκετή εμπειρία στις μάχες, μην υποτιμάς τους αντιπάλους σου, αν θα έχεις άλλους, όπως κι εμένα, διότι αυτός μπορεί να είναι ο λόγος που θα πεθάνεις, αν δεν χτυπηθείς πρώτα από τη δική μου λόγχη»...

Και αφού σταμάτησε το λόγο του ο Πάτροκλος, το ακόντιό του πέταξε προς τον Έκτορα και μη μπορώντας να αντιδράσει τόσο γρήγορα ο Τρώας χτυπήθηκε στην κνήμη του και αίμα άρχισε να αναβλύζει από την πληγή. Ο πόνος ήταν μεγάλος αλλά δεν τον εμπόδισε ιδιαίτερα να ρίξει κι αυτός το ακόντιό του. Η βολή του ήταν επιδέξια αλλά ο Πάτροκλος ήταν ακόμα πιο γρήγορος, με αποτέλεσμα να μην χτυπηθεί.

Την ίδια στιγμή ο Αχιλλέας ενημερωμένος για τον κίνδυνο στον οποίο βρίσκεται ο φίλος του φοράει την πανοπλία ενός Μυρμιδόνα και ετοιμάζεται να μεταφερθεί στον τόπο της μάχης.

Ο Έκτορας έπειτα από τη ρήξη του ακοντίου του νιώθοντας θυμό για την αποτυχία του θέλει να σκοτώσει τον Πάτροκλο με τον πιο βίαιο και απάνθρωπο τρόπο. Καταλαβαίνει πως ο γενναίος Αχαιός παρόλη την ειρωνεία στα λόγια του στην αρχή της μονομαχίας είπε κάτι πολύ σωστό, μιας και πράγματι τον υποτίμησε και κοντεύει να χάσει τώρα τη ζωή του. Βγάζει το ξίφος του μέσα από τη θήκη του και πλησιάζει τον αντίπαλο του, ο οποίος την ίδια στιγμή κάνει ακριβώς την ίδια κίνηση. Αρχίζουν να ξιφομαχούν, όμως, όποια επίθεση κι αν κάνει ο ένας, ο άλλος την έχει ήδη προβλέψει και αμύνεται... Είναι σαν το σώμα τους να ανήκει στο ίδιο μυαλό...

Το τραυματισμένο πόδι του Έκτορα αποτελεί πια ένα μειονέκτημά του και όποτε ο Πάτροκλος βρίσκει την ευκαιρία, τον κλωτσάει εκεί, με αποτέλεσμα ο πόνος όλο και να μεγαλώνει. Κάποια στιγμή ο χτυπημένος νιώθει τα μάτια του να μαυρίζουν και το πόδι του να μουδιάζει και παρόλη την προσπάθειά του λιποθυμάει από τον πόνο... Οι Τρώες δεν μπορούν να κάνουν τίποτα γι' αυτόν, μιας και πρέπει να τηρήσουν τους κανόνες της μονομαχίας και ο Έκτορας δεν είχε διαλέξει ηνίοχο, γιατί είχε σκεφθεί ότι δεν θα του χρειαζόταν... Ο Αχαιός σίγουρος και περήφανος πια για τη νίκη του βγάζει την περικεφαλαία του και τη βάζει στο κεφάλι του αντιπάλου του.

Ο Αχιλλέας βρίσκεται πολύ μακριά από τη μάχη, συνεπώς το μόνο όπλο που μπορεί να χρησιμοποιήσει είναι το τόξο. Δεν ήταν ποτέ καλός τοξότης, όμως θα έκανε ο,τιδήποτε τώρα, για να σώσει το φίλο του, αφού νόμιζε ότι κινδυνεύει, μιας και θεωρούσε ότι ήταν ο άνθρωπος ο οποίος είναι πεσμένος στο χώμα... Τοποθέτησε το βέλος στο σχοινί και άρχισε να το τεντώνει...

Ο Πάτροκλος σηκώνει πάνω το ξίφος του για να καρφώσει τον Τρώα, ο Αχιλλέας ρίχνει το βέλος. Ο Πάτροκλος σκοτώνει τον Έκτορα, την ίδια στιγμή όμως ένα βέλος τον πετυχαίνει στο κέντρο του μετώπου του και από τα μάτια του χάνεται αμέσως κάθε ίχνος ζωής...

Γρηγοράτου Αλεξία-Ζήνα, Β2

Και ο Έκτωρ είδε τον Πάτροκλο κατάχαμα, 187
 και όπως τα ψάρια σπαράζουν μάτια έξω από τη θάλασσα,
 όταν οι ψαράδες τα πιάνουν, έτσι ο Πάτροκλος από τους πόνους χτυπιόταν.
 Κοντά του πλησίασε δειλά το πρωτοπαλικάρο των Τρώων,
 χωρίς λέξη από το στόμα του να βγάζει!
 Τέτοιος ο φόβος του ήταν μη τυχόν ανασηκωθεί
 και με το σπαθί, που είχε στο αριστερό του χέρι, του πάρει το κεφάλι.
 Ο Έκτορας τους δισταγμούς ξεπέρασε, και με κλεισμένα μάτια
 τον πλησίασε τραβώντας το σπαθί του,
 στο οποίο αντηχούσαν τόσες και τόσες φωνές Αχαιών,
 οι οποίες εξυμνούσαν το θάνατο και τον πόνο του τέλους,
 πριν δουν αυτοί οι ετοιμοθάνατοι για τελευταία φορά τον ήλιο
 και ο Ερμής ο ψυχοπομπός πάει την ψυχή τους στον Άδη.
 Μα όσο τον πλησίαζε, τα μάτια του ο Πάτροκλος άνοιξε,
 και αμέσως ο Έκτορας απομακρύνθηκε,
 βάζοντας κατευθείαν στη θήκη το σπαθί του.
 Τότε πανικοβλημένος ο Έκτορας,
 αφού μια γρήγορη προσευχή έκανε στον παντεπόπτη Δία,
 όρμησε καταπάνω του και από τα πόδια τον εβούτηξε και τον απομάκρυνε.
 Τον πήγε σε μέρος ήσυχο και ασφαλές, για να σκεφτεί τι να τον κάνει.
 Οι Αχαιοί δεν θα μπορούσαν να τους βρουν, ούτε οι Τρώες,
 έτσι δεν κινδύνευαν από τον πόλεμο,
 αλλά ο εσωτερικός κόσμος τού Έκτορα είχε γίνει πεδίο μάχης.
 Δυο σκέψεις τον βασάνιζαν, για το τι μπορεί να κάνει.
 Η μια ήταν να σκοτώσει τον Πάτροκλο και σα θεός να δοξαστεί από τους Τρώες,
 ενώ η άλλη ήταν να σταθεί στο ύψος του, σαν άντρας,
 να μην θανατώσει τον εχθρό του, αφού είναι θύμα των θεών,
 και να τον αντιμετωπίσει μια άλλη στιγμή,
 κι αν είναι γραφτό να τον νικήσει, να γίνει λόγω της δικιάς του αξίας.
 Μα δυο θεότητες μονομαχούσαν μέσα του,
 από τη μια η Συνείδηση, η οποία είναι λιτή,
 μιλά με απλά λόγια, αφού πάντα λέει την αλήθεια,
 και όποιος τύχει και την δει θα την θυμάται για πάντα.
 Κι από την άλλη απέναντι της στέκει ο Πειρασμός,
 ο καλύτερος ρήτωρ, ο οποίος από το κουτί της Πανδώρας βγήκε,
 και ακόμη και τους θεούς πλανά.
 Έχει όμορφο και γυμνασμένο σώμα,
 μα το πρόσωπο του ποτέ δεν θα το αντικρίσεις,
 γιατί είναι άσχημο και ντρέπεται να στο δείξει.
 Στο τέλος, όμως, μετά από σκληρή μάχη νίκησε η συνείδηση του Έκτορα,
 και για αυτό αποφάσισε τον Πάτροκλο να τον φροντίσει!
 Έτσι από μια κρυφή πύλη στην Τροία μπήκε,

πηγαίνοντας ευθύς στην ακρόπολη του Πριάμου.
 Για να μην το δει κανείς, από τα στενά σοκάκια μαζί με τον άλλον πήγε
 και γρήγορα φτάνει στα ανάκτορα και τις δούλες διατάζει
 τον Πάτροκλο τον αναίσθητο να περιποιηθούν,
 χωρίς να τους προδώσει το όνομά του.
 Οι δούλες τον περιποιήθηκαν, λουτρό του έκαναν
 και στα τραύματά του έβαλαν οίνο και λάδι,
 ενώ τις πληγές έδεσαν με ειδικά υφάσματα και καθαρά.
 Στη συνέχεια, ο Έκτορας έβαλε τον Πάτροκλο σε ένα δωμάτιο,
 ασφαλισμένο, να κοιμηθεί και να συνέλθει,
 ενώ πίσω στον πόλεμο γύρισε.
 Μα κατά το σούρουπο, πριν τελειώσουν οι συγκρούσεις,
 ο Έκτωρ πίσω στα ανάκτορα πήγε, για να δει τον Πάτροκλο.
 Μπήκε μέσα στο δωμάτιο και τότε ακριβώς έκλεισε η πόρτα,
 κι ένιωσε ένα σκούντημα από πίσω, και πριν προλάβει να γυρίσει,
 νιώθει να τον σφίγγει κάτι στο λαιμό σα φίδι.
 Τά 'χασε και με μια τρικλοποδιά βρέθηκε καταγής,
 και από πάνω του ο Πάτροκλος, να τον σφίγγει όλο και πιο δυνατά!
 Τότε του λέει ο Πάτροκλος: «Ω θεϊέ Έκτορα, γιατί το σπαθί σου δεν μου έμπηξες,
 αφού λαμπρή ευκαιρία σου έδωσαν οι αθάνατοι;»
 Και ο θεϊός Έκτωρ έτσι απάντησε: «Μα το Δία τι νομίζεις,
 ότι μες τα ανάκτορα σε έβαλα, γιατί άμυαλος είμαι;
 Μα εγώ σε λυπήθηκα προηγουμένως, όχι γιατί ήσουν σε αυτήν την κατάσταση,
 αλλά αυτή τη δύσκολη στιγμή, που κάποτε όλους μας βρίσκει,
 είναι αισχρό να μπορούν οι εχθροί σου να την εκμεταλλευτούν
 και σαν αλαζόνες να σε σκοτώσουν και στο τέλος
 να περηφανεύονται ότι με την αξία τους νίκησαν.
 Εγώ νομίζω ότι καλύτερο είναι σε μια μονομαχία να προσπαθήσεις
 με όλες τις δυνάμεις σου, έστω και αν σε νικήσει ένας ανώτερος σου!
 Μα θα μου πεις τι προσπαθώ να κάνω, να βρω το δίκαιο μες τον πόλεμο;»
 Τότε αφού το σοφό λόγο άκουσε ο Πάτροκλος,
 σταμάτησε να τον σφίγγει, τον βοήθησε να σηκωθεί
 και του ζήτησε μια χάρη. «Ω σοφέ Έκτωρ, σε παραδέχομαι,
 κι αυτά τα λόγια που ξεστόμισες ήταν λες και γέρος σοφός τα είπε,
 μα, όπως ο πατέρας μου πριν φύγω για τον πόλεμο,
 μου είπε ποτέ να μην αφήνω ανοιχτούς λογιαριασμούς,
 γι' αυτό σου ζητώ να μοναμαχήσουμε τώρα,
 και αν με νικήσεις θα το αξίζεις, γιατί όχι στα λόγια
 αλλά στις πράξεις απέδειξες το ήθος σου και την ανδρεία σου».
 Έτσι, πριν δύσει τελείως ο Ήλιος και παύσουν οι συγκρούσεις,
 Αχαιοί και Τρώες είδαν τον Πάτροκλο με τον Έκτορα μαζί
 και οι δύο με τις πανοπλίες τους, χειραψίες να ανταλλάσουν
 ανακοινώνοντας ότι μονομαχία θα κάνουν!
 Κανείς δεν αντέδρασε, αλλά όλοι είχαν μαρμαρώσει!
 Έξαφνα, πρώτος ο Έκτορας σπάει αυτήν την ησυχία,
 και στον αντίπαλό του λέει:
 «Τώρα σου ρίχνω το μακρύ μου κοντάρι, το χάλκινο,
 το οποίο τόσους και τόσους έχει θανατώσει!»
 Το ρίχνει και καταμεσής την ασπίδα την Αχαιική χτύπησε,
 την διαπέρασε, αλλά το σώμα του Πάτροκλου δεν τραυμάτισε.
 Τότε κι αυτός έριξε και το δικό του κοντάρι,
 μα πόσο μωρός είσαι Πάτροκλε,

αφού γνωρίζεις ότι τα τραύματά σου δεν έχουν γιατρευτεί πλήρως, γι' αυτό κι αστόχησες και το έριξες σε σημείο τέτοιο που ο αντίπαλος το πήρε και καταπάνω σου το έριξε.

Και στην κοιλιά σε βρήκε και σε τρύπησε και από την άλλη μεριά εβγήκε, μα αυτό που θαυμάζω σε σένα είναι ο επίλογος που άφησες, που με το αίμα που χύθηκε στη γη εσφράγισε αυτές τις λέξεις: «Ὁ Ἔκτωρ, βαθιά σε ευχαριστώ για όλα αυτά που μου έκανες, γιατί ευτυχισμένος πεθαίνω, αφού με νικούν τέτοια χέρια ανδρεία και μια ψυχή που και μες στον πόλεμο διατηρεί την ανθρωπιά της, ενώ την τελευταία μέρα της ζωής μου με δίδαξες πράγματα, που ελπίζω κάποιος με μια φωνή δυνατή, που όλοι οι άνθρωποι των επόμενων γενιών θα ακούσουν, να μιλήσει για αυτό το γεγονός, το οποίο θα τους διδάξει και θα τους βοηθήσει στη ζωή τους.

Και γιατί να υπάρξει μια τέτοια φωνή; Γιατί θα διδάξει τα λαμπρά μηνύματα που παίρνεις από τον πόλεμο, χωρίς να χρειαστεί να τον ζήσεις κι έτσι θα αποφεύγουν τα ίδια λάθη που έκαναν οι παλαιότεροί τους και θα γίνονται όλο και καλύτεροι». Αχ, πόσο τυχερός είσαι, Πάτροκλε, γιατί η μούσα διέσωσε τα λόγια σου και τα παραπάνω γεγονότα τα απήγγειλε σ' εμένα. Κι εγώ με το χάρισμα που οι θεοί μου έδωσαν, τα κάνω αθάνατα με το μαγικό μου μολύβι, αθάνατα όπως ο Ήλιος και ο χρόνος, να είναι αιωνόβια, αφού εγώ αθάνατος δεν είμαι κι έτσι δεν μπορώ να τα λέω σε όλες τις γενιές των ανθρώπων.

Δάβαρης Νικόλας, Β2

Και ο Έκτωρ απ' τες φάλαγγες αμ' είδε τον γενναίον Πάτροκλον ν' αποσύρεται κονταροπληγωμένος, προχώρησε, του εσθήθει εμπρός, και προσπάθησε να τον χτυπήσει. Ο Πάτροκλος με όση δύναμη του είχε μείνει απέφυγε την επίθεση. Ο Έκτορας, όμως, ήταν αποφασισμένος και πήγε να ξαναπροσπαθήσει αλλά δεν είχε δει τον Πηλείδη, ο οποίος είχε ακούσει τι συνέβη και είχε έρθει να υπερασπιστεί το φίλο του... Πήγε, στήθηκε μπροστά του κι έβγαλε την ασπίδα του, για να τον προφυλάξει από την επίθεση του Έκτορα. Εκείνος είχε μείνει έκπληκτος, καθώς ο Αχιλλέας είχε αποσυρθεί από τη μάχη εξαιτίας της φιλονικίας του με τον Ατρείδη Αγαμέμνονα. Χωρίς να περιμένει ο Αχιλλέας, επιτέθηκε στον Έκτορα, ώστε να κερδίσει χρόνο ο Πάτροκλος. Δεν είχε σκοπό να σκοτώσει τον Έκτορα, καθώς ήταν ήδη πληγωμένος και κουρασμένος από τις προηγούμενες μάχες και ο Πάτροκλος ήταν ετοιμοθάνατος από τα χτυπήματα που είχε δεχθεί. Ο Πηλείδης έριξε το ακόντιό του κι αυτό διαπέρασε το πόδι τού Έκτορα. Εκείνος πλέον ανίκανος να πολεμήσει από το βαρύ τραύμα έπεσε στο έδαφος και περίμενε το τελικό χτύπημα, το οποίο δεν ήρθε ποτέ...

Όταν άνοιξε τα μάτια του, είδε ότι ο Αχιλλέας είχε πάει να βοηθήσει τον Πάτροκλο. Ο Έκτορας ένωσε ευγνωμοσύνη προς εκείνον, γιατί δεν του πήρε τη ζωή... Ο Πηλείδης βοήθησε τον Πάτροκλο να ανέβει πάνω στο άρμα του, γύρισε προς τον Έκτορα και του είπε: «Αυτή η μονομαχία θα γίνει κάποια άλλη φορά. Τώρα, εγώ έχω να φροντίσω το φίλο μου κι εσύ τις πληγές σου». Με αυτά τα λόγια ανέβηκε πάνω στο άρμα του και γύρισε να φύγει προς τα πλοία των Μυρμιδόνων. Ο Έκτορας είχε μείνει έκπληκτος από την πράξη του Αχιλλέα, καθώς δεν περίμενε να τον αφήσει να ζήσει. Ύστερα από μερικά λεπτά σηκώθηκε και με τη βοήθεια μερικών συντρόφων του επέστρεψε στην Τροία.

Σαράντη Θεοδώρα, Β2

Η μάχη του Έκτορα με τον Πάτροκλο αρχίζει. Οι θεοί αποφάσισαν να μην ανακατευτούν καθόλου ώστε να είναι δίκαιη η μάχη.

Πρώτος ορμάει ο Πάτροκλος με το σπαθί του με ορμή αλλά ο Έκτορας τον απωθεί με την ασπίδα του και τον καρφώνει με το μακρύ του ακόντιο στο πόδι. Ο Πάτροκλος δεν τα παρατάει, παρόλο που το ακόντιο είχε διαπεράσει το πόδι του. Σηκώνει την ασπίδα του και περιμένει τον Έκτορα να του επιτεθεί. Με μία επιδέξια κίνηση ο Πάτροκλος με την ασπίδα του σπάει στη μέση το ακόντιο του Έκτορα, ο οποίος πηγαίνει πίσω.

Τώρα είναι και οι δύο με τα ξίφη. Πετούν τις ασπίδες τους και οι δύο ταυτόχρονα και ετοιμάζονται να ξιφομαχήσουν. Ορμάει ο Έκτορας και τραυματίζει τον Πάτροκλο στην κοιλιά. Ο Πάτροκλος κείτεται αιμόφυρτος στο έδαφος. Παρόλα αυτά ο Έκτορας δεν τον αποτελείώνει αλλά του δένει μία τελευταία ευκαιρία να σηκωθεί. Σηκώνεται και με όλη του τη δύναμη παίρνει φόρα και ορμάει με την ελπίδα να σκοτώσει τον Έκτορα αλλά η μάχη είχε ήδη λήξει... Ο Έκτορας με μία κίνηση, που αποδεικνύει πόσο μεγάλος πολεμιστής ήταν, του παίρνει το ξίφος από το χέρι και κρατώντας και τα δύο ξίφη αποτελείώνει τον Πάτροκλο καρφώνοντας τα ξίφη στους ώμους του.

Με αυτήν την ηρωική μάχη ο Έκτορας φόβισε τους Αχαιούς κι έδειξε πόσο δυνατός πολεμιστής είναι.
Πλάκας Κωνσταντίνος, Β5

Ο Πάτροκλος φορώντας την πανοπλία του Αχιλλέα άρχισε να κατευθύνεται προς το τείχος, όπου βρισκόταν ο Έκτορας, ο οποίος περιφρονούσε την προσπάθειά του. Κάποια στιγμή ο Πάτροκλος έφτασε κάτω από το τείχος και προκάλεσε τον Έκτορα να κατέβει κι αυτός και να πολεμήσουν. Αυτός, όμως, δεν δέχτηκε και τότε ο Πάτροκλος άρχισε να προσπαθεί να ανέβει στο τείχος. Όταν ανέβηκε πάνω, εκεί που βρισκόταν ο Έκτορας, πήρε ένα ειρωνικό και σκληρό ύφος και τον απείλησε: «Ω, Έκτορα, τόσα καλά σου έχουν δώσει οι θεοί, μα εγώ θα τα πάρω όλα!»

Ο Έκτορας αμέσως πλημμύρισε από φόβο κι έκανε λίγα βήματα πίσω λέγοντας: «Πάτροκλε, αχ και να ξέρες τι έκανες! Εγώ είμαι ανίκητος!» Και ο Πάτροκλος του απάντησε ειρωνικά: «Με τη βοήθεια των θεών όλοι είναι ανίκητοι Έκτορα...» Τότε ο Έκτορας ντράπηκε κι ένιωσε πως ήταν δειλός. Γι αυτό και ζήτησε από τον Απόλλωνα να μην τον βοηθήσει.

Ο Πάτροκλος άρχισε τη μάχη. Πήρε τη λόγχη του και την πέταξε στον Έκτορα. Δυστυχώς, όμως, η λόγχη απέτυχε να τον σκοτώσει και τον τραυμάτισε λίγο στον ώμο. Ο Έκτορας με τη σειρά του έβγαλε το ξίφος από τη ζώνη του και επιτέθηκε στον αντίπαλο. Το ξίφος πέρασε από το λαιμό του Πάτροκλου και τον τραυμάτισε θανάσιμα...

Πριν ξεψυχήσει, ζήτησε από τον Έκτορα να παραδώσει το σώμα του στους Αχαιούς, για να τον θάψουν. Ο Έκτορας όμως πήρε το σώμα, ακόμα ζωντανό και το πέταξε κάτω από το τείχος. Μετά πήρε μια πέτρα και την πέταξε πάνω του... Με αυτό τον τρόπο ο Έκτορας θριάμβευσε και αποκατέστησε τη φήμη του, η οποία είχε πληγεί από το γεγονός ότι οι θεοί τον είχαν βοηθήσει.

Ροδόπουλος Κωνσταντίνος, Β5

Προσπαθώ να προσαρμοστώ στην πανοπλία. Το ξίφος μού φαίνεται εντελώς αλλιώτικο. Στόχος μου είναι να κρύψω την ταυτότητά μου και να δείχνω γενναίος, δυνατός και γεμάτος αυτοπεποίθηση. Κρατώ τη λαβή του ξίφους σφιχτά, γιατί το χέρι μου είναι τόσο ιδρωμένο. Στήνω τους αγκώνες μου δίπλα στα πλευρά μου, σκύβω προστατεύοντάς με και χώνω το σπαθί με όση δύναμη έχω σε έναν στρατιώτη κι έπειτα σε έναν άλλο... Συλλογίζομαι στιγμιαία την επιρροή που έχει ο Αχιλλέας στους στρατιώτες μας και συνεχίζω...

Ο Έκτορας στέκεται επιβλητικός μπροστά μου, δεν μπορώ παρά να χαζεύω την ανδρεία του. Εύχομαι για μια στιγμή ο Αχιλλέας να βρισκόταν στη θέση μου αλλά δεν είναι καιρός για τέτοιες σκέψεις. Η πανοπλία με διαχωρίζει από τους υπόλοιπους και ξέρω πως δεν είναι για καλό. Ο Έκτορας με πλησιάζει και τον ακούω να φωνάζει κάτι αλλά στα αυτιά μου δεν ακούγεται τίποτα, αφού προσπαθώ να συγκεντρωθώ. Βρισκόμαστε αρκετά μακριά αλλά και αρκετά κοντά, ώστε να σημαδέψω και να μην αστοχήσω.

Σκέφτομαι: «Θα ρίξω ευθεία στα πόδια του με το κοντάρι μου, θα τον αποσπάσω και ύστερα θα πλησιάσω γρήγορα και θα τον μαχαιρώσω!». Πετώ ορμητικά το κοντάρι αστοχώντας τα πόδια του για μερικά εκατοστά και αναιρώ το σχέδιο, γιατί έχει το πλεονέκτημα. «Έχασες τη φόρμα σου, έτσι δεν είναι;» τον ακούω να λέει κι αυτό με κάνει να θέλω να τον εκδικηθώ.

Τον βλέπω να κάνει κίνηση προς το μέρος μου, στεκόμαστε απέναντι και όταν προεκτείνει το κοντάρι του, το γραπώνω ακριβώς από πίσω από τη μύτη του, αποφεύγοντάς το πρώτα, και το σπρώχνω προς την κοιλιά του. Ο Έκτορας φάνηκε σαν να μην το περίμενε, παραπάτησε προς τα πίσω. Πήρα το κοντάρι και έτσι από την ανάποδη έτρεξα να του το καρφώσω όπου βρω. Πήρα μια βαθιά ανάσα και τη στιγμή που κόντευε να τον τρυπήσει στην αρχή του ποδιού, σηκώθηκε πατώντας το, για να μην μπορώ να το κουνήσω. Έβγαλα επιτόπου το ξίφος και το έστρεψα εναντίον του. Ο ίδιος έβγαλε το δικό του.

Είχαμε απομακρυνθεί από το κοντάρι, πράγμα πολύ άσχημο σε περίπτωση που κάτι δεν πήγαινε καλά. Ο Έκτορας είχε το πλεονέκτημα, αφού βρισκόταν πιο κοντά σε αυτό και είχε και το ξίφος. Δυστυχώς για κείνον που δεν είχε ασπίδα...

Τέντωσα το μακρύ μου χέρι προς το μέρος του, προς τον αριστερό του ώμο, ανεπιτυχώς, ενώ εκείνος έτοιμος μου έριξε αγκωνιά στον ώμο μου, ο οποίος ήταν λυγισμένος. Τώρα παραπατώ, όμως τοποθετώ την ασπίδα μπροστά μου, κυρίως μπροστά από το χτυπημένο μου ώμο.

Ο Έκτορας πλησιάζει ύπουλα από την αριστερή μου πλευρά, ενώ είμαι απορροφημένος στο ειρωνικό χαμόγελό του. Καλμάρω τον εαυτό μου, πείθοντάς τον πως είμαι καλύτερος από εκείνον και στρίβω καλύπτοντάς με ολοκληρωτικά με την ασπίδα.

Ο Έκτορας με αποφεύγει και οδηγείται προς το κοντάρι που είχαμε παρατήσει. Το σηκώνει με άνεση, επιδεικνύοντας τη δύναμη και την ισχύ του. Προετοιμάζεται για μια βολή σαν να είναι το παν για κείνον και το απελευθερώνει. Η απειρία μου είναι προφανής, διότι αργά να αντιδράσω και όταν το κάνω, είμαι τραυματισμένος. Μια κραυγή πόνου μου ξεφεύγει και καθώς αντικρίζω το ματωμένο μπούτι μου, γυρίζω από την άλλη και από τη δύναμη του πόνου και από την ασχήμια του.

«Δεν θα τα παρατήσεις!», σκέπτομαι. «Ο Αχιλλέας ποτέ δεν θα τα παρατούσε!». Σηκώνομαι και σφίγγω τα δόντια μου προσπαθώντας να αγνοήσω τον πόνο. Μάταια! Ρίχνω την ασπίδα και σωριάζομαι κάτω. Προσπαθώ να ξανασηκωθώ, να τραυματίσω τον Έκτορα, να τον μειώσω...

Ο Έκτορας έρχεται από πάνω μου, υψώνει το ξίφος του και παρακολουθώ τον ιριδισμό, αλλά προτού με σκοτώσει, τοποθετώ την ασπίδα μπροστά μου. Ο Έκτορας αφήνει το ξίφος να πέσει και γυρίζει την πλάτη του σε μένα θεωρώντας πως με έχει σκοτώσει. Το ξίφος μου είναι σε θέση άμεσα προσιτή, το βγάζω και τον πετυχαίνω στην πλάτη και μετά στον ώμο. Δεν πτοείται εύκολα αλλά τον έχω τραυματίσει αρκετά. Στέκεται όρθιος, ενώ εγώ έχω παραδοθεί στη μοίρα μου και νιώθω ένα τελευταίο χτύπημα στο στήθος μου.

Το άσχημο με την πανοπλία του Αχιλλέα είναι ότι ένιωσα κάθε δευτερόλεπτο του χρόνου, που η λεπίδα του ξίφους εισερχόταν στο σώμα μου. Δεν πρόλαβα ούτε να αλλάξω έκφραση. Το χέρι μου τοποθετημένο στο πόδι με το αίμα και τα δυό μου μάτια ορθάνοιχτα τη μια να κοιτούν τον Έκτορα και την άλλη το γαλάζιο ουρανό. Θυμάμαι τα λόγια του Αχιλλέα «Μην απομακρυνθείς!» και όλα τελειώνουν.

Ρόκα Λίνα, Β5

«Μην προχωρήσεις πέρα από τα πλοία...» τα λόγια του Αχιλλέα έρχονται ξανά και ξανά στο μυαλό μου αλλά συνεχίζω να προχωρώ αγνοώντας τον. Δεν ξέρω πού θα οδηγήσει όλο αυτό. Το βήμα μου γοργό, σαν κι εκείνου, η κορμοστασιά, τα μπράτσα, η φωνή. Προσπαθώ να μοιάζουν όλα σε αυτόν. Η πανοπλία γερή, βαριά πάνω μου. Φαντάζομαι τον Αχιλλέα να την φοράει, είναι σίγουρα φτιαγμένη από θεό. Οι συμπολεμιστές ακολουθούν κι αυτοί, έτοιμοι για μάχη.

Η μάχη δεν αργεί να αρχίσει. Το σπαθί μου βρίσκεται στο ένα χέρι μου και όλοι τρέμουν να με αντιμετωπίσουν, υποθέτω κυρίως εξαιτίας της πανοπλίας του Αχιλλέα που με περιβάλλει. Ο Αγαμέμνονας έχει πιάσει την αριστερή πλευρά κι ο Οδυσσεύς τη δεξιά. Οι Τρώες το βάζουν στα πόδια. Μόνο όσοι είναι γενναίοι μένουν. Περιφέρομαι πάνω σε νεκρά πτώματα σκοτώνοντας πολλούς Τρώες στρατιώτες. Όλο και περισσότεροι εχθροί οπισθοχωρούν και οι Αχαιοί συνεχίζουμε την καταδίωξή τους έως τις Σκαιές Πύλες.

Η ορμή μου είναι ασταμάτητη, η αυτοπεποίθηση το ίδιο και χωρίς να το καταλάβω μένω άοπλος. Οι θεοί. Ο Απόλλωνας, ο προστάτης της Τροίας. Ο Έκτορας εμφανίζεται από το πουθενά και με προκαλεί σε μονομαχία. «Μην προχωρήσεις πέρα από τα πλοία...», αυτή ήταν η μόνη συμβουλή που μου έδωσε και εγώ δεν την τήρησα, τυφλωμένος από τον πόλεμο, την πανοπλία και τη δόξα.

Είναι ήδη πολύ αργά. Η άνιση μονομαχία έχει ήδη ξεκινήσει. Ο Έκτορας πετά το κοντάρι του με δύναμη αλλά το διώχνω μακριά με ένα τίναγμα της ασπίδας. Ζαλίζομαι και παραπατώ, αποτέλεσμα του θεού Απόλλωνα, αλλά τελικά καταφέρνω να πετάξω το δικό μου κοντάρι, που καρφώνεται στη μέση της ασπίδας του Έκτορα. Βρίσκω ένα σπαθί μέσα στα νεκρά πτώματα, το αρπάζω και κινούμαι, παρόλη την απειρία μου, όσο πιο επιδέξια γίνεται, για να το καρφώσω στον Έκτορα, ενάντια στη μοίρα μου. Ο Απόλλωνας φαίνεται να έχει σταματήσει τα κόλπα του εναντίον μου, εκτός αν κρατάει το καλύτερο για να με αποτελειώσει.

Ο Έκτορας τραβάει το δικό του και οι μύτες των σπαθιών μας συναντιούνται. Βάζουμε όλη μας τη δύναμη να σπρώξουμε ο ένας τον άλλο. Γυρίζω το σπαθί σε μια κίνηση που μου είχε μάθει ο Αχιλλέας και το σπαθί του Έκτορα βρίσκεται μερικά μέτρα μακριά. Κουνάω το σπαθί και τον τραυματίζω στο πρόσωπο και μετά λίγο στο λαιμό. Οι επιθέσεις μου δεν ήταν αρκετές για να τον πληγώσουν θανάσιμα και ο θεός Απόλλωνας εμφανίζει ένα άλλο σπαθί στο χέρι του Έκτορα. Κρατώντας το με πλησιάζει. Το αίμα στο πρόσωπό του στάζει και παραπατάω προς τα πίσω χωρίς τη θέλησή μου. Ο θεός κράτησε τελικά το τελευταίο κόλπο του, για να με ξεκάνει... Ο Έκτορας με φτάνει, με χτυπά στον ώμο, γονατίζω και μου καρφώνει το σπαθί στο στήθος. Πέφτω ανάσκελα και ο ήλιος με τυφλώνει. Ο Έκτορας μιλά και καυχιέται. Όλοι επευφημούν και όλα γυρίζουν στο κεφάλι μου. Ο θάνατος πλησιάζει...

Έχω αφεθεί πια, δεν προσπαθώ να κουνηθώ, να σηκωθώ ή, έστω, να μιλήσω. Ο Έκτορας βρίσκεται από πάνω μου, το καταλαβαίνω, γιατί έχει ίσκιο και, παρόλο που έχω κλειστά τα μάτια μου, ξέρω ότι είναι αυτός από τον τρόπο που μιλά. Βγάζει την περικεφαλαία. Και όλοι όσοι είναι τριγύρω σωμαίνον ξαφνικά, καθώς αντιλαμβάνονται ότι μπροστά τους δεν ήταν ο τρηνός Αχιλλέας αλλά κάποιος που του έμοιαζε...

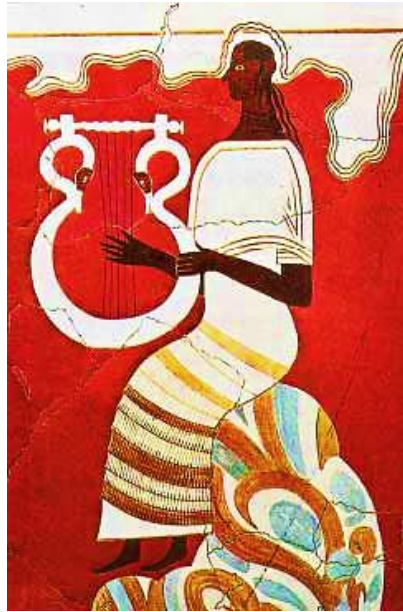
Ρόκα Σοφία, Β5

ΡΑΨΩΔΙΑ Τ΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1^η

Στην αρχή της Σ΄ ραψωδίας μάθαμε ότι ο Αχιλλέας αποφάσισε πια να επιστρέψει στη μάχη, όχι τόσο για να βοηθήσει τους Αχαιούς, όσο για να εκδικηθεί τον Έκτορα για το θάνατο του φίλου του, του Πάτροκλου. Για το λόγο αυτό αναγκάστηκε στη ραψωδία Τ΄ να συμφιλιωθεί με τον αρχιστράτηγο Αγαμέμνονα.

Ωστόσο, στο «διάλογο της συμφιλίωσης» στη ραψωδία Τ΄ ο Αχιλλέας παίρνει ένα μέρος της ευθύνης για τις αρνητικές συνέπειες που είχε για τους Αχαιούς η αποχή του από τη μάχη, όχι όμως και για τη στάση του απέναντι στον Αγαμέμνονα... Από την άλλη πλευρά, ο Αγαμέμνονας ρίχνει την ευθύνη στους θεούς, την Άτη και τη μοίρα για το θυμό του με τον Αχιλλέα. Κανένας από τους δύο, δηλαδή, τελικά δεν ευθύνεται για τον καυγά που έγινε ανάμεσά τους...

Εσείς, τώρα ως αντικειμενικοί παρατηρητές, υποστηρικτές της άποψης που πρεσβεύει ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέλη ευθύνονται για έναν καυγά, να γράψετε ένα διάλογο πραγματικής συμφιλίωσης, όπου και οι δύο αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους, ζητούν συγγνώμη και συνεχίζουν...

Μια βόλτα στα ανάκτορα της Πύλου!

Πολλοί άνθρωποι καθημερινώς έρχονται και με θαυμάζουν για την απaráμιλλη τέχνη που με είχε φτιάξει ο δημιουργός μου, καθώς και για την παλαιότητά μου (καλά μη φανταστείτε ότι είμαι και κανένα ερείπιο). Με θεωρούν ιδιαίτερο, γιατί φοράω χρυσοκέντητα υφάσματα κρατώντας τη λευκή λύρα μου στα χέρια με δυο κεφάλια κύκνων. Μα όσο καλά και να με έχουν ερευνήσει, κανείς δεν ξέρει το έργο και τα ποιήματα μου, τα οποία είναι τόσο ωραία σαν του Αοιδού του ανακτόρου (ο οποίος έζησε τρεις χιλιαίτες πριν). Μα μπροστά σε ανθρώπους δεν μπορώ να τα απαγγείλω, γιατί αμέσως θα χάσω τη λαλιά μου. Όμως, όταν αυτοί με παρατηρούν (μπορώντας να διαβάσω τις σκέψεις τους), συνειδητοποιώ ότι φαντάζονται πόσο ωραία θα πέρναγαν οι Μυκηναίοι, όταν γίνονταν γιορτές κι άκουγαν άσματα γύρω από τη λαμπρή νίκη των Αχαιών έναντι των Τρώων από κανένα αοιδό σαν κι εμένα, ενώ άλλοι θα έδιναν ότι είχαν και δεν είχαν, για να με ακούσουν έστω για μια βραδιά. Και από που τα ξερώ; Έργο τέχνης είμαι και μπορώ να μιλώ στις ψυχές των ανθρώπων (Όπως καταλαβαίνετε, δεν μπορείτε να κρυφτείτε από εμένα!).

Τα πρώτα χρόνια τα πέρασα στη λαμπρή περίοδο των ανακτόρων (απ' όπου άκουσα τραγούδια που απήγγειλε ο Αοιδός μας). Αλλά γρήγορα πέρασε αυτή η εποχή κι ακουλούθησαν καταστροφές και μέχρι λίγο πριν, ζούσα κάτω από τη γη μαζί με τις άλλες τοιχογραφίες. Κάθε βράδυ όλοι μαζεύονταν κοντά μου και τους έλεγα τα έπη μου και ξαφνικά άναβε η συζήτηση κι αναπολούσαμε όλοι μας τα ωραία χρόνια. Εγώ καθισμένος στην πολυτελέστατη καρέκλα μου με τη λύρα την πολύτιμη γινόμουν το κέντρο κάθε συζητήσεως. Μια νύχτα που όλοι μας είχαμε μαζευτεί, ήρθα σε σύγκρουση με το Μενέλαο για το τι και ποιος είναι ένας ήρωας και ποια είναι τα γνωρίσματά του. Ο Μενέλαος υποστήριζε ότι ήρωες μπορούν να είναι λίγοι, οι οποίοι πρέπει να έχουν σωματική δύναμη, να κάνουν κατορθώματα και είναι αλάνθαστοι. Εγώ από την άλλη, υποστήριζα ότι υπάρχουν ακόμη πολλοί άγνωστοι ήρωες, οι οποίοι είναι άνθρωποι της καθημερινότητας, ενώ πάνω από όλα ένας ήρωας χρειάζεται να έχει καλή ψυχή και φυσικά όπως όλοι μας (έτσι και οι ήρωες) κάνουν λάθη. Ειδικά για τα δυο τελευταία που είπα, έβγαλαν εκτός ορίων το Μενέλαο. Για να καταπραύνω τα πνεύματα, είπα ένα απόσπασμα από τα φοβερά έπη μου, από τη ραψωδία Τ΄ της Ιλιάδας, χτήπησα δυο χορδές κι άρχισα το τραγούδι:

Όλοι οι Αχαιοί συγκεντρώθηκαν μαζί και ο Ατρείδης Αγαμέμνων,
για να ακούσουν τι έχει να πει ο Αχιλλεύς ο θείος

«Ω Αχαιοί, τι νομίζετε ότι σας συγκέντρωσα όλους τους στρατιώτες! Μήπως για να τσακωθώ με τον Ατρείδη ή να παίξουμε θέατρο και να κάνουμε τάχα με τον αρχηγό σας ότι συμφιλιωθήκαμε! Τις τελευταίες μέρες που λείπω, ξέρω ότι κι εσείς πονέσατε, όπως κι εγώ, γιατί πολλοί από εμάς χάσαμε ένα αγαπητό μας πρόσωπο, ενώ παράλληλα οι Τρώες έχουν φτάσει κοντά στα καράβια μας κι όλοι μας ανησυχούμε για το αύριο. Κι όπως έλεγε ο σώφρονας πατέρας μου, πως πίσω από κάθε πόνο σου στέκει και ένα λάθος, έτσι πιστεύω κι εγώ, ότι πίσω από αυτήν τη συμφορά κρύβεται κι ένα λάθος μας, το οποίο, έχω την εντύπωση, ότι όλοι γνώριζουμε ποιο είναι ...»

Τότε όλοι είχαν μείνει μουγκοί, ακόμη και τα μαύρα άλογα των πολεμιστών. Σε όλο το δωμάτιο οι μόνοι που ακούγονταν ήμουν εγώ και οι πέντε χορδές, που είχαν πάρει μορφή πέντε νυμφών, οι οποίες χόρευαν συνεχώς και ήχους γλυκούς παρήγαγαν και με παρακαλούσαν να συνεχίσω να απαγγέλω, κάτι που έκανα:

«Και έχω την εντύπωση» λέει ο Αχιλλέας
«ότι αρχίζουν όλες οι συμφορές από τότε που αποχώρησα, συνεπώς η αιτία όλων των κακών πηγάζει από τη φιλονικία μας, κι έτσι όλοι μας είμαστε υπεύθυνοι για την εξέλιξη των γεγονότων... »

Ακριβώς εκείνη τη στιγμή έδωσα ένα χτύπημα σε όλες τις χορδές μου και αυτές άρχισαν με κακία ήχους παράξενους να βγάζουν. Σε όλη την αίθουσα όλοι τρόμαξαν, ακόμη και κάποιοι σηκώθηκαν από την καρέκλα τους, όμως εγώ συνέχισα την απαγγελία μου:

Τότε πετάχθηκε ένας στρατιώτης απλός
μην αντέχοντας άλλο από τις τύψεις και βροντοφώναξε
σε όλο το στράτευμα, λέγοντας «Συγγνώμη!»
Όλοι έμειναν ακίνητοι, ακόμη και ο Αχιλλέας,
έκπληκτοι από το γεγονός, και φυσικά περιμέναν εξηγήσεις,
πώς ένας απλός στρατιώτης διέκοψε την ομιλία ενός Βασιλιά.
Μα εκείνη τη στιγμή ο Αγαμέμνων τον λόγο πήρε «Κι εγώ συγγνώμη!
Και το ζητώ από το στράτευμα και από τον ίδιο τον Αχιλλέα,
και το ζητώ γιατί συμπεριφέρθηκα αλαζονικά,
και αντί να αντιδράσω σαν σωστός αρχηγός,
δεν αντέδρασα σύμφωνα με το κοινό συμφέρον, και πρέπει
σαν άνδρας να ομολογήσω στο στρατό και το λαό το λάθος μου.
Ενώ το τελευταίο που θα ήθελα να πω είναι
ότι ο μόνος ηρώας από δω μέσα είναι αυτός ο στρατιώτης,
γιατί αυτό που δεν τολμούσαμε να πούμε
εγώ και οι υπόλοιποι στρατηγοί το ξεστόμισε αυτός!»
Έτσι, το λόγο παίρνει ο Αχιλλέας ξανά και τη δικιά του συγγνώμη λέει:
«Ω δίκιο έχεις, μα κι εγώ φρικτό λάθος έκανα,
να μην έχω ταπεινότητα μες στην ψυχή μου,
αλλά να είμαι γεμάτος αλαζονεία και μίσος,
και πώς έτσι θα χρησιμοποιήσω τη δύναμη
που μου έδωσαν οι θεοί, άμα συνετός δεν είμαι;»
Ο απλός λαός άναυδος είχε μείνει,
μα κάνει την παρέμβασή του και ο Οδυσσεάς:
«Και από τη μεριά μας συγγνώμη ζητάμε, που με φόβο αντιδράσαμε...»
Στη συνέχεια κλείνει τη συζήτηση ο Κάλχας:
«Ω Αχαιοί, σήμερα δώσατε ένα ισχυρό μήνυμα σε όλο τον κόσμο,

ένα μήνυμα που δεν θα ξεχαστεί ποτέ, και για παράδειγμα θα σας χρησιμοποιούν οι υπόλοιπες γενιές. Γι' αυτό μην πείτε κάτι άλλο κι ελάτε κρέατα λαχταριστά να ψήσουμε και γλέντι όλοι μαζί να στήσουμε, για να γιορτάσουμε αυτό το γεγονός».

Τότε σταμάτησα να απαγγέλω. Χωρίς να το έχω συνειδητοποιήσει, είχα φτάσει πάνω από το κεφάλι του Μενέλαου, ο οποίος αμίλητος είχε μείνει και τον κοίταξα να πει κι αυτός την γνώμη του. Αλλά από αλλού μου ήρθε η απάντηση! Κάποια παιδάκια που άκουγαν την απαγγελία μου ομολόγησαν πόσο δίκιο είχαν και στη συνέχεια είπαν και τη δικιά τους εμπειρία. Η υπόλοιπη βραδιά κύλησε ήρεμα, ενώ η συζήτηση κράτησε ως τα χαράματα. Ωραιές νύχτες! Θυμάμαι σε τούτες τις νύχτες μαζί με τα φιλαράκια μου πόσο ωραία περνούσαμε, εξετάζοντας τα διδάγματα της ζωής που μας μετέδιδε ο Όμηρος, καθώς και των διαφόρων τύπων ανθρώπων που μας παρουσιάζονταν. Μα μόνο ένα πράγμα έχω να πω γύρω από αυτά τα έπη του πατέρα της ποίησης, που τόσους αιώνες απαγγέλλω άλλοτε κάτω από τη γη, πίσω από μια γυάλινη τζαμαρία ή στην αίθουσα του θρόνου και κλείνω λέγοντας πως όλην την Ελλάδα έχει μορφώσει αυτός ο ο ποιητής, όπως είχε πει και ο Πλάτων.

Δάβαρης Νικόλας, Β2

Και τότε ο θεός Αχιλλέας με μια τρομακτική κραυγή συγκάλεσε συνέλευση του στρατού, όπου και πρώτος πήρε το λόγο: «Αχ Ατρείδη Αγαμέμνονα... Δεν νομίζεις πως αρκετά κράτησε αυτή η διχόνοια; Εμείς, οι καλύτεροι των Αχαιών, να μαλώνουμε για μια γυναίκα; Ήρθε η ώρα να ρίξουμε τον εγωισμό μας και μαζί τους Δαναούς να οδηγήσουμε στη μάχη, για τους οποίους ο Πάτροκλος έπεσε από τον Έκτορα. Πόσες ζωές να χαθούν πια αδικώς! Γι' αυτό πρώτος εγώ θα κάνω την αρχή. Εδώ μπρος σ' όλους σου ζητώ συγγνώμη για το θυμό μου, που τόσες συμφορές προκάλεσε στους Αχαιούς και τόσες χαρές στους Τρώες. Στη μάχη θα επιστρέψω χωρίς καμία άλλη σκέψη αλλά θα δοξαστώ όπως αξίζει σ' έναν αντάξιό μου. Και αν είναι θέλημα θεών η Τροία η απόρθητη να πέσει, θα λουστείς εσύ με λάφυρα, όπως αρμόζει σ' ένα βασιλέα. Τους δούλους και συναγωνιστές σου, όμως, ποτέ μην λησμονείς. Έτσι αρμόζει σ' έναν με το δικό σου κύρος».

Άκουγε τα λόγια του ο Αγαμέμνονας με προσοχή, ωστόσο αυτά τελείωσαν και τότε σαν κεφαλή ολονών μίλησε και αυτός: «Ω Πηλείδη Αχιλλεύ... Η απουσία σου μας κόστισε πολλά. Έδωσε δικαίωμα στους Τρώες να γλεντούν και να γελάν εις βάρος μας. Όμως ο Δίας είναι τώρα μαζί μας και η Αθηνά θα πολεμά στο πλάι μας. Όμοια με σένα κι εγώ θα απολογηθώ, γιατί αυτή μου η πράξη δεν αρμόζει σ' έναν βασιλιά, όπως εγώ, ούτε και η συμπεριφορά μου. Κυριεύτηκα από τους πόθους μου και δεν σκέφτηκα σοφά. Το λάθος τούτο τώρα πια δεν μπορώ να το διορθώσω, όμως για ακόμη μία φορά ζητώ τη συγχώρεσή σου. Δέξου τα δώρα μου σαν αντάλλαγμα για όλες τις νίκες που κερδίσαμε χάρη σε σένα και των άλλων γενναίων Δαναών. Ας είναι η Τροία η επόμενη μας και όσο γι' αυτό μην φοβάσαι! Με το που θα περάσουμε τα τείχη της, όλοι θα ανταμειφθούν, όπως τους πρέπει. Ας μην καθυστερούμε όμως! Ετοιμαστείτε, γιατί η μεγάλη στιγμή, που το στέμμα του Πρίαμου θα περάσει σε εμένα, δεν αργεί!!!»

Δάγλα Βικτωρία, Β2

Αχιλλέας: «Ατρείδη, κανέναν δεν ωφελήσαμε μ' αυτήν τη διαμάχη. Ο εγωισμός φώλιασε στην καρδιά μου και τύφλωσε την κρίση μου. Αντί να αναλογιστούμε τις αμέτρητες μάχες που δώσαμε και τα κορμιά των συμπατριωτών μας που έπεσαν λαβωμένα στη μάχη, αφήνοντας πίσω τα σπίτια τους και τις οικογένειές τους, άφησα τον εγωισμό μου να με παρασύρει σ' ένα θυμό δίχως τέλος, που όμως, τελικά κατάφερα εγώ να δαμάσω. Γι' αυτό και στο λέω καθαρά, τους άνδρες μας σήκωσε για μάχη, να δείξουμε στους Τρώες τη δύναμή μας και να πάψουν να χαίρονται γι' αυτή τη διχόνοιά μας».

Αγαμέμνονας: «Δίκιο έχεις, θείε Αχιλλέα, κι εγώ με τη σειρά μου λέω τούτο εδώ. Έσφαλα που σου πήρα τη γυναίκα, τη γυναίκα που αγαπούσες. Η κρίση μου ήταν λάθος να θέλω να αρπάξω από σένα, θείε Αχιλλέα, ατρόμητε πολεμιστή, το γέρας ενός συμπολεμιστή μου, ενώ είχαν ήδη μοιραστεί τα λάφυρα. Είπα ότι έφταιγαν οι θεοί, που μου το 'βαλαν στο νου μου, όμως και οι άνθρωποι πρέπει να

έχουν κρίση και να σκέφτονται πριν πράξουν. Γι' αυτό κι εγώ ζητάω τη συγχώρεσή, σου, μεγαλόψυχε Πηλείδη. Εμπρός, ας χυθούμε, γενναίοι Αχαιοί, την αξία μας να δείξουμε στη μάχη...».

Δημοπούλου Ελεάννα, Β2

Αχιλλέας: «Ατρείδη, μεταξύ μας ξεκίνησε μια έχθρα και ένας μεγάλος θυμός εξαιτίας μίας κόρης. Από την έχθρα κερδίζουν οι εχθροί. Ελπίζω ότι μέσα σου έχεις ηρεμήσει κι έχεις καταλάβει πού έφταιξες. Αυτό δεν είναι κάτι για το οποίο ήρθα εδώ σήμερα. Ο θάνατος του Πάτροκλου με έκανε να καταλάβω το κακό που προκάλεσα στους Αχαιούς με την απουσία μου. Εκτός από το θάνατο του καλύτερου μου φίλου, όλο αυτό το διάστημα που έλειπα από τη μάχη, διευκόλυνα τους Τρώες να σκοτώσουν πολλούς Αχαιούς. Είμαι αρκετά θυμωμένος με τον εαυτό μου και στεναχωριέμαι για αυτούς τους άντρες. Μακάρι να μην είχε γίνει τίποτα από όλα αυτά με την Βρισηίδα, η Άρτεμη να την είχε σβήσει με βέλος την ημέρα που την πήρα για δούλη από την Λυρνησό. Αλλά το παρελθόν δεν αλλάζει. Θέλω να πάρω εκδίκηση για το θάνατο του Πάτροκλου. Επίσης, ζητώ συγγνώμη για τη συμπεριφορά μου το τελευταίο διάστημα και για να επανορθώσω δέχομαι, αν αναλάβεις κι εσύ Ατρείδη τις ευθύνες σου, να πολεμήσω ξανά στο πλευρό των Δαναών».

Αγαμέμνονας: «Δαναοί, θα εξηγηθώ στον Πηλείδη και εσείς ετοιμαστείτε για την εκδίκηση που ζητά. Η θέλησή μου για την απόκτηση περισσότερου πλούτου με έκανε να πράξω με αυτόν τον τρόπο. Ο εγωισμός μου δεν με άφησε να μείνω χωρίς μια δούλη, ενώ είμαι ο αρχηγός της εκστρατείας. Σαν γηραιότερος έπρεπε να είχα φερθεί διαφορετικά σ' εσένα Πηλείδη. Τώρα, παραδέχομαι το λάθος μου και σου προσφέρω πολλά δώρα, αυτά που χθες σου έταξε ο Οδυσσέας».

Δρίτσουλα Νικολέτα, Β2

- Αχιλλέας: Ατρείδη, δε νομίζεις πως είναι πια καιρός να λήξουμε τη διχόνοια που υπάρχει μεταξύ μας; Εγώ πρώτος, από τη μεριά μου, παραδέχομαι το λάθος μου. Δεν έπρεπε να σου μιλήσω έτσι... τόσο απότομα και από τη στιγμή που ζήτησες τη Βρισηίδα, έπρεπε να στη δώσω χωρίς αντίρρηση, αφού εσύ είσαι ο βασιλιάς μας.
- Αγαμέμνονας: Κι εγώ δεν έπρεπε να σου πάρω τη Βρισηίδα... Κάτι τέτοιο δεν ήταν δίκαιο από τη στιγμή που τα δώρα είχαν μοιραστεί. Και συγγνώμη για τον τρόπο που σουμίλησα... Πραγματικά, παραφέρθηκα από τα νεύρα μου.
- Αχιλλέας: Ό,τι έγινε, έγινε, δεν πειράζει! Τώρα πρέπει να οργανωθούμε για να νικήσουμε τους Τρώες.

Καραπλιού Κυριακή, Β2

Στη ραψωδία Τ΄ βλέπουμε τον Αγαμέμνονα να συμφιλιώνεται με τον Αχιλλέα. Ο καθένας παραδέχεται τα λάθη του... Και οι δύο φτάνει, διότι ο θυμός τους έγινε αιτία για το θάνατο πολλών Δαναών. Επίσης, ο Αγαμέμνονας έφταγε στην περίπτωση με τη Βρισηίδα. Αυτό συμβαίνει, διότι αν δεν την είχε πάρει με τη βία από τον Αχιλλέα, ο Αχιλλέας θα συνέχιζε να μάχεται και δεν θα έπεφταν τόσο πολλοί Αχαιοί νεκροί... Τέλος, οι θεοί δεν είχαν καμία ευθύνη για το συμβάν, όπως η Άτη.

Παπαδημητρίου Μιχάλης, Β5

Όταν, λοιπόν, άκουσαν όλοι οι γενναίοι στρατιώτες και οι φοβισμένοι πολίτες ότι ο τρομερός Αχιλλέας, που τόσο πολύ τους είχε λείψει, θα συγκαλούσε συνέλευση, έτρεξαν όλοι προς αυτό το σημείο με την ελπίδα ότι ο θαρραλέος αυτός στρατηγός θα επέστρεφε ξανά στον πόλεμο. Οι ελπίδες τους και τα όνειρα τους πήραν ζωή, όταν ο Πηλείδης άρχισε να μιλάει: «Γενναίοι Αχαιοί που τόσο πολύ έχετε ταλαιπωρηθεί από τη στιγμή που σας άφησα μόνους σε αυτόν τον δεινό πόλεμο, συγκάλεσα αυτήν τη συνέλευση, διότι ήθελα να απολογηθώ για τον τρόπο που συμπεριφέρθηκα, πριν από τόσο πολύ καιρό και για τα βαριά λόγια που είπα στον αρχιστράτηγό μας. Πού άραγε μας ωφέλησε αυτός ο άσχημος εμφύλιος; Το μόνο αποτέλεσμα που είχε ήταν οι αδικοχαμένοι μας πολεμιστές, που έφυγαν τόσο γενναία

στον πόλεμο. Όπως γνωρίζετε, ένας από τους καλύτερους στρατηγούς και πολύ κοντινός μου φίλος χάθηκε πριν λίγες μέρες έξω από τα τείχη της Τροίας έχοντας πάρει το τελικό χτύπημα από το μισητό μου πια Έκτορα. Με τον ίδιο τρόπο, όμως, έχουν χαθεί και πολλοί άλλοι καλοί πολεμιστές μας, δίνοντας δύναμη και ορμή στους αντιπάλους μας. Αυτό όμως τώρα θα σταματήσει. Έχω έρθει αποφασισμένος για εκδίκηση και έτοιμος για να κερδίσουμε τη νίκη που όλοι μας ποθούμε».

Αυτά είπε ο ισόθεος Πηλείδης και μετά γύρισε να μιλήσει στον Αγαμέμνονα: «Γενναίε αρχιστράτηγε, όπως προάκουσες, είμαι εδώ, για να ζητήσω συγγνώμη για τον τρόπο που φέρθηκα και στους Αχαιούς αλλά και σε εσένα. Πράγματι, φταίξαμε και οι δυο για ό,τι έγινε. Δεν έπρεπε να είχα αφήσει το θυμό να με κυριεύσει και προπάντων δεν έπρεπε να σας είχα εγκαταλείψει έτσι, χωρίς δεύτερη σκέψη. Και οι δυο είπαμε άσχημα λόγια για τον καθένα, χωρίς να σκεφτούμε τις συνέπειες. Για το λόγο αυτόν, θα κάνω εγώ την αρχή και θα σου ζητήσω να συμφιλιωθούμε και να τα αφήσουμε όλα πίσω μας. Πιστεύω ότι τώρα είναι η κρίσιμη στιγμή και πρέπει να επικεντρωθούμε στο να νικήσουμε τον εχθρό που τόσο άδικα έχει πάρει την πρωτεία».

Με το που άκουσε τα λόγια του Αχιλλέα ο Αγαμέμνονας, τα μάτια του έλαμψαν κι αμέσως απάντησε έχοντας το χέρι του στην καρδιά: «Ανδρείε, συμφωνώ απόλυτα με τα λόγια σου. Θα πάρω για αυτόν το λόγο κι εγώ, όπως πολύ σωστά έκανες κι εσύ, το μερίδιο της ευθύνης μου και θα απολογηθώ. Δεν έπρεπε, πόσο μάλλον εγώ, που είμαι αρχιστράτηγος, να συμπεριφερθώ τόσο ανόητα και εγωιστικά προσπαθώντας να σου πάρω το τόσο σημαντικό για εσένα πολεμικό λάφυρο. Όπως εξήγησες, και οι δυο μας είπαμε άσχημα πράγματα μέσα στον καυγά μας κι αδιαφορήσαμε για το αποτέλεσμα των πράξεων μας. Τώρα όμως που συμφιλιωθήκαμε, είμαι σίγουρος ότι θα μπορέσουμε να πάρουμε εκδίκηση για τους αδικοχαμένους μας στρατιώτες και να νικήσουμε».

Παπακώστα Σοφία, Β5

Αγαμέμνονας : Αντιλαμβάνομαι ότι το παρατράβηξα με το θυμό μου! Έχω μεγάλη ευθύνη για την καθυστέρηση και τα δεινά που μας βρήκαν... Δεν έπρεπε να σε προσβάλλω και να φερθώ εγωιστικά...

Αχιλλέας : Κι εγώ φέρθηκα με αρρωστημένο πείσμα και τυφλώθηκα από τα συναισθήματά μου. Δεν σκέφτηκα το καλό των Αχαιών και η αποχή μου προκάλεσε συμφορές, που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί...

Παπανάγνος Στυλιανός, Β5

Σηκώθηκε και ομίλησε ο θεός Αχιλλέας:

«Ατρείδη, κανέναν δεν ωφέλησε η φαρμακερή διχόνοια μας. Ο θυμός που άναψε μέσα μου, επειδή άρπαξες το βραβείο μου, τη Βρισηίδα, είχε ως αποτέλεσμα πολλοί Αχαιοί να χάσουν τη ζωή τους από τις λόγχες των εχθρών. Με αδίκησες και θύμωσα πολύ. Γι' αυτό και σουμίλησα άπρεπα, όμως δεν αρμόζει σε κανέναν να μιλάει έτσι στον αρχηγό των Αχαιών. Το μίσος μου για σένα θόλωσε το μυαλό μου και πήρα τη λανθασμένη απόφαση να αποσυρθώ από το πεδίο της μάχης, χωρίς να σκεφτώ το κακό που θα προκαλέσω στους συμπολεμιστές μου, τους Αχαιούς. Ό,τι έγινε ας το αφήσουμε πίσω μας και σου ζητώ να με συγχωρήσεις. Έσφραλα! Μη χάνουμε, λοιπόν, άλλο χρόνο, τρέξε αμέσως να σηκώσεις σε πόλεμο τους Αχαιούς κι εγώ θα είμαι δίπλα τους και όλοι μαζί θα νικήσουμε τους Τρώες».

Αυτά είπε ο Αχιλλέας και το λόγο πήρε ο μέγας Αγαμέμνων:

«Πηλείδη, γενναίε πολεμιστή, οφείλω να ομολογήσω πως κι εγώ διέπραξα σφάλμα. Ήταν λάθος μου που πήρα το βραβείο σου. Είσαι γενναίος πολεμιστής και σου αξίζουν δίκαια πολλά λάφυρα. Όμως και το δικό μου μυαλό θόλωσε, όταν ο ιερέας του Απόλλωνα μου πήρε την Χρυσηίδα. Τυφλώθηκα από το θυμό, άρπαξα το βραβείο σου και σουμίλησα υποτιμητικά. Θέλω να διορθώσω το κακό που έκανα, γι' αυτό σε συγχωρώ και σου ζητάω να με συγχωρέσεις κι εσύ. Σε παρακαλώ να δεχτείς τα δώρα που σου προσφέρω».

Και ο πτεροπόδης Αχιλλέας απάντησε:

«Δέχομαι τη συγγνώμη σου! Το κακό που προκαλέσαμε στους Αχαιοούς ας σταματήσει εδώ. Τώρα, όμως, ας σηκωθούμε όλοι γρήγορα στον πόλεμο να πάμε, τους Τρώες να κατατροπώσουμε. Δεν έχουμε άλλο καιρό για χάσιμο!»

Πατία Κωνσταντίνα, Β5

«Ατρείδη, τάχα ωφέλησεν εκείνο εμάς τους δύο,
 εσέ, κι εμέν' ότ' άναψε φαρμακερή διχόνοια
 τα σωθικά μας και ο θυμός, εξ αφορμής της κόρης;
 Να 'χε την σήσ' η Άρτεμις με βέλος την ημέρα
 που επόρθησα την Λυρνησσόν, και δούλη την επήρα·
 τότε δεν θα εδάγκαναν τόσοι Αχαιοί το χώμα
 κάτω απ' τες λόγχες των εχθρών, κι ήτ' ο θυμός μου αιτία.
 Ο Έκτωρ απ' την έχθρα μας εκέρδισε και οι Τρώες,
 αλλ' οι Αχαιοί πολύν καιρόν θαρρώ θα την θυμούνται.
 Αλλ' ό,τι εγίνη αφήνομεν, αν και μας έχει πλήξει
 και πρέπει να δαμάσομεν στα στήθη την ψυχή μας.
 Παύω εγώ τώρα την χολήν ότι ποσώς δεν πρέπει
 θυμόν να τρέφω αιώνιον· συ μην αργείς ωστόσο
 στον πόλεμον τους Αχαιοούς αμέσως να σηκώσεις·
 ότι τους Τρώας άντικρυ θα δοκιμάσω αν θέλουν
 να ξενυκτούν στα πλοία μας· θαρρώ που όσοι προφθάσουν
 να φύγουν απ' τη λόγχη μου και απ' τον δεινόν αγώνα
 πολλή χαρά θενά αισθανθούν τα γόνατα να κλίνουν».
 Είπεν αυτά κι εχάρηκαν οι Αχαιοί γενναίοι
 που άφησε ο μεγαλόψυχος Πηλείδης το θυμό του.
 Και προς αυτούς ομίλησεν ο μέγας Αγαμέμνων
εκείθεν όπου εκάθονταν, χωρίς να προχωρήσει:
 «Ήρωες φίλοι Δαναοί, θεράποντες του Άρη,
 ν' ακούετ' ανεμπόδιστος όποιος τον λόγον έχει
 η τάξις θέλει· κι έμπειρον η διακοπή πειράζει·
 να ειπεί, ν' ακούσει ποιος μπορεί στον θόρυβον που κάνουν
 τα πλήθη; Και ψηλόφωνος δειλιάζει δικηγόρος.
 Εις τον Πηλείδην τώρα εγώ θα εξηγηθώ κι οι άλλοι
 Αργείοι κείνο οπού θα ειπώ καλά νοήσετ' όλοι.
 Πολλές φορές οι Αχαιοί μ' ονειδισαν για τούτο,
 αλλ' αίτιος δεν είμ' εγώ· αλλά είναι ο Ζευς κι η Μοίρα
 και η νυκτοπλάνητη Ερινύς, που την αγρίαν Ατην
 τότε μέσα στη σύνοδον εβάλαν εις τον νουν μου,
 και του Αχιλλέως πήρα εγώ ο ίδιος το βραβείον.
 Και τι θα έκανα; Ο θεός τα πάντα κατορθώνει.
 Σεβαστή κόρη του Διός η Άτ' η ολεθρία
 κατάρατη αερόποδη, το χώμα δεν εγγίζει
 ανάερ' από τες κεφαλές γυρίζει των ανθρώπων
 για να τους βλάψει, και άσφαλτα έν' απ' τους δυο τους δένει·
 τον Δί' ακόμη έβλαψε, που υπέρτατον τον λέγουν
 και οι θνητοί και οι αθάνατοι... (Τ΄, 56-96)

«Χμ!... τόσο κενά και ανούσια λόγια», σκεφτόταν ο Νέστορας, «δεν μπορούν να παραδεχτούν ούτε το λάθος τους. Ανόητα παιδιά! Έχε χάρη, που συμφιλιώνονται! Αν καταλήξει κι αυτός ο διάλογος σε εμφύλια διαμάχη, οι Αχαιοί θα πεθάνουν μαζί με την τιμή των αρχηγών τους. Ακόμη πιο εντυπωσιακό είναι η αναίσθητη παρουσία των συμπολεμιστών μου. Εγώ δικαιολογούμαι. “Αχ ο καημένος γεράκος,

δεν μπορεί να κάνει πολλά. Κάθεται στην καρεκλίτσα του και φέρνει την ειρήνη,» έτσι είναι όλοι τους. Αυτοί όμως δεν κουνούν ούτε το μικρό τους δαχτυλάκι, για να τους συμφιλιώσουν. Από την πρώτη στιγμή εγώ, όχι ο πολυμήχανος Οδυσσέας ούτε ο δυναμικός Διομήδης, εγώ προσπάθησα να τους δείξω το δρόμο της ειρήνης, της συμφιλίωσης και της συγχώρεσης. Ωραία που συμφιλιώθηκαν, αλλά γιατί δεν το παραδέχονται, το λάθος τους. Δεν είναι αυτό το αποτέλεσμα που θέλαμε... Παραμένουν ψεύτες, υποκριτές. Θέλουμε να ανοιχτούν ο ένας στον άλλον... Τελικά, πρέπει να χρησιμοποιήσω ειδικά μέσα...»

Ο Νέστορας απομακρύνθηκε από το στρατόπεδο αφήνοντας τους υπόλοιπους να συζητάνε για τα δώρα που είχε υποσχεθεί ο Αγαμέμνωνας στον Αχιλλέα, εάν επέστρεφε στο πεδίο της μάχης. Με όλη τη δύναμη που του είχε απομείνει, ανέβηκε σε έναν χωματίνο ξερό λόφο κρατώντας τέσσερα νεκρά πουλιά. Όταν έφτασε στην κορυφή, για τον ηλικιωμένο φίλο μας ένα βήμα πριν τον ουρανό, γονάτισε στο έδαφος με τα κοκαλιάρικα γόνατα του. «Θεά Εκεχειρία, παντοδύναμη Ομόνοια, Πραξιδική και αξιότιμε Πόρε! Θυσιάζω σε εσάς, ω θεοί, ό,τι μπορούσα να σκοτώσω, δεδομένου της ηλικίας μου. Παρακαλώ, δεχτείτε τα και βοηθήστε με να ολοκληρώσω το δίκαιο σκοπό μου!» φώναξε σηκώνοντας τα χέρια του στο συννεφιασμένο ουρανό.

Τότε τρεις μορφές εμφανίστηκαν από τον ουρανό καθισμένες σε ένα φωτεινό σύννεφο ομίχλης. Η Εκεχειρία στην άκρη δεξιά ακουμπώντας απαλά τα χέρια της στα γόνατά της με ένα στεφάνι αγριελιάς στο κεφάλι της, η Ομόνοια όρθια στη μέση κοιτώντας το Νέστορα με ένα μικρό γλυκό χαμόγελο, η Πραξιδική κρατώντας τις περγαμηνές της κάτω από την Ομόνοια με ένα σοβαρό βλέμμα και ο Πόρος να τον κοιτάει με το χαρακτηριστικό λοξό του χαμόγελο και να του κλείνει το ένα μάτι περιπαιχτικά «Ω θεοί! Ακούστε την επιθυμία μου, λίγο εγωιστική μεν, πιο αποτελεσματική δε! Ο μέγας Αγαμέμνωνας και ο πανίσχυρος Αχιλλέας, συμφιλιώθηκαν με λάθος τρόπο. Γυρίστε πίσω το χρόνο και βάλτε στο μικρό νεανικό μυαλό τους την αξία της αξιοπρέπειας, της δικαιοσύνης, της ειλικρίνειας και της ομόνοιας!» τους παρακάλεσε και αυτοί χαμογελώντας, ο καθένας με το δικό του ξεχωριστό τρόπο, εξαφανίστηκαν γεμίζοντας τον γερο-Νέστορα με ελπίδα και σιγουριά...

Ξαφνικά σαν όλα να στροβιλίζονται, ο κόσμος έγινε ένα! Ο Νέστορας ένιωθε κάθε πνοή, κάθε χτύπο καρδιάς. Κάθε ζώο, κάθε φυτό, κάθε γυναίκα, κάθε παιδί, κάθε άντρα. Για μια στιγμή ήξερε τα πάντα, κάθε αλήθεια του σύμπαντος! Για μια στιγμή μπορούσε ακόμη να νικήσει και τους Τιτάνες! Μπορούσε να ελέγξει τα πάντα! Να δει τα πάντα! Να νιώσει τα πάντα! Ένωθε νέος, όλες οι γραμμές στο σώμα του που συμβόλιζαν τα γηρατειά του είχαν εξαφανιστεί. Ήταν όμορφος!

Και μετά άνοιξε τα μάτια του. Είχε γυρίσει πίσω στο χρόνο, στη στιγμή που ο Αχιλλέας συγκάλυψε όλους τους Αχαιούς, για να ζητήσει εκεχειρία και συνεργασία. Άκουγε τους γύρω συμπολεμιστές του να αναρωτιούνται για την ακαταλαβίστικη συμπεριφορά του, ενώ μαζεύονταν προς τη μεριά του. Ένωθε ενοχές που ήξερε τις προθέσεις του Αχιλλέα πριν από όλους, αλλά χαμογέλασε και συνέχισε το δρόμο του.

«Ατρείδη Αγαμέμνονα, νομίζεις πως αυτή η διχόνοια μας ωφέλησε καθόλου; Νομίζω πως ούτε εσένα ούτε εμένα με βοήθησε να νικήσω αυτόν το μακρόχρονο πόλεμο. Ζητώ συγγνώμη, Αγαμέμνονα, για την ανάρμοστη και παιδική συμπεριφορά μου. Δεν υπάκουσα τον ανώτερό μου, όπως έπρεπε. Δέξου την συγγνώμη μου κι εγώ θα συνεχίσω τον πόλεμο!» ανακοίνωσε ο Αχιλλέας προσφέροντας το χέρι του, ως ένδειξη συμφιλίωσης.

«Πηλείδη Αχιλλέα, τη συγγνώμη σου την δέχομαι, εν μέρει. Το άλλο μέρος της δεν μπορώ να το δεχτώ, γιατί δεν φταις μόνο εσύ γι' αυτή την παρεξήγηση. Είμαι από τη φύση μου κτητικός, ζηλιάρης και πεισματάρης. Πάντα έπαιρνα ό,τι ήθελα, ακόμη κι αν το παρατούσα μετά από την κτήση του. Όπως έκανα και με τη Βρισηίδα, έτσι κι αλλιώς. Καταλαβαίνω κι εγώ τη μεριά σου, να σου παίρνουν κάτι που αγαπάς. Ζητώ κι εγώ συγγνώμη, αξιότιμε Αχιλλέα!» απάντησε ο Αγαμέμνωνας και ακολούθησε ένας διάλογος για το ποιος έπρεπε να δεχτεί συγγνώμη.

«Χα!... πολύ καλύτερα!», σκέφτηκε ο Νέστορας, «να συνεχίσουν έτσι και όλα θα πάνε καλά! Τελικά δεν είναι και τόσο άσχημο να βάζουν το χεράκι τους οι θεοί πού και πού!»

Σταματοπούλου Αναστασία, Β5

ΡΑΨΩΔΙΑ Τ΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2^η

Στην αρχή της Σ΄ραψωδίας μάθαμε ότι ο Αχιλλέας αποφάσισε πια να επιστρέψει στη μάχη, όχι τόσο για να βοηθήσει τους Αχαιοούς, όσο για να εκδικηθεί τον Έκτορα για το θάνατο του φίλου του, του Πατρόκλου. Για το λόγο αυτό αναγκάστηκε στη ραψωδία Τ΄ να συμφιλιωθεί με τον αρχιστράτηγο Αγαμέμνονα.

Ας υποθέσουμε ότι ο Αχιλλέας θύμωσε με τον Πάτροκλο που δεν ακολούθησε τη συμβουλή του και τον κατηγορεί για αλαζονεία και ύβρη... Σκεπτόμενοι αυτό το ενδεχόμενο να γράψετε έναν μονόλογο του Αχιλλέα, μόλις μαθαίνει το θάνατο του φίλου του.

Αχιλλέας: «Ω, Πάτροκλε, καλέ μου φίλε! Αυτή η τύχη σε περίμενε. Δεν ακολούθησες τη συμβουλή μου να μείνεις πίσω και να μην ακολουθήσεις τους Αχαιοούς στη μάχη... Αλλά εσύ φήμη και δόξα ήθελες ν' αποκτήσεις. Πάντοτε ήθελες, σαν κι εμένα, ένδοξος πολεμιστής στη μάχη να 'σαι... Και τώρα κείτεσαι νεκρός μπρος στις πύλες του Άδη... Εγwisτή φίλε μου...».

Δημοπούλου Ελεάννα, Β2

Κι ο μέγας Αχιλλεύς, αμέσως μόλις έμαθε το θάνατο του Πάτροκλου, κοίταξε προς τον ουρανό και μονολόγησε: «Ω, αθάνατοι θεοί, εσείς που είστε παντοδύναμοι κι όλοι σε σας μονάχα υπακούν, τον ποθητό μου φίλο Πάτροκλο, σκοτώσατε κι έσβησε γι' αυτόν το φως της μέρας. Και τιμωρία ήταν αυτή της έπαρσης κι αλαζονείας του, που δεν υπάκουσε στις συμβουλές μου, αλλά τυφλώθηκε απ' τη δόξα, τον πόλεμο και το θάνατο. Και του 'χα πει τους Τρώες να προσέχει, τα τείχη ποτέ να μην περάσει, μα κείνος δεν με άκουσε και χάθηκε από το σπαθί του Έκτορα. Κι ήταν γενναίος ως το τέλος, ποτέ δεν δειλίασε, ούτε μπροστά στο θάνατο. Κι αν οι θεοί βοήθησαν το θάνατό του, ήταν γραφτό να συμβεί, γιατί όποιος διέπραξε ποτέ τους θεούς ύβρη, τιμωρήθηκε. Κι η τιμωρία του ήταν ο θάνατος... Κι όμως θα μείνει η φήμη του αιώνια και θα 'ναι ζωντανός, μέχρι τότε που δεν θα υπάρχει πια κανείς το όνομά του να θυμάται, πως ήταν ο γενναίότερος από όλους τους Αχαιοούς, πολέμησε με τους θεούς και με τους δυνατότερους των Τρώων... Μα κανείς ποτέ δεν μπόρεσε θνητός να ζήσει αιώνια, τον Άδη να νικήσει... Και τώρα αυτός έφυγε κι αν κι η αλαζονεία του και η ύβρη τον σκότωσε, εμέ ο θάνατός του με πονά πιο δυνατά από σπαθί. Γιατί ήταν για 'μένα ο φίλος μου, ο καλύτερος».

Και τότε εμφανίστηκε μπροστά του η μητέρα του, πλησίασε το γιο της και χαϊδεύοντας τις κατάξανθες μπουκλές του, του μίλησε γλυκά, τον πόνο ναπραΰνει: «Ω γιε μου, τι κι αν ο μέγας Πάτροκλος απ' την αλαζονεία και την ύβρη του χάθηκε, ξέρω πως είναι για 'σε βαρύ το τίμημα. Μα θυμό στα σπλάχνα σου για το νεκρό μην κρατάς, τιμωρήθηκε από τους θεούς, που μονάχα αυτοί μπορούν ποτέ να κρίνουν θνητούς. Κι ήταν αυτή τιμωρία για την ύβρη, γι' αυτό κι εσύ να προσέχεις, ω γιε μου, μην κι εσύ από δικά σου λάθη άδικα χαθείς. Μα αυτά άσ' τα εσύ τώρα και γρήγορα στα τείχη τρέχα, το πτώμα του Πατρόκλου να προστατεύσεις, κι εγώ εκεί θα 'μαι, εσε να προσέχω. Ω γιε μου, άσε το θυμό, το νεκρό να θάψεις, όπως του πρέπει, γιατί είν' αυτό σημαντικότερο απ' τον εγωισμό σου»...

Δούβου Ουρανία, Β2

«Πάτροκλε, ξεροκέφαλε και μωρέ, ξέχασες τη συμβουλή μου και παρασύρθηκες από τις επιτυχίες! Για ποιο λόγο, αγαπημένε μου φίλε; Για ποιο λόγο απομακρύνθηκες απ' τα πλοία και με παράκουσες και τώρα εγώ θρηνώ για το θάνατό σου, αντί μαζί να σχεδιάζουμε πώς θα καταλύσουμε τους ιερούς ναούς της Τροίας; Αφού μου είχες υποσχεθεί πως θα τους έδιωχνες από τα καράβια και μετά θα επέστρεφες! Και σε είχα προειδοποιήσει, λες και το ήξερα, να μη σε πάρει το καμάρι στον πόλεμο και στη μάχη, καθώς θα σκοτώνεις τους Τρώες, και τραβήξεις μπροστά κατά το 'λιω, μήπως μπει στη μέση κανένας από τους αιώνιους θεούς... Αχ, Πάτροκλε, πόσο απερίσκεπτα και αλαζονικά φέρθηκες! Δεν σου έφταναν όλοι αυτοί οι Τρώες που έπεσαν απ' τη λόγχη σου, ήθελες να πάρεις και την υψηλή Τρωάδα! Αλλά δεν το 'χε η μοίρα σου, ω δύστυχε, εσύ την πόλη να πορθήσεις! Με απογοήτευσες βαθιά, αλλά εγώ δε θα σε απογοητεύσω, θα πάρω εκδίκηση για το θάνατό σου!»

Ιερωνυμάκη Ζαμπέτα, Β2

«Α, ο απερίσκεπτος! Δεν ακούει τους φίλους του. Δε με άκουσε που του 'πα να μείνει στα τείχη. Αυτό το είχα προβλέψει, εγώ ο πιο μέγανος μάντης, ο πιο άχρηστος, άσχετος και ψυχρός εκτελεστής. Άμα τον έπιανα, θα τον σκότωνα στο ξύλο. Πρέπει να ξεκουραστώ και να φτιάξω τα μαλλιά μου τώρα, γιατί πρέπει να πάω να συμφιλιωθώ με τον Αγαμέμνονα, για να πάρω το κεφάλι του ακατονόμαστου που σκότωσε τον κολλητό μου. Με ποιον θα πηγαίνω για ψώνια τώρα;»

Καρανικήτας Αννίβας, Β2

Κι ο Αχιλλέας, ο οποίος θρηνούσε μαζί με πολλούς Αχαιοούς τον αδικοχαμένο Πάτροκλο, είπε: «Γιατί, Πάτροκλε, γιατί έπρεπε να πεθάνεις τόσο νωρίς και άδικα; Αχ, αν μόνο είχες ακούσει την προειδοποίηση που σου είχα δώσει... Αν δεν είχες απομακρυνθεί πολύ από τα πλοία, τώρα θα ήσουν ζωντανός και θα κατακτούσαμε μαζί την Τροία... Όμως, εσύ αποφάσισες να επιδείξεις την ανδρεία σου, χωρίς να υπολογίσεις την ίδια σου τη ζωή. Επηρεασμένος από τα κατορθώματά σου, πίστεψες ότι μπορείς να κοροϊδέψεις και να χλευάσεις τους Τρώες, διαπράττοντας ύβρη. Έτσι, γι' αυτή σου την απερισκεψία και εκδήλωση ύβρης και αλαζονείας, οι θεοί σε τιμώρησαν με θάνατο. Με αυτό τον τρόπο, χάθηκε άδικα ένας ικανότατος Αχαιός και στεναχωρήθηκαν άλλοι τόσοι...»

Κασιούμη Παρασκευή, Β2

«Γιατί, Πάτροκλε, γιατί δεν με άκουσες, όταν σου είπα να μην απομακρυνθείς από τα πλοία; Τώρα, καλέ μου φίλε, η μοίρα σου σφραγίστηκε. Διέπραξες ύβρη απέναντι στον Έκτορα, χωρίς να σκεφτείς τις συνέπειες. Γιατί μου το έκανες αυτό; Γιατί δεν ακολούθησες τη μοναδική οδηγία που σου έδωσα; Ελπίζω να σε ευχαριστεί η θλίψη μου, καθώς μάλλον αυτός ήταν ο σκοπός σου, να με πληγώσεις βαθιά με την απερισκεψία σου. Όμως τώρα αυτά τελείωσαν, ήρθε η στιγμή να μονομαχήσω εγώ με τον Έκτορα και στο νου μου θα έχω, να μην διαπράξω κι εγώ ύβρη προς τον Έκτορα, ώστε να μην βρω την ίδια μοίρα με εσένα πιο νωρίς από την ώρα μου...»

Κονιστή Μαρία, Β2

«Θλίβομαι, φίλε μου, για το θάνατό σου, όμως παράκουσες τα λόγια μου να μην πας κοντά στα τείχη και φέρθηκες αλαζονικά... Υπερεκτίμησες τις δυνάμεις σου, τυφλώθηκες από τον εγωισμό σου και διέπραξες ύβρη. Θα έπρεπε να ξέρεις, όμως, ότι η ύβρη φέρνει την τιμωρία... Όσο και αν με πονάει ο θάνατός σου, θεωρώ ότι προκάλεσες τους θεούς και γι' αυτό τιμωρήθηκες».

Παπανάγνου Στυλιανός, Β5

«Πέθανε ο Πάτροκλος;;; Και του είχα πει να μείνει κοντά... ο ανόητος... Αν με είχε ακούσει, τώρα θα ήταν ζωντανός! Ανάθεμα την ώρα που πήρε την πανοπλία μου! Ο αγαπημένος μου φίλος χάθηκε! Και ένα μέρος της ευθύνης είναι δικό μου. Αλλά κατά τις τελευταίες μάχες υπήρξε πολύ αλαζόνας και διέπραξε ύβρη απ' ό,τι έμαθα. Κανένας δεν πρέπει να τα βάζει με τους θεούς, αλλιώς πληρώνει βαρύ τίμημα, ακόμα και με την ίδια του τη ζωή... Ωιμέ, Πάτροκλε, τι σου έμελε να πάθεις! Βέβαια, ήταν πολύ καλός πολεμιστής, για να πέσει μόνο από το χέρι ενός άνδρα. Ο Έκτορας αποκλείεται να τον σκότωσε ολομόναχος, σύμφωνα με αυτά που άκουσα. Σίγουρα οι θεοί επενέβησαν σε αυτήν τη μάχη... Μα οι θεοί δεν μπορούν να τιμωρηθούν, καθώς είναι παντοδύναμοι.

»Πρέπει να πάρω εκδίκηση... Όσο θυμωμένος και να είμαι με τη συμπεριφορά του, εν μέρει τη δικαιολογώ. Όμως, η έπαρση κι ο ενθουσιασμός του σίγουρα κέρδισαν την υπομονή του και την εγκράτεια του. Μα το Δία, θα κάνω ό,τι περνάει από το χέρι μου, για να εκδικηθώ τον Έκτορα. Πάτροκλε, θα πατάξω το δολοφόνο σου, για να μπορέσει η ψυχή σου να κατέβει ήρεμα στον Άδη. Απρόσεκτε, απρόσεκτε Πάτροκλε, η λύπη μου μαζί σου. Αν με άκουγες και είχες μείνει κοντά στα καράβια, τίποτα δεν θα είχε συμβεί...

»Έκτορα, ήρθε η ώρα να πληρώσεις το τίμημα της ύβρης της δικιάς σου. Πάω τώρα να παρακαλέσω τη μητέρα μου να φτιάξει μια πανοπλία για τη μάχη που λαχταρώ να γίνει... Και μετά θα πάω αμέσως να

πω μια πρόφαση στον Αγαμέμνονα, για να γυρίσω πίσω στον πόλεμο και να πάρω την εκδίκηση που πρέπει...»

Παπαχειμώνα Μαρινέτα, Β5

«Τι πήγε και έκανε; Γιατί; Και του είπα να μην απομακρυνθεί από τα πλοία... Αλλά δεν φταίει αυτός, εγώ φταίω που τον άφησα να πάει στη θέση μου, που δεν τον προστάτεψα. Κι όλα αυτά έγιναν για τον εγωισμό μου, επειδή δεν ήθελα να κάνω πίσω. Δεν έπρεπε καν να του πω να μπει στη μάχη. Όμως διέπραξε ύβρη παρακούοντας της εντολές μου και αλαζονεία, όταν δεν μπόρεσε να αντισταθεί στο κάλεσμα του πόλεμου».

Πτεινάρης Νικηφόρος, Β5

«Αχ... στα έλεγα εγώ, Πάτροκλέ μου! Υπεύθυνος γι' αυτό που έγινε είσαι μόνο εσύ! Εγώ σε είχα προειδοποιήσει να κρατήσεις αμυντική θέση και να καθίσεις στα καράβια, όμως εσύ ήθελες να δείξεις ότι είσαι καλός πολεμιστής. Είσαι άξιος της μοίρας σου, λοιπόν, έδειξες αλαζονεία και εγωισμό! Απ'ό,τι φαίνεται μάλιστα δεν έδωσες σημασία στα λόγια μου. Δεν άκουσες τη συμβουλή κάποιου, ο οποίος είναι πιο έμπειρος από εσένα στον πόλεμο. Έτσι κίολας βρήκε αφορμή ο Έκτορας να εξευτελίσει για άλλη μία φορά τους Αχαιούς. Λυπάμαι, αλλά εσύ φταις που έγιναν έτσι τα πράγματα. Κρίμα φίλε μου, κρίμα. Δυστυχώς δεν με άκουσες και γι' αυτό δεν ζεις πια».

Πιτταρά Άρτεμις, Β5

Όταν τα νέα για το θάνατο του Πάτροκλου έφτασαν στη σκηνή του Αχιλλέα, αυτός σοκαρισμένος βγήκε έξω και πήγε στο δάσος.

«Ω φίλε μου, πόσο άδικα έφυγες! Μόνο αν δεν είχες αυτό το ξεροκέφαλο και εγωιστικό πνεύμα σου, τούτη τη στιγμή θα ήμασταν μαζί... Σου είχα πει να μην πας να πολεμήσεις κι εσύ πήγες... Και ιδού τα αποτελέσματα! Ο νους μου δεν το χωρεί ακόμα... Έπρεπε ο ίδιος να σε είχα σταματήσει από την ίδια σου την καταδίκη... Αλλά δεν φταις μόνο εσύ. Αν είχα γυρίσει πίσω, θα πολεμούσαμε μαζί και ίσως να μην πέθαινες... Μα κι εσύ υπέγραψες τον ίδιο σου το θάνατο. Αλλά τώρα το κακό έγινε κι έτσι θα συνεχίσω στον πόλεμο και στη ζωή χωρίς εσένα...»

Ροδόπουλος Κωνσταντίνος, Β5

Ο Αχιλλέας μόλις έμαθε για το θάνατο του Πάτροκλου, είπε τα παρακάτω λόγια:

«Μα τι σκεφτόταν ο Πάτροκλος; Του είχα πει καθαρά να μην απομακρυνθεί από τα καράβια και αυτός αντί να υπακούσει στην εντολή μου, έκανε του κεφαλιού του. Καλά να πάθει, τι νόμιζε πως επειδή φόρεσε την πανοπλία μου, θα γινόταν και πιο δυνατός; Ήταν απλώς ένας αλαζόνας, που σκεφτόταν πάντα το δικό του συμφέρον και ήθελε να αποκτήσει υστεροφημία σκοτώνοντας τον Έκτορα. Άμυαλος όπως πάντα, ποτέ δεν ήξερε να βάζει όρια. Έτσι κι αλλιώς, ποτέ δεν ήταν έτοιμος να πολεμήσει, δεν ήξερε καλά την τέχνη του πολέμου. Για να μην κάνει ποτέ κανείς το ίδιο, δηλαδή να μην με υπακούσει, θα φροντίσω εγώ ο ίδιος να μην του αποδοθεί καμία τιμή, ακόμα το σώμα του θα το ρίξω στη θάλασσα ως πράξη παραδειγματισμού...»

Σέση Σάρα, Β5

«Ο Πάτροκλος είναι νεκρός!» Με αυτή την ανακοίνωση ξύπνησα μέσα στη νύχτα. Βέβαια, το να ξυπνάς ακούγοντας πως ο καλύτερος σου φίλος έχει πεθάνει, δεν είναι ό,τι καλύτερο. Κατ' ευθείαν ένωσα τις αμαρτίες μου να σέρνονται στην πλάτη μου. Οι λέξεις, οι κραυγές, οι πράξεις... **ο μονόλογος.**

Την ίδια μέρα ο Πάτροκλος είχε έρθει να με βρει, να μου ζητήσει τη βοήθειά μου για τον πόλεμο με τους Τρώες. Μου είχε πει: «Οι Αχαιοί βρίσκονται σε κρίσιμη κατάσταση, ο Έκτορας είναι αποφασισμένος να νικήσει. Οι Αχαιοί μειώνονται μέρα με τη μέρα και οι τραυματίες είναι αμέτρητοι... Οι Τρώες

κερδίζουν όλο και περισσότερο έδαφος και απειλούν πως θα φτάσουν μέχρι και τα πλοία και θα τα κάψουν... Ο Έκτορας έχει λύσσα και δεν μπορεί να συγκρατήσει τον εαυτό του... Οι Αχαιοί είναι εκτός ελέγχου...». «Φυσικά, αφού ο Αγαμέμνωνας είναι ο αρχηγός!», είπα σαρκαστικά στο φίλο μου. Μετά συνέχισε να μιλάει αγνοώντας το σχόλιό μου. Δεν ήθελε να με "πείσει" να γυρίσω, όπως η πρεσβεία που είχε στείλει ο προδότης, ο Αγαμέμνωνας. Ήθελε απλά να πάρει τη θέση μου! Να φορέσει την πανοπλία μου και να προστατέψει τα πλοία! «Εντάξει! Το επιτρέπω!», είπα. Αλλά δεν θα επέτρεπα ποτέ σε κανέναν να με παρακούσει και να παραβεί τις συμβουλές μου...

Μόλις άκουσα πως ο Πάτροκλος απομακρύνθηκε από τα καράβια, δεν μπορούσα να συγκρατηθώ. Έπρεπε να φωνάξω. Έπρεπε να τον κάνω να μετανιώσει, που δεν με άκουσε. Δεν θα ανεχόμουν να με ποδοπατήσουν ξανά! Έτρεξα μέχρι την ακτή, σε έναν απότομο βράχο, που τον χτυπούσαν τα κύματα της θάλασσας ολημερίς κι έβγαλα μια κραυγή που μέχρι και στον Άδη θα ακούστηκε... «Πώς μπόρεσες και με παράκουσες, Πάτροκλε; Ήσουν ο μόνος που μπορούσα να εμπιστευτώ πως θα κάνει το σωστό και αποδείχθηκε πως **εσύ** ήσουν ο αληθινός προδότης! Αλαζόνα! Μόνο τη δική σου τιμή και υστεροφημία σκέφτεσαι! Πόσους **εσύ** θα σκοτώσεις, πόσες γυναίκες **εσύ** θα αφήσεις χήρες, πόσα παιδιά **εσύ** θα αφήσεις ορφανά! Δεν σε ένοιαζε καθόλου τελικά η τιμή του πιστού σου φίλου! Υβριστή! Δεν είσαι καλύτερος από τον Ατρείδη τον καταραμένο! Σας καταριέμαι και τους δύο! Πήγαινε στον πόλεμο να πεθάνεις, Πάτροκλε! Μείνε και τρώγε στο πλοίο του Αγαμέμνονα, να σε σκοτώσει η γυναίκα σου!», φώναξα με όλη μου τη δύναμη να ακουστεί μέχρι την Τροία. Αναστέναξα «Τι πρέπει να λείει κανείς, για να φέρει τη δικαιοσύνη!» μουρμούρισα και γύρισα πίσω να ηρεμήσω.

Και τώρα είναι νεκρός... Τα τελευταία μου λόγια γι' αυτόν ήταν κατάρες... Και οι θεοί αποφάσισαν να τις υλοποιήσουν... Τώρα, αυτό που μου μένει δεν είναι μόνο η εκδίκηση για το θάνατο του Πάτροκλου, αλλά και η εκδίκησή του για την κατάρα μου...

Σταματοπούλου Αναστασία, Β5

ΡΑΨΩΔΙΑ Χ΄ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1^η

Στη ραψωδία Χ΄ είδαμε τον Αχιλλέα με ιδιαίτερη σιγουριά και αυτοπεποίθηση να τραυματίζει θανάσιμα τον Έκτορα έχοντας βοηθό του τη θεά Αθηνά και στη συνέχεια να διασύρει το νεκρό. Παρουσιάστηκε μπροστά μας μέσα από τους στίχους τού Ομήρου ιδιαίτερα σκληρός, βίαιος, αιμοβόρος, παρασυρμένος από έντονο πάθος, μίσος για τον εχθρό και μανία εκδίκησης, δικαιολογημένος ως ένα βαθμό από τον πόνο του για το χαμό του φίλου του.

Τώρα να προσπαθήσετε κι εσείς να ξαναγράψετε την ιστορία αλλάζοντας τα σημεία εκείνα που μιλά ο Αχιλλέας, παρουσιάζοντάς τον κάπως πιο «ανθρώπινο» με λιγότερη έπαρση, σκληρότητα και μανία εκδίκησης και περισσότερο σεβασμό προς το νεκρό...

Έκτορας:

... ..Εμπρός σου δε θα φύγω,
 Πηλείδη, πλέον ως προτού, που ολόγουρα εις τα τείχη
 τρεις μ' εκυνήγησες φορές, και αντίκρυ εις την ορμή σου
 να μείνω δεν ετόλμησα. Τώρα η ψυχή μου θέλει
 αντίμαχα να σου στηθώ. Θα πέσεις ή θα πέσω.
 Και πρώτ' ας συμφωνήσουμε και μάρτυρες μεγάλοι
 θα' ναι οι θεοί και έφοροι στο λόγο που θα ειπούμε.
 Άπρεπα εγώ το σώμα σου δε θα χαλάσω, αν ίσως
 μου δώσει ο Δίας δύναμιν και την ζωή σου πάρω.
 Γυμνόν απ' τ' άρματα λαμπρά το σώμα σου, ω Πηλείδη,
 θα δώσω εγώ των Αχαιών. Όμοια και συ να πράξεις. (Χ΄, 249-259)

Αχιλλέας:

Ω μεγάλε Έκτορα... Το βλέπω πως φοβάσαι,
 τη ζωή σου μην πάρω εγώ μονομιάς
 και η Τροία μένει χωρίς τον υπερασπιστή της
 και η γυναίκα σου κλαίει και λυπάται χωρίς σταματημό...
 Άραγε, συλλογίστηκες τι σε περίμενε, αφότου σκότωσες τον Πάτροκλο;
 Εγώ θα πράξω, όπως πρόσταξες, και το γυμνόν σου σώμα
 θα παραδώσω στον Τρώα βασιλέα, τον Πρίαμο,
 που μαύρη θα είναι η ψυχή του, καθώς βλέπει εσένα
 στο νεκρικό κρεβάτι σου, με μύρα να σε χρίζουν δούλες
 και να σε νεκροστολίζουν. Τώρα όμως συγκεντρώσου,
 γιατί πρώτος εγώ θα κάνω δοκιμή να σε πετύχω με τη λόγχη μου
 και η θεά Αθηνά θα πάρει εκδίκηση
 για το αίμα των Δαναών που έχει χυθεί από σε...

Ο Αχιλλέας πληγώνει θανάσιμα τον Έκτορα.

Αχιλλέας:

Ορίστε, θανάσιμα σ' ελάβωσα και η ζωή σου λίγη είναι.
 Τον Πάτροκλο, που με τόση μανία θανάτωσες,
 τώρα θα πας να συναντήσεις. Ήταν της μοίρας σου γραφτό
 απ' την λόγχη μου να πέσεις. Και τους θεούς υμνώ,
 που εμένα αξίωσαν να πάρω την τελευταία σου πνοή.
 Κι εγώ την υπόσχεσή μου θα κρατήσω και αχάλαστο
 θα παραδώσω το νεκρό σου σώμα στο σεβαστό πατέρα σου
 και τη μητέρα σου, την θεία Εκάβη. Να σε θρηνήσουν
 όπως αξίζει σ' έναν ήρωα και με τιμές να σε δοξάσουν.
 Τον πόλεμο θα σταματήσω για όσες μέρες χρειαστεί,
 Αχαιοί και Τρώες τους νεκρούς τους να τιμήσουν
 και πρώτα απ' όλους τον ισόθεο Πάτροκλο κι εσένα.
 Ύστερα οι θεοί θα κρίνουν αν οι Δαναοί εδώ θα τελειώσουν
 ή αν η Τροία θα «υποκλιθεί» στου Αγαμέμνονα τον στρατό.
 Και τώρα εγώ το νιώθω πως πολύ σύντομα θα σε ξανασυναντήσω,
 καθώς δεν είναι γραφτό το Ίλιον εγώ να «ρίξω»...

Δάγλα Βικτωρία, Β2

Ο Αχιλλέας τραυματίζει θανάσιμα τον Έκτορα.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ: Ω Έκτορα! Όταν φόνεues τον Πάτροκλο, δεν ήξερες τι θα σ΄ εύρει; Δεν εστοχάσθης ότι εγώ ήμουν στα κοίλα πλοία, στην ανδρεία πολύ καλύτερός σου, και θα έπαιρνα εκδίκηση γι΄ αυτόν;

ΕΚΤΟΡΑΣ: Αχ! Τη ζωή σου να χαρείς και των γλυκών γονέων, μη θέλεις βρώσιν των σκυλιών στες πρύμνες να μ΄ αφήσεις. δέξου από τον πατέρα μου και την σεπτήν μητέρα λύτρα χρυσάφι και χαλκόν, κι εσύ στα γονικά μου οπίσω δος το σώμα μου, κι εμέ τον πεθαμένον θα καταλύσουν στην πυράν οι άνδρες και οι μητέρες.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ: Μην με ξορκίζεις, σ΄ ότι αγαπά η καρδιά μου. Ο πόνος μου είναι τόσο μεγάλος, που ακόμη κι ο Δαρδανίδης Πρίαμος να πρόσφερε χρυσάφι για την εξαγορά τού σώματός σου, δεν μπορώ να σκεφτώ τίποτα άλλο αυτή τη στιγμή παρά μόνο την εκδίκηση...

Και ξεψυχώντας του ΄λεγεν ο λοφοσειστής Έκτωρ:

ΕΚΤΟΡΑΣ: Το βλέπω από την όψη σου, πως δεν θα σε μαλάξω κι είναι η καρδιά σου σίδηρο΄ μόνον στοχάσου τώρα, μη εξ αφορμή μου οργή θεϊκή σε έβρει την ημέραν που έμπροσθεν των σκαιών Πυλών ο Αλέξανδρος και ο Φοίβος θενά σου πάρουν την ζωήν, εξάισιε πολεμάρχε.

Με αυτά τα λόγια απέθανε...

Δημοπούλου Ελεάννα, Β2

Έκτορας: Από μπροστά σου δεν θα φύγω Πηλείδη όπως πριν που γύρω από τα τείχη με κυνήγησες τρεις φορές και μπροστά στην ορμή σου δεν τολμούσα να μείνω. Τώρα θέλω να σταθώ απέναντι σου· ή θα πέσεις ή θα πέσω. Πρώτα ας συμφωνήσουμε με μάρτυρες μεγάλους και έφορους τους θεούς στο λόγο που θα πούμε. Άπρεπα εγώ το σώμα σου δεν θα χαλάσω, αν μου δώσει ο Δίας τη δύναμη και τη ζωή σου πάρω, γυμνό από τα άρματα τα λαμπρά το σώμα σου, Πηλείδη, θα δώσω στους Αχαιούς και εσύ όμοια να πράξεις

Αχιλλέας: Έκτορα, ξέρεις γιατί πολεμάω. Θέλω να εκδικηθώ τον άδικο θάνατο του Πάτροκλου. Σκοτώθηκε από εσένα και τώρα είμαστε σαν τα λιοντάρια με τους ανθρώπους και σαν τους λύκους με τα πρόβατα. Στέρησες τη ζωή από τον καλύτερο μου φίλο. Μου είναι πολύ δύσκολο να συμφωνήσω μαζί σου. Όμως, αν χρειαστεί, θα το κάνω, μόλις ο ένας από τους δύο χτυπηθεί. Και τώρα ας αφήσουμε τα περιττά λόγια και ας ξεκινήσουμε τη μονομαχία που περίμενα εδώ και καιρό. Με την Αθηνά στο πλευρό μου και τις πολεμικές μου ικανότητες θα μονομαχήσω μαζί σου.

Μετά από αυτά τα λόγια ο Αχιλλέας πέταξε το κοντάρι του στη μεριά του Έκτορα. Ο Έκτορας ξεφεύγοντας από το κοντάρι του Αχιλλέα έριξε το δικό του, το οποίο καρφώθηκε στη γη και η Αθηνά το έδωσε στον Αχιλλέα.

Έκτορας: Δεν πέτυχες, Πηλείδη. Με τα λόγια προσπαθείς να με δειλιάσεις αλλά στη μάχη δεν είσαι τόσο καλός, όσο όλοι οι Αχαιοί λένε. Βλέπεις, αν εσύ που αστοχείς τόσο εύκολα είσαι ο καλός πολεμιστής, οι άλλοι πώς μάχονται; Μάλλον, το μόνο πράγμα που κάνεις είναι να θυμώνεις και να φεύγεις. Αλλά ο Αγαμέμνωνας θέλοντας τα λάφυρά σου από τις επιτυχημένες σας επιθέσεις και τη συμπάθεια των θεών έχει μάθει να διαχειρίζεται το θυμό σου. Εγώ, λοιπόν, δεν θα πτοηθώ από τα λόγια σου. Αν είναι θέλημα των θεών κι εσύ έχεις το θάρρος τη λόγχη σου να μην μου την περάσεις στις πλάτες μου, αλλά στο στήθος, για να σε αντικρίζω. Οστόσο, να φυλάγεσαι από τη δική μου, που αν στα σπλάχνα σου φτάσει, τον αγώνα μας θα κάνει πιο εύκολο.

Αχιλλέας: Δεν θέλω να σου πω κάτι για τα λόγια σου και μην προσπαθείς να γλυτώσεις τη μάχη με αυτόν τον τρόπο.

Ο Έκτορας ξανάριξε το κοντάρι του και πέτυχε τη μέση της ασπίδας τού Αχιλλέα. Όμως εκείνο τινάχτηκε μακριά από την ασπίδα και ο Έκτορας μένοντας χωρίς ακόντιο φώναξε στο Δηίφοβο να του δώσει μια άλλη λόγχη. Ο Δηίφοβος δεν ήταν εκεί και ο Έκτορας σκέφτηκε το δόλο της θεάς Αθηνάς. Κατάλαβε ότι ο θάνατός του πλησίαζε. Μονολόγησε για την κακή του μοίρα και για το θέλημα του Δία και υποσχέθηκε πως δεν θα πέσει άδοξα και θα κάνει κάτι, για το οποίο θα αποκτήσει υστεροφημία. Έσυρε το ακονισμένο ξίφος του που κρεμόταν από το μηρό του και όρμησε τινάζοντάς το. Μετά την

αποτυχημένη προσπάθεια του Έκτορα ο Αχιλλέας επιτέθηκε και η λόγχη καρφώθηκε στο σημείο που ο τράχηλος χωρίζει από τον ώμο και βγήκε αντίκρου.

Αχιλλέας: Έκτορα αυτά είναι τα τελευταία σου λεπτά σε αυτόν τον κόσμο. Σε σέβομαι και για αυτό θα κλείσω τη συμφωνία αγνοώντας τα λόγια σου. Τελικά, κατάλαβες ότι δεν είναι τα πάντα τόσο εύκολα, ακόμα και αν είσαι ο πρώτος πολεμιστής της Τροίας και όντως ο Δίας θέλησε να σκοτωθείς, γιατί εγώ σε χτύπησα από μπροστά και με είδες να το κάνω. Αν κοιτάξεις λίγο πίσω σου, θα δεις να έρχεται μια γυναίκα με ένα παιδί. Μην φοβάσαι, δεν θα την πειράξω. Όμως μετά από τόσους συμβιβασμούς που έχω κάνει, πρέπει να μου δώσεις κι εσύ κάτι.

Έκτορας: Μου κάνουν εντύπωση τα λόγια σου. Θα σου δώσω τον Πάτροκλο μαζί με ό,τι χρειάζεται για την ταφή του, αρκεί να μου δώσεις λίγα λεπτά να αποχαιρετήσω τη γυναίκα και το γιο μου. Μετά πάρε την πανοπλία και το σπαθί και δώσε στον πατέρα μου το σώμα μου .

Δρίτσουλα Νικολέτα, Β2

Αχιλλέας:

Έκτορα, γιε του Πριάμου και πρωτοπαλικάρο της Τροίας,
σήμερα θα είναι η τελευταία σου μέρα στον κόσμο των ζωντανών.
Να θυμάσαι ποιος σου πήρε τη ζωή, εγώ, ο Αχιλλέας!
Όμως να ξέρεις πως εγώ σε σέβομαι και θα σε σεβαστώ,
όταν θα φύγεις από αυτόν τον κόσμο.
Το νεκρό σου σώμα θα το δώσω στον πατέρα σου,
ώστε να μπορέσει να σε θάψει με τον τρόπο που σου αξίζει.
Μπορεί να πήρες το φίλο μου μακριά
και να πάλεψα εναντίον σου έχοντας εκδίκηση στο νου μου,
αλλά τώρα θα σε σεβαστώ,
καθώς πάλεψες γενναία εναντίον μου στη μάχη.
Και τώρα, κλείσε τα μάτια σου και πήγαινε στον κάτω κόσμο
και διηγήσου ό,τι συνέβει σήμερα στο πεδίο της μάχης
με τους υπόλοιπους γενναίους πολεμιστές,
που έχασαν τη ζωή τους άδικα. Θα θυμούνται την πράξη σου αυτή
πολλοί και θα σε δοξάζουν για αυτή σου την προσπάθεια.

Κονιστή Μαρία, Β2

Πετάχτηκε, λοιπόν, με ορμή και με αυτοπεποίθηση ο Αχιλλέας και τρύπησε τον αντίπαλό του με το λαμπερό του κοντάρι στο σημείο, όπου ο τράχηλος χωρίζει από τον ώμο. Ύστερα από το θανατηφόρο αυτό χτύπημα, ο Πηλείδης μίλησε με σεβασμό προς τον αδικοχαμένο Έκτορα: «Πράγματι, Έκτορα, είσαι ιδιαίτερα έμπειρος και καλός πολέμαρχος. Η μοίρα σου, όμως, ήθελε να χάσεις κάτω από το κοντάρι μου. Μην ανησυχείς, όμως, θα σε σεβαστώ και θα αφήσω τους Τρώες να πάρουν το σώμα σου και να το τιμήσουν, άσχετα με το τι μου έκανες. Σου υπόσχομαι ότι θα δείξω ανωτερότητα και δεν θα ατιμάσω το σώμα σου. Θα αφήσω τους αγαπημένους σου να σε πάρουν και ακόμα θα σε αφήσω να αναπαυτείς με ειρήνη».

Παπακώστα Σοφία, Β5

«Εμπρός Πηλείδη, σκληρή θα είναι αυτή η μάχη αλλά εγώ μπροστά σου δεν θα φύγω. Δύο είναι οι επιλογές: ή νικητής ή νεκρός θα φύγει κάποιος από τους δυο μας στον Άδη. Αλλά εγώ προτείνω αυτή τη συμφωνία. Το σώμα σου εγώ δεν θα χαλάσω, αν οι θεοί αποφασίσουν για τη μοίρα μου να σε σκοτώσω, το ίδιο να κάνεις κι εσύ, γενναίε, αν οι θεοί αποφασίσουν το αντίθετο».

«Άρχισαν από τώρα οι συμβιβασμοί, Έκτωρ. Η μάχη αυτή έχει μεγάλη σημασία και για τους δυο μας. Αλλά, ναι, σε καταλαβαίνω, παρόλη την άσπονδη έχθρα μας. Αν είναι αυτή η τελευταία σου επιθυμία,

θα γίνει», λέω. Κι αμέσως ο Έκτορας σφίγγει το κοντάρι στη χούφτα του έτοιμος να επιτεθεί, ενώ το ίδιο σφιχτά κρατάει στο άλλο του χέρι την ασπίδα.

«Όποτε είσαι έτοιμος», ανακοινώνω φωνάζοντας. Ο Έκτορας πετάει με όλη του τη δύναμη τη λόγχη, ενώ εγώ την αποφεύγω με έναν μικρό ελιγμό. Οι ρυθμοί ανεβαίνουν. Δεν προλαβαίνει να πάρει ανάσα και πετάω τη δική μου λόγχη. Ίσα-ίσα προλαβαίνει να βάλει την ασπίδα μπροστά του και τελικά η λόγχη περνάει ξυστά από τον ώμο του τραυματίζοντάς τον ελαφρά, με ένα σκίσιμο που τρέχει λίγο αίμα. Παραπατάει, αγγίζει για λίγο το καυτό χρώμα αλλά σχεδόν δε δίνει σημασία, ενώ ήδη έχει αρπάξει το κοντάρι του στο πλέον ιδρωμένο χέρι του. Το ίδιο κάνω κι εγώ.

Με γρήγορα βήματα ερχόμαστε όλο και πιο κοντά και περιμένουμε την κατάλληλη στιγμή να ρίξουμε. Περιμένω για το δικό του χτύπημα. Τοποθετώ την ασπίδα μου μπροστά από το σώμα μου και ο Έκτορας αντιλαμβάνεται την αμυντική μου στάση κι ετοιμάζεται να χτυπήσει. Πετά το κοντάρι, όχι όμως όπως θα ήθελε, αφού αυτό ακουμπά στην ασπίδα μου και παραμένει καρφωμένο εκεί! Το τραβώ γρήγορα από το εξωτερικό της ασπίδας και το πετάω στον Έκτορα, στο ύψος που βρίσκεται το κεφάλι του. Σαστίζει για μια στιγμή και ώσπου να επανέλθει, έχω καρφώσει το κοντάρι μου στο πόδι του. Βογκάει από τον πόνο, αγκαλιάζει τη γη του και μονολογεί κάτι που δεν ακούω.

Πλησιάζω όλο και πιο κοντά. Μόλις βλέπει ότι απέχω μόλις λίγα βήματα, σηκώνεται στηριζόμενος στο ένα του πόδι, το καλό, κι έχει προτείνει το σπαθί του. Το αίμα έχει χρωματίσει το χρώμα. Είναι θέμα χρόνου, αν θα πεθάνει από αιμορραγία... Ωστόσο, στέκεται όρθιος και κουνάει το σπαθί του όσο το δυνατόν καλύτερα μπορεί, χωρίς καμία ελπίδα. Τον τρομάζω με μια δυνατή κραυγή και λίγο προτού χάσει την ισορροπία του, χώνω το σπαθί στο λαιμό του και το βγάζω αμέσως αφήνοντάς τον να πέσει ανίσθητος στο έδαφος. Το σώμα του κινείται απελπισμένα για λίγο, μετά ησυχάζει, συμβιβάζεται με την ιδέα του επικείμενου θανάτου του... Γι' αυτό στέκεται ακίνητος και προσπαθεί να μιλήσει...

«Ήσουν άξιος, ω γενναίε Έκτορα!», του λέω. «Κι αν για τη συμφωνία μας ανησυχείς, δεν υπάρχει λόγος. Το σώμα σου εδώ θα το αφήσω, αφού σιγουρευτώ ότι είσαι νεκρός, να το πάρουν και να σε τιμήσουν οι Τρώες, όπως θα άφηνες κι εσύ να γίνει με μένα. Να 'ναι οι τελευταίες σκέψεις σου, για τη γυναίκα σου, το παιδί και τους γονείς σου».

Νεύει και το κεφάλι του γυρίζει νεκρό από τη μια πλευρά... Και σκέφτομαι πώς θα είναι ο δικός μου θάνατος... Παίρνω το σπαθί, τη λόγχη, το ακόντιο και τελευταία βγάζω την περικεφαλαία από το κεφάλι του. Αυτά είναι τα λάφυρα που θα πάρω. Ανεβαίνω στο άλογο και γυρίζω στο στρατόπεδο. Ο θάνατος του Πατρόκλου ακόμα με βασανίζει, ακόμα και τώρα που ξέρω ότι αυτός που τον σκότωσε είναι πλέον νεκρός... Ο πόλεμος είναι, λοιπόν, προσωπική υπόθεση, έχω αποφασίσει.

Ρόκα Σοφία, Β5

